

IV Pla estratègic municipal de prevenció d'addiccions

Equip coordinador

Empar Santacreu

Cap del servei d'Intervenció Social i Gent Gran

Gloria Cárcamo

Tècnica de gestió del servei d'Intervenció Social i Gent Gran

Agraïments

Gaspara González Sánchez

Secció Prevenió Comunitària i Suport Territorial.
IMAS

Cristina Mayol Quetglas

Àrea de Prevenió del PADIB.
D.G. de Salut Pública i Consum. Conselleria de Salut.

Francisca Bibiloni Guasp

Coordinadora PADIB
D.G. de Salut Pública i Consum. Conselleria de Salut

I. Introducció	5
II. Marc Normatiu i altres disposicions	7
1. Àmbit europeu	7
2. Àmbit nacional	8
2.1. Control de l'oferta i del consum en llocs públics	8
2.2. Metes de l'Estratègia Nacional sobre Addiccions	9
3. Àmbit autonòmic	12
4. Àmbit municipal	13
III. Anàlisi de la situació	15
1. Anàlisi sociodemogràfica	16
1.1. Dades de població	16
1.2. Context i estructura social del municipi	16
2. Situació actual del consum de drogues a Espanya	18
3. Situació actual de les addiccions comportamentals a Espanya	22
3.1. Situació general del joc amb doblers online i/o presencial	23
3.2. Joc problemàtic i trastorn del joc	25
3.3. Ús compulsiu d'Internet	27
3.4. Ús de videojocs	29
3.5. Dades durant el confinament en pandèmia COVID	30
4. Situació actual a Balears	30
4.1. Situació del consum de substàncies	30
4.2. Situació d'addiccions comportamentals	31
5. Situació actual a Calvià	31
5.1. Dades de consum en població d'estudiants de Calvià	31
5.2. Enquesta sobre addiccions en l'IES Calvià	35
5.3. Enquesta de percepció sobre necessitats formatives del professorat	36
5.3.1. Centres de secundària	36
5.3.2. Centres de primària	37
5.4. Dades IMAS-UCA	37
IV. Objectius	38
1. Objectius generals del Pla Estratègic Municipal	40
2. Objectius del programa de prevenció de l'Àrea d'Intervenció Social	40
3. Objectius del programa d'intervenció de Serveis Socials	41
4. Objectius del programa de prevenció ambiental	41
5. Objectius del programa d'incorporació social	42
V. Persones destinatàries	42

VI. Àrees específiques d'intervenció	43
1. Coordinació institucional	43
2. Informació i sensibilització	45
3. Àmbit escolar	47
4. Àmbit comunitari	48
5. Àmbit de l'esport, oci i temps lliure	51
6. Àmbit familiar	52
7. Perspectiva de gènere	54
VII. Finançament	56
VIII. Coordinació	56
IX. Avaluació	57
X. Vigència	59
XI. Annexos	59
Annex 1. Programes de prevenció a Calvià	59
1.1. Programa específic de prevenció de Desenvolupament Social	59
1.2. Programa de prevenció Dispensació Responsable d'Alcohol	62
Annex 2. Programes d'Intervenció a Calvià	63
2.1. Programa d'Intervenció en Serveis Socials	63
2.2. Serveis de tractament	63
2.2.1. Xarxa pública d'atenció sociosanitària	63
2.2.2. IMAS: Unitat de Conductes Addictives (UCA)	64
2.3. Altres institucions o entitats de tractament	64
2.3.1. Signatura del conveni amb Projecte Jove.	64
Annex 3. Cronograma	65
Annex 4. Accions realitzades des del programa de prevenció en 2020	74
Annex 5. Enquesta sobre addiccions a l'IES Calvià	80
Annex 6. Enquesta sobre necessitats de formació del professorat	92

I. Introducció

Des del Departament de Desenvolupament Social, Infància i Gent Gran, ens complau presentar-vos aquest nou Pla Estratègic Municipal de Prevenció d'Addiccions (PEMPA CALVIÀ), que desenvoluparem en diferents fases des de 2022 fins a la fi de la vigència d'aquest, en 2025.

Aquest pla vol donar resposta a les necessitats actuals de la ciutadania, incorporant la prevenció de les addiccions que tenen el seu origen en la utilització de les xarxes i de les eines tecnològiques.

Les addiccions comportamentals, estan provocant importants canvis en els models de socialització, l'aparició de nous tipus d'addiccions i la necessitat d'actualitzar el marc de les accions preventives. Ara més que mai, és imprescindible la coordinació de tots i totes les agents socials que intervenen en el territori del municipi de Calvià. És el quart Pla amb el qual compta el municipi. El primer Pla Municipal de Prevenció i Atenció a les Drogodependències va ser aprovat en el ple de l'Ajuntament al gener de 2007. Aquest nou Pla impulsarà diferents activitats i actuacions des de la perspectiva de la prevenció, assessorament, formació i informació, intervenció, coordinació i derivació, ajustant-se a la realitat social que envolta a la població de Calvià.

Les actuacions desenvolupades s'emmarquen en les línies d'actuació de l'Estratègia Nacional sobre Drogues 2017-2024. També s'han tingut en compte els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030.

Els resultats d'anteriors edicions del Pla Municipal mostren una satisfactòria repercussió en la ciutadania. La intervenció realitzada amb la població diana, joves i adolescents, a través de la informació i formació, ens ha permès, gràcies a la metodologia aplicada, conèixer els tipus de consum i fer un diagnòstic i una planificació ajustada a les necessitats del nostre municipi. Per tot això el nostre treball en aquest nou Pla Estratègic Municipal de Prevenció d'Addiccions 2022-2025 (PEMPA CALVIÀ) se centrarà prioritàriament en:

1. Impulsar la realització d'activitats preventives que afavoreixin canvis d'actituds encaminades a modificar conductes d'ús problemàtic i d'abús de drogues, així com reforçar comportaments que afavoreixin hàbits de vida saludables.
2. Promoure una consciència social sobre els riscos i danys provocats per les drogues i les addiccions, augmentar la percepció del perill associat al consum de substàncies i a determinades conductes addictives (joc, Tics) i comptar amb la participació ciutadana per a aquest propòsit.
3. Reduir la presència en l'entorn social i comunitari de la promoció del consum de les drogues i d'altres conductes susceptibles de generar addicció.
4. Desenvolupar habilitats i capacitats personals que redueixin la vulnerabilitat enfront dels consums de substàncies addictives i altres conductes susceptibles de provocar addicció.
5. Promoure conductes i hàbits de vida saludables i l'ús de les noves tecnologies amb alternatives d'oci sanes, incompatibles amb l'abús de substàncies i altres conductes addictives.

6. Afavorir una intervenció integral en l'àmbit de les addiccions mitjançant la coordinació entre les diferents xarxes de serveis i entitats ciutadanes.

El Pla Estratègic de Prevenció d'Addiccions 2022-2025, es desenvoluparà i definirà en programes, projectes i actuacions dirigides al compliment dels seus objectius. Alhora, s'anirà millorant, adaptant, innovant i ajustant a les necessitats de la població del municipi de Calvià a través de l'avaluació continuada, que es realitzarà conjuntament amb tots els recursos i serveis implicats en el seu desenvolupament.

Volem agrair la participació en el disseny d'aquest Pla a tots els serveis que han realitzat aportacions i també la col·laboració i coordinació, necessàries per al desenvolupament dels objectius i línies estratègiques, que de forma conjunta desenvoluparem els pròxims quatre anys.

II. Marc Normatiu i altres disposicions

El marc normatiu per a la intervenció en l'àrea d'addiccions ve delimitat per diferents nivells jeràrquics de legislació.

1. Àmbit europeu

En el tractat constitutiu de la Comunitat Europea³ s'expressa la voluntat de:

"[...] Millorar la salut pública, prevenir les malalties humanes i evitar les fonts de perill per a la salut humana. Aquesta acció abasta la lluita contra les malalties més greus i àmpliament difoses, donant suport a la investigació de la seva etiologia, de la seva transmissió i de la seva prevenció, així com la informació i l'educació sanitàries.

La Comunitat complementarà l'acció dels estats membres dirigida a reduir els danys en la salut produïts per les drogues, incloses la informació i la prevenció".

D'altra banda, l'Estratègia Europea 2013-2020⁴ en matèria de lluita contra les drogues assenyala el següent:

5. El fenomen de la droga és una qüestió nacional i internacional que requereix ser tractada en un context mundial. Referent a això, l'acció coordinada duta a terme en l'àmbit de la UE té un paper important.

L'Estratègia de la UE en matèria de lluita contra la droga proporciona un marc comú i empíricament contrastat per respondre al fenomen de la droga dins i fora de la UE. Ha de proporcionar un marc per a la realització d'accions conjuntes i complementàries. L'Estratègia garanteix que els recursos invertits en aquest àmbit es facin servir de manera eficaç i eficient, alhora que té en compte tant les limitacions com les capacitats institucionals i financeres dels Estats membres i de les institucions de la UE.

6. La present Estratègia té per finalitat contribuir a la reducció de la demanda i de l'oferta de droga a la UE, així com a reduir els riscos i perjudicis socials i per a la salut causats per la droga a través d'un plantejament estratègic que doni suport i complementi les polítiques nacionals, que proporcionin un marc per a realització d'accions conjuntes i

³ Disponible a: [Tratado constitutivo de la Comunidad Europea](#)

⁴ Disponible : [52012XG1229\(01\) - EN - EUR-Lex](#)

Altres disposicions europees

Objectius de Desenvolupament Sostenible i Agenda 2030⁵.

Emmarcant la proposta d'abordatge de les addiccions i de la prevenció d'aquestes dins dels Objectius de Desenvolupament Sostenible fixats per l'ONU el 2015, que configuren l'Agenda 2030, en destaquem els següents:

Objectiu 3: Garantir una vida sana i promoure el benestar per a tothom en totes les edats. L'objectiu 3.5 fa referència a "Enfortir la prevenció i el tractament de l'abús de substàncies addictives, inclòs l'ús indegut d'estupefaents i el consum nociu d'alcohol".

Objectiu 5: Aconseguir la igualtat entre els gèneres i donar poder a totes les dones i les nines. Hi ha constància que a Espanya es detecta tard la dificultat d'accés de les dones

usuàries a la xarxa d'atenció. Així com que un alt percentatge de les consumidores creuen amb variables com la violència de gènere i l'abús en l'entorn familiar. També és important destacar l'escassa baremació i la manca d'estudis sobre dona, substàncies i addiccions.

Objectiu 10: Reduir la desigualtat en i entre els països: La majoria de les persones amb problemes d'addicció que acudeixen als serveis es troben en situació de vulnerabilitat social.

2. Àmbit Nacional

En l'àmbit nacional, cal fer referència a la Constitució Espanyola de 1978, que en el seu article 43 estableix:

- Es reconeix el dret a la protecció de la salut.
- Correspon als poders públics organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i de les prestacions i serveis necessaris.
- La Llei establirà els drets i deures de tots a aquest respecte.
- Els poders públics fomentaran l'educació sanitària, l'educació física i l'esport. Així mateix facilitaran l'adequada utilització de l'oci.

⁵ Disponible a: [AGENDA2030](#)

En l'àmbit nacional, el referent institucional, des de la seva posada en marxa el 1985, és el Pla Nacional sobre Drogues.

Des d'aquest marc, a través de les diferents estratègies nacionals impulsades en aquests anys, es fa referència a les competències de les corporacions locals en matèria de drogodependències, expressant que correspon a l'Administració local, a més de les altres competències que l'ordenament jurídic els confereix, el desenvolupament de les següents funcions:

1. El desenvolupament de polítiques específiques de prevenció en matèria d'addiccions, fonamentalment en l'àmbit comunitari.
2. Procurar la integració social de les persones usuàries dels serveis d'atenció de drogodependències, basant-se en el desenvolupament de plans de formació professional i ocupació.
3. Elaboració i posada en marxa de mesures de limitació de l'oferta i disponibilitat, fonamentalment de drogues legals.
4. Execució de la funció inspectora i de la potestat sancionadora, així com la cooperació de la policia local.
5. Coordinació de les intervencions en matèria d'addiccions a escala local

2.1. Control de l'oferta i del consum en llocs públics.

Com a instrument per al control sobre l'oferta, l'Estat s'ha dotat d'un cos normatiu de caràcter sancionador que cerca complir la doble finalitat de prevenció general (evitar la comissió de les accions prohibides pel seu efecte dissuasiu) i prevenció especial (efecte de sanció per als qui no compleixin la norma).

Dos són els àmbits sancionadors: àmbit penal i àmbit administratiu.

En l'àmbit penal ens trobem bàsicament amb dues normes:

1. Codi Penal aprovat mitjançant Llei Orgànica 10/95 de 23 de novembre, el títol XVII, capítol III regula els delictes contra la salut pública (articles 359-378). S'hi sanciona tota conducta que constitueixi actes de cultiu, elaboració o tràfic de drogues, o que suposi promoure, afavorir o facilitar el consum il·legal de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques, així com la seva possessió amb aquests fins. Igualment, recull mesures tendents a facilitar la persecució d'aquests delictes i a garantir l'eficàcia en la seva recerca.

2. Llei de repressió del contraban, Llei Orgànica 12/95 de 12 de desembre, modificada per la Llei Orgànica 6/2011, de 30 de juny, que sanciona els actes que vulneren el resguard fiscal de l'Estat (control duaner d'importacions i exportacions). En aquest sentit l'article 2 de l'esmentat text contempla com a delicte el contraban de drogues tòxiques, estupefaents i substàncies psicotròpiques, així com de substàncies catalogades com precursors. També sanciona aquesta Llei com a delicte de contraban l'entrada de labors de tabac sense declarar a partir de un determinat import econòmic.

En l'àmbit administratiu trobem:

1. La norma bàsica estatal en aquest àmbit és la Llei Orgànica de protecció de la seguretat ciutadana 4/2015, de 30 de març. Aquesta norma sanciona conductes relatives al consum i tinença de drogues tòxiques, estupefaents i psicòtrops en via pública (art. 16); el trasllat de persones per facilitar l'accés a aquestes (art. 17); la plantació i cultiu quan no siguin constitutius d'infracció penal (art. 18) i el consum d'aquestes substàncies en locals d'oci o espectacles públics, així com la tolerància d'aquest consum pels seus responsables (art. 19).

2. Citar com a norma instrumental bàsica la Llei de forces i cossos de seguretat, Llei Orgànica 2/86 de 13 de març, reguladora del sistema públic de seguretat. Aquesta norma estableix el marc competencial dels cossos policials, del qual cal deduir com una més de les seves missions la persecució del tràfic de drogues i de les activitats vinculades a aquest o al seu consum que puguin afectar la seguretat ciutadana.

2.2. Metes de l'Estratègia Nacional sobre Addiccions (ENA) 2017-202

En l'àmbit nacional, el referent institucional, com ja hem comentat anteriorment, és el Pla Nacional sobre Drogues (PNsD). S'estableix que correspon a l'administració local desenvolupar les següents funcions:

- Desenvolupar i implementar polítiques específiques de prevenció en matèria de drogodependències i altres addiccions, fonamentalment en l'àmbit comunitari. La prevenció ha d'enfocar-se com una de les estratègies més importants, basant aquesta prevenció en la formació i capacitació dels nins, de les nines i joves, amb l'objectiu de fomentar la seva maduració emocional i social, la seva capacitat de prendre decisions adequades al seu projecte de vida i potenciar la seva integració en la societat actual.
- Sensibilitzar i promoure la participació d'institucions públiques i privades, col·lectius, associacions i particulars que vulguin treballar en i sobre aquest tema.
- Facilitar l'accés al tractament i la reinserció dels usuaris i les usuàries en els quals s'hagi instaurat una problemàtica personal i/o social pel fenomen de les addiccions.
- Coordinar tot tipus d'intervencions en matèria d'addiccions al municipi.

- Elaborar i implantar mesures que facilitin la reducció de l'oferta i la demanda, cooperant amb les diferents forces de seguretat de l'Estat.
- Millorar i ampliar la informació i la formació dels i les professionals que treballen en aquest camp, així com la dirigida a persones que hi col·laborin voluntàriament.

Les línies d'actuació de l'Estratègia Nacional sobre Drogues 2017-2024, se centren en:

- Disminuir els danys associats al consum de substàncies i els ocasionats per addiccions comportamentals.
- Disminuir la presència i el consum de substàncies i les addiccions comportamentals.
- Retardar l'inici del consum de drogues i del desenvolupament de les addiccions.

Amb la nova Estratègia Nacional 2017-2024, es persegueixen dues grans metes:

- Cap a una societat més saludable i informada.
- Cap a una societat més segura.

Cada meta porta associats diferents eixos d'actuació, i cada eix compta amb una sèrie d'objectius estratègics, tal com podem veure en el quadre que presentem a continuació:

⁶ Disponible en: [Estrategia Nacional sobre Adicciones 2017-2014](#)

Metes	Àrea d'actuació	Objectiu general
Cap a una societat més saludable i informada	Prevenió i reducció del risc	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reduir la presència i promoció de les drogues i d'altres conductes susceptibles de generar addicció. 2. Limitar l'accessibilitat dels menors a les drogues i als altres conductes susceptibles de generar addicció. 3. Promoure una consciència social de riscos i danys provocats per les drogues i addiccions 4. Reduir la percepció en la societat i en els i les menors sobre "la normalitat" del consum de drogues, fonamentalment de cànnabis i d'alcohol. 5. Desenvolupar habilitats i capacitats personals que redueixin la vulnerabilitat davant dels consums de drogues i altres conductes susceptibles de generar addicció. 6. Promoure conductes i hàbits de vida saludables. 7. Detectar precoçment i prevenir consums de més risc (consum per part de menors, embarassades, etc).
	Atenció integral i multidisciplinària	<ol style="list-style-type: none"> 1. Garantir una atenció integral de qualitat. 2. Consolidar la incorporació a la xarxa assistencial de l'atenció a les noves addiccions (amb o sense substància). 3. Fomentar l'atenció integral mitjançant itineraris personalitzats per a les característiques de cada pacient. 4. Incloure la perspectiva de gènere en tots els nivells del procés assistencial.
	Reducció de danys	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mantenir, ampliar la cobertura i adaptar als nous perfils de consum els programes de reducció del dany. 2. Millorar i ampliar el diagnòstic precoç de les malalties transmissibles.
	Incorporació social	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definir un model comú d'actuació en incorporació social. 2. Ampliar l'oferta i adequar els serveis i programes als nous perfils de persones ateses.
Hacia una sociedad más segura	Reducció y control de la oferta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Combatre el cultiu, producció, importació, distribució i venda de drogues. 2. Manteniment de plans policials a l'entorn de centres educatius i de lleure.
	Revisió Normativa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Estudiar i proposar els canvis normatius que permetin que la fiscalització de les noves substàncies psicoactives de s'efectuïn per grups o famílies. 2. Revisió de la normativa de joc i apostes en relació amb l'accessibilitat i promoció, especialment la dirigida a protegir els menors.
	Cooperació judicial-policial a escala nacional i internacional	<ol style="list-style-type: none"> 1. Incrementar i millorar la cooperació interna de les forces i cossos de seguretat de l'Estat, així com de les policies autonòmiques, a través dels mecanismes adequats.

Fuente: Estrategia Nacional sobre Drogas 2017-2024. Elaboració pròpia.

3. Àmbit autonòmic

En la Llei 4/2005, de 29 d'Abril de 2005, Llei sobre drogodependències i altres addiccions a les Illes Balears, s'estableix que correspon a l'administració local desenvolupar les següents funcions:

Participar en la planificació i en la coordinació de les actuacions en matèria de drogues que es duguin a terme al municipi.

Desenvolupar les polítiques específiques de prevenció en matèria de drogodependències, fonamentalment en l'àmbit familiar i comunitari.

Són competències dels municipis de més de 20.000 habitants:

- Elaborar, aprovar i executar els plans municipals d'actuacions sobre drogodependències, en coordinació i de conformitat amb els criteris establerts en el Pla d'Actuacions sobre Drogodependències de les Illes Balears.
- Procurar la formació i el reciclatge en matèria de drogues i altres addiccions del personal al servei de la mateixa administració municipal, i donar suport a associacions i entitats que duguin a terme, al municipi, els programes i actuacions que preveu el Pla Autonòmic de Drogues de les Illes Balears.
- Promocionar la participació social en aquesta matèria en el seu àmbit territorial.

La Conselleria de Salut i Consum está elaborando un anteproyecto de ley sobre el abordaje integral de las adicciones en las Illes Balears.⁷

⁷ [Iniciativas Normativas en tramitación - Propuesta de anteproyecto de ley sobre el abordaje integral de las adicciones en las Illes Balears](#)

En la Llei 19/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears, s'estableix que:

Les actuacions per a la prevenció de les situacions de vulnerabilitat social de les persones menors d'edat. A l'efecte d'aquesta llei, s'entén pel conjunt de característiques d'una persona o grup i la seva situació de vulnerabilitat social que influeixen en la seva capacitat d'anticipar, afrontar i resistir l'impacte d'una amenaça, situació o contextos adversos i de recuperar-se'n.

Les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les respectives competències, han de fomentar la producció i la difusió de materials i programes informatius i formatius destinats específicament a les persones menors d'edat, així com programes orientats als pares i mares per afavorir la parentalitat positiva, salvaguardant els criteris esmentats.

Correspon a les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les respectives competències, dur a terme actuacions i posar en marxa, desenvolupar i oferir programes d'informació i educació i de promoció de la salut sanitària de la població, sobre les substàncies i els comportaments addictius que puguin generar dependència, i impulsar programes de prevenció i atenció de les addiccions.

Sense perjudici d'altres competències que l'ordenament jurídic vigent els atribueixi, especialment la legislació reguladora de les bases de règim local i la legislació autonòmica de serveis socials, correspon als ajuntaments, individualment o agrupats en mancomunitats,

com a entitats administratives més properes a la ciutadania: assumir la responsabilitat més immediata sobre el benestar dels nins, nines i adolescents i la promoció de totes les accions que afavoreixin el desenvolupament de la comunitat local i, molt especialment, dels seus drets, oferint-los la protecció adequada i exercint una preventiva eficaç mitjançant programes específics.

4. Àmbit Municipal

Com ja hem comentat abans, el Pla Nacional sobre Drogues és el referent institucional nacional. El PNsD, a través de les diferents estratègies nacionals impulsades en aquests anys, fa referència a les competències de les corporacions locals en matèria de drogodependències, i estipula que correspon a les administracions locals, de més de 50.000 mil habitants, a més de les altres competències que l'ordenament jurídic els confereixi, el desenvolupament de les següents funcions:

- El desenvolupament de polítiques específiques de prevenció en matèria d'addiccions, fonamentalment en l'àmbit comunitari. Calvià, en ser un municipi de més de 50.000 habitants, té les competències i ha de tenir un pla de drogues municipal.
- Procurar la integració social de les persones usuàries de drogues sobre la base del desenvolupament de plans de formació professional i ocupació.
- Elaboració i posada en marxa de mesures de limitació de l'oferta i disponibilitat, fonamentalment de drogues legals.
- Execució de la funció inspectora i de la potestat sancionadora, així, com la cooperació de la policia local.
- Coordinació de les intervencions en matèria d'addiccions a escala local.

Amb les finalitats indicades en els apartats que segueixen, l'Ajuntament de Calvià va aprovar, el dia 11 d'octubre de 2016, l'Ordenança per al foment de la convivència a Calvià, que va ser publicada en el BOIB núm. 129, d'11 d'octubre de 2016, així com en el BOIB núm. 59, de 16 de maig de 2017, en relació amb l'article 44, i en el BOIB núm. 34, de 17 de maig de 2018, quant a la revisió del catàleg d'infraccions i sancions d'aquesta ordenança:

L'Ajuntament, com a òrgan d'administració i de govern del municipi, exerceix la seva activitat per a garantir i fomentar els drets individuals i col·lectius dels veïns i veïnes, reconeguts per la Constitució i les lleis, així com per a fer respectar i complir els deures i obligacions legítimament establerts en benefici de l'interès general.

Per a complir aquesta missió, té la potestat de dictar ordenances per a vetllar per la convivència, protegir la salut pública, racionalitzar l'ús dels espais públics municipals i garantir l'aprofitament per part de tots els ciutadans i ciutadanes de les vies i espais públics, perquè les activitats d'una part de la ciutadania no suposin un perjudici greu per a la tranquil·litat i el descans de l'altra.

L'article 57 de l'esmentada ordenança estableix, en el punt primer, que l'Ajuntament «podrà substituir la sanció de multa per sessions formatives, participació en activitats cíviques o altres tipus de treballs per a la comunitat, en aquells casos en què així es determini per decret de Batlia.

Així mateix, en el punt segon de l'esmentat article, s'estableix que «la participació en les sessions formatives, en les activitats cíviques o en la realització de treballs en benefici de la comunitat, serà adoptada amb el consentiment previ de la persona interessada com a

alternativa a les sancions d'ordre pecuniari, tret que la llei imposés el seu caràcter obligatori»

L'Ajuntament de Calvià, en data 29 d'abril de 2019, va publicar en el BOIB número 54 el Decret d'aprovació de mesures alternatives a les sancions econòmiques per a determinades infraccions de l'Ordenança per al foment de la convivència a Calvià.

Finalment, volem també assenyalar l'ordenança municipal que regula les rutes de "pub crawling"⁸:

S'entén per l'activitat de "pub crawling" les excursions organitzades per la persona promotora dirigides a un grup indeterminat de persones, en les quals, amb pagament previ d'una entrada i acompanyats per el/l'agent autoritzat/ada, es fa un recorregut per diferents locals d'oci i zones del terme municipal.

Article 5. Limitacions a l'activitat: en la publicitat lligada als "Pub Crawl" es prohibeix qualsevol anunci que inciti al consum d'alcohol i/o pràctica de jocs sexuals.

⁸ Disponible a: <https://n9.cl/zqudx>

III. Anàlisi de la situació

1. Anàlisi sociodemogràfica

1.1. Dades de la població

A 1 de setembre de 2021, segons les dades del padró municipal, la població del municipi de Calvià és de 57.728 persones, de les quals el 49.90 % són dones (28.805).

Població de Calvià per sexe. 2021

Homes	Dones	Total
28.923	28.805	57.728

Població de Calvià per sexe i edat. 2021

Grup d'edat	Homss	Dones	Total
10 - 14	1547	1449	2996
15 - 19	1526	1386	2912
20 - 24	1511	1425	2936
25 - 29	1769	1872	3641
30 - 34	2040	2011	4051
35 - 39	2237	2173	4410
40 - 44	2536	2424	4960
45 - 49	2597	2474	5071
50 - 54	2412	2337	4749
55 - 59	2147	2210	4357
60 - 64	1864	1894	3758
65 - 69	1591	1581	3172
70 - 74	1253	1304	2557
75 - 79	832	897	1729
Més de 80	815	1148	1963
Total	26677	26585	53262

D'aquesta taula s'han exclòs els nins i nines menors de 10 anys. Les 4.466 persones d'aquesta edat representen el 7.73 % de la població.

En el municipi de Calvià hi ha 8.844 joves amb edats compreses entre els 10 i els 24 anys, que representen un 15.32 % del total de la població.

Segons el padró municipal, la distribució d'aquesta població juvenil per nuclis de població és la següent:

Nucli de població	Homes	Dones	Total
Badia de Palma	88	95	183
Calvia	242	233	475
Capdella (ES)	110	97	207
Cas Catala-Illetes (SES)	307	267	574
Castell de Bendinat	55	49	104
Costa de la Calma	146	115	261
Costa d'en Blanes	151	169	320
Galatzo	109	110	219
Magaluf	389	322	711
Palmanova	638	570	1208
Peguera	280	296	576
Porrassa (SA)	13	5	18
Portals Nous	228	179	407
Santa Ponça	927	925	1852
Sol de Mallorca	99	80	179
Son Ferrer	567	532	1099
Toro (EL)	235	216	451
Total general	4584	4260	8844

Font: Padró municipal. Setembre 2021. Elaboració pròpia.

Pel que fa al lloc d'origen de la població, tan sols un 12,53 % ha nascut a Calvià i un 26,22 % ha nascut a les Illes Balears, enfront d'un 61,25 % que o bé provenen d'altres comunitats autònomes (27,06 %) o de l'estranger el 34,20 %.

1.2. Context i estructura social del municipi⁹.

El municipi de Calvià es troba en la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Està situat en la part oest de l'illa de Mallorca i presenta un clima de caràcter mediterrani oceànic, caracteritzat per temperatures temperades amb hiverns suaus i estius calorosos i secs. Aquest clima i la seva oferta d'oci, hostaleria i restauració el fa molt atractiu com a destinació turística.

La superfície aproximada del municipi és de 145 km² i limita, en gran part, amb la mar (té un total de 39 km de costa) i per terra amb els municipis de Palma, Puigpunyent, Andratx i Estellencs. Quant a la seva densitat de població, Calvià ha passat de tenir 2.690 habitants en 1960 a ser el segon municipi més poblat de Mallorca, després de Palma. Calvià compta amb nombrosos nuclis de població en el seu extens territori.

L'activitat laboral majoritària de Calvià depèn del turisme i això condiciona absolutament les dinàmiques relacionals, els llocs de treball i el volum d'establiments oberts segons l'època de l'any i, per conseqüència, les oportunitats laborals del municipi.

Aquest fet estacional genera relacions familiars molt intenses i presencials durant l'hivern i, durant l'estiu nins, nines i adolescents que passen molt temps sols, ja que les seves famílies treballen en hostaleria o restauració. Això suposa una exposició alta a conductes de risc.

L'economia del municipi es basa principalment en el turisme amb una oferta en 2020 de 61.413 places, distribuïdes en 252 establiments. En 2019 es van allotjar un total de 1.424.401 persones vingudes de l'estranger i 283.294 viatgers i viatgeres d'Espanya. En 2020 i com a conseqüència de la pandèmia de la Covid, s'hi han allotjat tan sols 102.386 persones estrangeres i 53.855 persones espanyoles.

Segons les dades fetes públiques pel Ministeri d'Hisenda, la renda mitjana bruta en el municipi de Calvià es va situar en 2018 en 31.612 €, la qual cosa representa una variació de -1.257 € (un -3,82 %) respecte a 2017 amb una renda mitjana bruta de 32.869 euros, un 11,83 % més que en 2016 amb valors superiors de la renda mitjana bruta de les Illes Balears i d'Espanya. No disposem de dades més recents, però, si tenim en compte la situació econòmica de greu crisi en les economies familiars i en el sector productiu iniciada en 2020, és molt possible que les dades de renda mitjana bruta dels exercicis de 2019 i 2020 siguin molt inferiors a les de 2018.

Calvià comptava amb 5.082 empreses actives en 2019, la qual cosa implica una variació de 1,05 % respecte a l'any anterior, segons l'última actualització del Directori Central d'Empreses (DIRCE) recollit per l'Institut Nacional d'Estadística (INE).

El total de persones afiliades a la seguretat social el novembre de 2021 és de 16.427 persones. La pandèmia de la Covid ha afectat de forma greu el mercat de treball del municipi. Si comparem amb dades d'anys anteriors, el mes d'agost de 2021 les persones afiliades eren 26.895 persones i el mateix mes de 2020 eren 24.868 persones, xifres molt inferiors a les 32.246 persones afiliades en el mateix període de 2019.

En el mes de novembre de 2021 hi ha un total de 5.611 persones inscrites com a sol·licitants de feina al SOIB, de les quals 2.987 són dones i 2.624 homes. Per sectors, destaca el de serveis, amb 2.737 persones en demanda de feina.

Segons les dades fetes públiques pel Ministeri de Foment, per als municipis de més de 25.000 habitants, el preu de l'habitatge a Calvià durant el 1r trimestre de 2021, va ser de 3.025 €/m², un 0,1 % més que en el trimestre anterior, i un 3,9 % menys des del màxim aconseguit en el segon trimestre de 2020 (3.148 €/m²).

Com hem pogut observar en la breu descripció general del municipi, podem parlar d'un abans i un després de la crisi sanitària de la pandèmia de la COVID-19, que ha afectat greument de manera directa l'economia del municipi de Calvià, i, per consegüent, l'estructura i dinàmiques socials, i que ha sotmès les persones residents, en molts casos, a situacions de vulnerabilitat, precarietat i risc social i obligat a ajustos en l'administració pública, per a garantir la sostenibilitat i el suport als diferents sectors socials i productius que conformen el teixit social del municipi.

Encara que l'any 2021 s'ha iniciat la recuperació econòmica i laboral, no podem oblidar que al llarg de l'any 2020 es va generar en el municipi un creixement constant de les dades de desocupació. L'impuls de l'economia es mou en confluència paral·lela a les restriccions a la mobilitat dictades per al control de la pandèmia de la covid a escala nacional, europea i mundial.

[⁹ Calvià en Cifras](#)

2. Situació actual del consum de drogues a Espanya.

Segons la darrera enquesta ESTUDES 2018/19¹⁰, l'alcohol i el tabac, seguits del cànnabis, continuen sent les drogues més consumides per la població estudiantil. Els segueixen, per aquest ordre, hipnosedants (amb i sense recepta), cocaïna, èxtasi, al·lucinògens, amfetamines, inhalables volàtils i heroïna, que se situa en últim lloc.

A escala general, aquestes són les característiques del perfil de les persones joves que usen o consumeixen drogues:

- Les persones estudiants d'ensenyaments secundaris de 14 a 18 anys comencen a consumir drogues a una edat primerenca.
- Els joves consumeixen en major proporció que les joves totes les drogues il·legals, mentre que amb el tabac, l'alcohol i els tranquil·litzants o pastilles per a dormir succeeix el contrari. No obstant això, la **prevalença de consum intensiu de qualsevol droga de comerç il·legal és major en els homes que en les dones.**
- Fan un ús social de les substàncies i els seus consums estan lligats als seus contextos recreatius o d'oci, a la seva manera de divertir-se, al grup d'amistats o a les reunions familiars¹¹.
- Majoria de persones policonsumidores (consum simultani de diverses drogues), però sobretot d'alcohol, tabac i derivats del cànnabis¹².
- Percepció de l'ús de drogues com a massiu i una cosa molt estesa en la seva generació, la qual cosa autojustifica el seu propi consum.
- La població d'estudiants d'entre 14 i 18 anys percep l'alcohol com la substància menys perillosa i considera que el tabac és més perillós que el cànnabis.

Podem observar com s'ha produït la normalització i l'acceptació social del consum d'algunes substàncies, com l'alcohol (el 45 per cent de la ciutadania de Balears considera que beure entre cinc i sis copes d'alcohol cada dia no constitueix un problema per a la salut¹³), el tabac i els productes derivats del cànnabis, a pesar que, per llei, les persones menors d'edat no poden consumir ni comprar cap tipus de droga¹⁴.

Segons l'última enquesta domiciliària sobre consum d'alcohol i drogues entre la població de 15 a 64 anys, EDADES15, presentada al febrer de 2021, i feta durant els mesos de febrer i març de 2020, abans del començament de la pandèmia de la COVID-19, el nombre de persones que consumeixen cànnabis diàriament roman estable en un 2,9 %.

¹⁰ [Encuesta estatal sobre uso de drogas en enseñanzas secundarias. España. 2019. ESTUDES 2018-2019.](#)

¹¹ Font: dades extretes de la memòria d'activitats del programa de prevenció del PMPD de l'Ajuntament de Calvià, 2009-2019.

¹² Font: DGPNSD. Enquesta estatal sobre ús de drogues en Ensenyaments Secundaris (ESTUDES).2019

Segons la darrera enquesta ESTUDES del Pla Nacional sobre Drogues¹⁶:

- Respecte al consum de les substàncies analitzades, l'alcohol continua sent la substància més consumida entre les persones de 14 a 18 anys: el 76,3 % dels joves i el 79,4 % de les joves declaren haver consumit alcohol alguna vegada. El 77,6 % de les persones que han contestat l'enquesta afirma haver consumit ja alcohol.
- El 57 % de les persones adolescents consumeix en espais públics oberts (carrers, parcs, places, platja), el 61 % en bars, el 52 % en discoteques i un 40 % a casa (pròpia, de família o d'amics.).

Segons les dades publicades en l'Estudi sobre les conductes saludables de població juvenil escolaritzada (HBSC)¹⁷ de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), fins a un 6,5 % de les persones espanyoles de 13 anys beu alcohol almenys una vegada a la setmana, percentatge que s'eleva fins al 22,5 % en el cas de la població juvenil de 15 anys, amb xifres similars entre al·lots i al·lotes (23 % i 22 % respectivament).

Segons les dades de l'informe de 2020 elaborat amb les dades de l'enquesta ESTUDES 2018-19, aproximadament, una de cada quatre persones de la població estudiantil de 14 anys ja ha sofert alguna intoxicació etílica (25,8 %).

En l'anàlisi per sexes, entre les persones adolescents de 14 i 15 anys, la prevalença és més elevada entre les nines, mentre que entre la població estudiantil de 16 a 18 anys, la prevalença és major entre els nins. No obstant això, el repunt en el consum s'aprecia per a tots dos sexes.

¹³ [Enquesta domiciliària sobre alcohol i drogues a Espanya. EDADES 2020. Disponible a: INFORME 2021Alcohol, tabaco y drogas ilegales en España. Encuesta sobre alcohol y drogas en España \(EDADES\), 1995-2019/2020](#)

¹⁴ [4Llei 28/2005, de 26 de desembre, per la qual es regula la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes del tabac](#)

¹⁵ [OEDA. Enquesta sobre alcohol i drogues a Espanya. EDADES 2020](#)

¹⁶ [ESTUDES 2018-2019; EDADES 2020; Informe anual de l'OEDA 2020:](#)

¹⁶[Disponible](#)

Evolució del consum d'alcohol en joves a Espanya. 1994-2018

	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018
Alguna vegada a la vida	78	76,6	82	79,6	81,2	75,1	83,9	78,9	78,9	77,9
Últim any	77,3	75,6	81	74,9	72,9	73,6	76,8	76,8	75,6	75,9
Último mes	60,2	56	65,6	58	58,5	63	74	68,2	67	58,5

Font: DGPNSD. Elaboració pròpia.

El consum d'alcohol es concentra als caps de setmana. El 64,8 % declaren haver consumit begudes alcohòliques en els últims 30 dies, i ho han fet entre el divendres i el diumenge.

Els combinats són les begudes més consumides amb independència de l'acció que hagin fet en l'últim mes. Cal destacar que el 75 % de la població estudiantil que s'ha emborratxat en aquest període ha consumit combinats durant l'última setmana.

L'1,7 % de la població juvenil de 14 a 18 anys ha consumit alcohol diàriament en els últims 30 dies (0,9 % als 14 anys i 2,4 % als 17 anys).

El 8.8 % de les persones entre 15 i 64 anys que van emplenar l'enquesta EDATS 2020 van confirmar que prenen alcohol cada dia. Això suposa un índex un punt menor que el registrat durant 2015, en què es va arribar gairebé al 10 % (9,8 %).

Segons el que reflecteix l'enquesta ESTUDES 2018/19, el tabac és la segona droga de major consum entre la població estudiantil de secundària d'Espanya.

El 41,3 % ha fumat alguna vegada en la seva vida, i el 26,7 % ha consumit tabac en els últims 30 dies. El 9,8 % de les persones enquestades afirmen consumir tabac tots els dies. La mitjana de consum diari no arriba a sis cigarrets al dia (5,6).

El tabac és la droga en la qual s'inicien les persones joves de tots dos sexes a edat més primerenca, cap als 14,1 anys, i sobre els 14,7 anys comencen a consumir diàriament.

La proporció de persones consumidores augmenta amb l'edat i és major entre les dones que entre els homes.

Evolució del consum de cànnabis en persones joves a Espanya. 1994-2018.

	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018
Alguna vegada a la vida	33,2	37,5	42,7	36,2	35,2	33	43,8	38,4	38,5	41,3
Últim any	28,8	32,8	36,6	29,8	30,5	26,4	35,3	31,4	34,7	35
Últim mes	20,8	22,5	25,1	20,1	20,1	17,2	29,7	25,9	27,3	26,7
Diàriament	23	21	21,5	14,8	14,8	12,3	12,5	8,9	8,8	9,8

Font: DGPNSD. Elaboració pròpia.

Prenent com a referència el consum dels últims dotze mesos, el **cànnabis** es perfila com la droga il·legal més estesa entre la població juvenil. Entre els al·lots i al·lotes que han consumit cànnabis en els últims 30 dies, el més freqüent és el consum puntual (1 o 2 dies), i s'observa que els al·lots registren una major freqüència de consum. Així, el 3,3 % dels homes i l'1,4 % de les dones va consumir 20 o més dies (consum diari).

Si mirem el consum entre la població general, de 16 a 64 anys (EDADES 2020), observem que el 37.5 % de les persones de 15 a 64 anys l'ha provat alguna vegada en la vida, índex que és cinc punts més alt que el de fa dos anys, en què es va registrar el 35,2 %.

Un 10.5 % afirma haver-lo consumit en els últims 12 mesos, el 8 % l'ha consumit alguna vegada en l'últim mes i el 2,9 % l'ha consumit diàriament en els últims 30 dies.

Balears és una de les comunitats que supera la mitjana de consum estatal en totes les prevalences de consum. El 43,9 % de les persones enquestades de 15 a 64 anys, l'ha provat alguna vegada en la vida, el 20.5 % afirma haver-ho consumit en els últims 12 mesos i el 16.2 % l'ha consumit alguna vegada en l'últim mes.

Analitzant la prevalença de consum de cànnabis en l'últim any en funció del sexe i de l'edat, el consum d'aquesta substància és més comuna entre els homes que entre les dones (14,6 % i 6,3 %, respectivament), situació que es repeteix en tots els trams d'edat.

En funció de l'edat, la prevalença de consum de cànnabis disminueix notablement segons augmenta l'edat, situació que es repeteix tant en homes com en dones. Així, s'observa que la màxima prevalença per a tots dos sexes es dona en el grup dels joves de 15 a 24 anys, on el 20.5 % refereix haver consumit cànnabis en els últims 12 mesos enfront del 2,6 % entre els de 55 a 64 anys (2,6 %).

Atès el tipus de cànnabis, històricament la marihuana està més estesa que l'haixix entre les

persones que han consumit cànnabis en els últims 30 dies. El 48,7 % indica haver fumat principalment marihuana, percentatge que es redueix notablement per a aquells que han consumit principalment haixix (20,6 %). El 30,8 % són els que indiquen haver fumat cànnabis dels dos tipus. El fet de fumar tots dos tipus (marihuana i haixix) està més estès entre els homes que entre les dones, mentre que amb l'haixix passa el contrari. La gran majoria dels consumidors de cànnabis en l'últim mes reconeix haver-lo consumit barrejant-lo amb tabac (86,9 %), dada que disminueix 6 punts percentuals respecte a l'observat en 2017.

El nombre mitjà de porros consumits en un mateix dia és de 2,9, amb xifres similars en homes i dones. S'observa per a aquest valor una tendència ascendent des de l'any 2015.

Cocaïna. La cocaïna és, després del cànnabis i dels hipnosedants, la droga il·legal el consum de la qual està més estès entre la població d'estudiants de 14 a 18 anys. En 2018, no obstant això, la proporció de persones que l'han consumida és la més baixa dels últims 20 anys. Un 2,9 % l'ha provada alguna vegada en la vida, un 2,4 % l'ha consumida en els últims 12 mesos i menys de l'1 % en l'últim mes (0,9). Aquestes dades corresponen al conjunt de clorhidrat de cocaïna (cocaïna en pols) i cocaïna base, encara que la població d'estudiants de secundària a Espanya consumeix majoritàriament cocaïna en pols.

L'edat mitjana d'inici en el consum es va situar en 14,9 anys.

Èxtasi, amfetamines, al·lucinògens i heroïna: el consum d'aquestes substàncies, que tenen un caràcter esporàdic, és poc rellevant entre la població juvenil del nostre país. Les últimes dades confirmen el descens en el seu consum, que es va registrant des de fa temps.

Així, per exemple, tenim que durant l'any 2018 un 2,6 % de la població d'estudiants d'educació secundària havia provat l'MDMA (en diversos dels seus formats com l'M, els èxtasis o el cristall) en l'últim any .

L'edat d'inici de consum se situa entre els 15,5 anys.

Evolució del consum (darrers dotze meses) d'al·lucinògens, èxtasi, amfetamines i heroïna en persones joves d'Espanya. 1994-2018.

	1994	1998	1996	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018
Al·lucinògens	4,4	5,6	4	4,2	3,2	3,1	2,8	2,7	2,1	2	1,2	1	1,4
Èxtasis (MDMA)	3,2	4,1	2,5	5,2	4,3	2,6	2,4	1,9	1,7	2,2	0,9	1,6	1,9
Anfetamines	3,5	4,4	3,4	3,5	4,1	3,3	2,6	2,5	1,6	1,7	0,9	1,2	1,1
Heroïna	0,3	0,4	0,6	0,4	0,3	0,4	0,8	0,7	0,6	0,7	0,5	0,6	0,5

Font: DGPNSD. Elaboració pròpia.

L'edat mitjana d'inici de consum d'aquests tipus de substàncies se situa entre els 14 anys per a l'heroïna, els 15.1 anys per a les amfetamines i l'MDMA i els 15.2 anys per als al·lucinògens.

Estudi sobre alcohol, drogues i altres addiccions en gent gran de 64 anys a Espanya (ESDAM) 2019/2020¹⁸

Per primera vegada a Espanya s'ha fet una enquesta a persones més grans de 64 anys anomenada ESDAM. Els resultats principals mostren que en la població de majors de 64 anys el consum de les substàncies psicoactives tant legals com il·legals està menys estès que en la població de 15 a 64 anys, i que en totes les substàncies psicoactives el consum està més estès entre els homes.

Pel que fa a el consum de begudes alcohòliques en la població de persones majors de 64 anys, s'observa un major consum diari, més consum de vi i menys consums intensius («binge drinking», borratxeres i consum de risc d'alcohol).

El 52,9 % de la població major de 64 anys diu haver fumats alguna vegada a la vida (77,9 % en homes i 34,1 % en dones), el 12,8 % de la població major de 64 anys ha fumats en l'últim any (18,8 % en homes i 8,2 % en dones), i el percentatge de persones fumadores diàriament és del 9,8 % (14,3 % en homes i 6,5 % en dones).

El 4,3 % de les persones majors de 64 anys presentaria, segons escala basada en el DSM-V, un possible trastorn per consum d'hipnosedants (2,2 % en homes i 5,8 % en dones).

L'única substància psicoactiva il·legal consumida en l'últim any és el cànnabis, amb una prevalença de consum del 0,5 %.

¹⁸ [Disponible Consumo y Bienestar Social - Gabinete de Prensa - Notas de Prensa](#)

3. Situació actual de les addiccions comportamentals a Espanya¹⁹.

Anàlisi del joc amb doblers, ús de videojocs i ús compulsiu d'Internet

Vivim en societats cada vegada més dinàmiques i canviants, on les noves tecnologies tenen un paper molt rellevant i presenten un ús pràcticament generalitzat. En aquest context, existeix una preocupació creixent pel potencial ús problemàtic d'Internet, els mitjans digitals i les xarxes socials, així com pel paper de les noves tecnologies com a facilitadors de l'accés i potenciadors d'altres conductes addictives, especialment dels jocs d'apostes i el joc en línia entre la població adolescent.

L'objectiu general d'aquest informe sobre addiccions del PNsD (Observatori Espanyol d'Addiccions i Drogues, OEDA) és contribuir a conèixer la situació actual sobre les addiccions comportamentals i, en concret, sobre el joc amb doblers, l'ús compulsiu d'Internet i el possible trastorn per ús de videojocs a Espanya.

D'aquesta manera, s'esperava ajudar, en darrer termini, a la prevenció del mal ús i possibles problemes associats a aquestes activitats.

A partir d'aquest objectiu general, s'estableixen els següents objectius específics:

- Conèixer la prevalença de jugar amb doblers, tant en línia com de manera presencial, en la població espanyola de 15 a 64 anys i en la població d'estudiants de 14 a 18 anys, així com la seva evolució des de 2014.
- Determinar possibles diferències de l'abast del joc amb doblers en línia i de manera presencial per sexe, edat, freqüència, tipus de joc i major quantitat de doblers gastada en un sol dia.
- Conèixer la prevalença del possible joc problemàtic i del possible trastorn de joc en la població espanyola de 15 a 64 anys i en la població d'estudiants de 14 a 18 anys.
- Conèixer la prevalença del possible ús compulsiu d'Internet en la població espanyola de 15 a 64 anys i en la població d'estudiants de 14 a 18 anys, així com la seva evolució des de 2014.

- Conèixer la prevalença de l'ús de videojocs, així com d'un possible trastorn associat en la població d'estudiants de 14 a 18 anys.

¹⁹ [Informe sobre adicciones comportamentales](#)

3.1. Situació general del joc amb doblers en línia i/o de manera presencial

Freqüència amb la qual la població de 15-64 años ha jugat doblers en línia i de manera presencial en els darrers 12 mesos, segons edat i sexe (%). Espanya, 2019

Població 15-64 anys	Homes	Dones	Total
Mai	95.3	99.0	97.2
Ha jugat doblers (en línia i presencial)	1.0	1.0	2.8

Font: DGPNSD. Elaboració pròpia.

Respecte al tipus de jocs utilitzats, s'aprecien importants diferències. Entre les persones que juguen de manera presencial, predominen les persones que juguen a la loteria convencional o loteries instantànies, mentre que el joc més practicat entre els que juguen en línia és l'aposta esportiva.

La quantitat major de doblers gastada en un sol dia en les persones que han jugat doblers està, en la majoria de la població, per sota dels 30 euros.

Quant a l'edat d'inici, s'aprecia una menor edat d'inici en el joc presencial (22.8 anys) que en el joc en línia (26.8 anys) en la població de 15 a 64 anys.

Freqüència amb la qual la població de 14-18 años ha jugat doblers en línia i presencial en els darrers 12 mesos, segons edat i sexe (%). Espanya, 2018

Població de 14-18 anys	Al·lots	Al·lotes	Total
Mai	87.6	97.1	92.6
Ha jugat doblers (en línia i presencial)	12.4	12.4	7.4

Font: DGPNSD. Elaboració pròpia.

En 2018, un 7,4 % dels estudiants de 14 a 18 anys han jugat doblers tant en línia com de manera presencial durant el darrer any, essent-ne al·lots la gran majoria. Pel que fa a l'edat d'inici, no s'aprecien diferències entre el joc en línia i el joc presencial, que és de 14,7 anys i 14,6 anys, respectivament.

Analitzant les prevalences per grups d'edat, en 2017 s'observa que la població juvenil de 15 a 34 anys és la que més juga doblers en línia (un 5,1 % de les persones joves de 15 a 24 anys i un 5,8 % de les de 25 a 34 anys).

Si analitzem la prevalença entre la població estudiantil (de 14 a 18 anys), les persones de 18 anys presenten una major prevalença de jugar doblers en línia, amb un percentatge de 14.6 %.

Freqüència amb la qual els estudiants de 14-18 anys han jugat doblers en línia en els darrers 12 mesos, segons sexe (%). Espanya, 2018

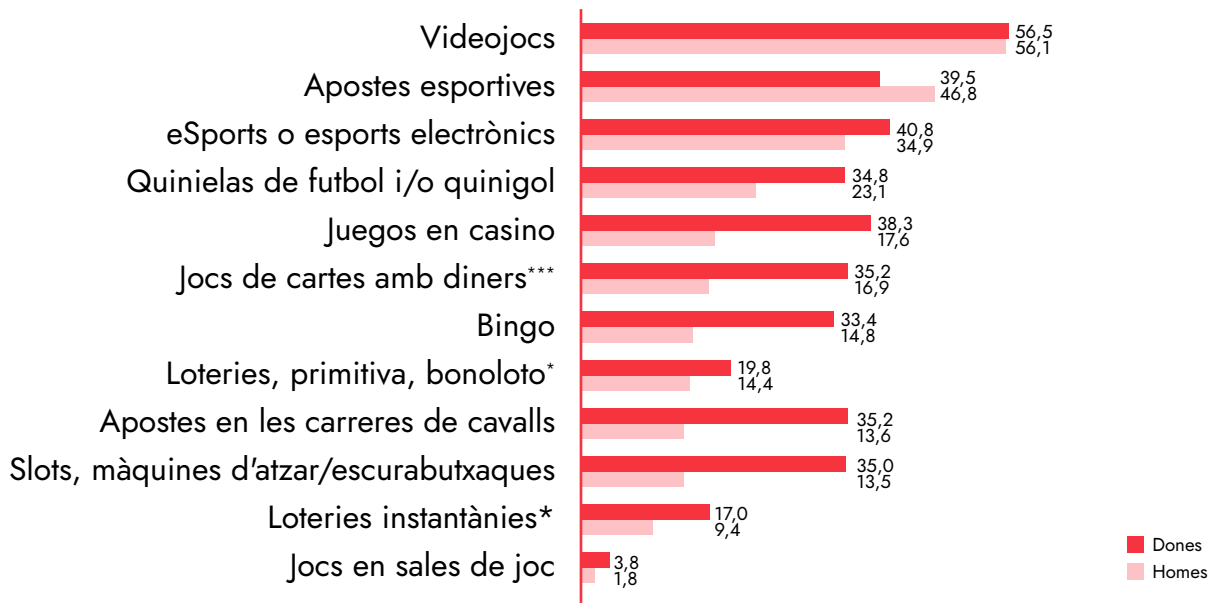
Població de 14-18 anys	Al·lots	Al·lotes	Total
Mai	89.4	98.5	94.3
Anualment	5.1	0.8	2.8
Mensualment	2.8	0.3	1.5
Semanalment	1.7	0.1	0.9
Diàriament	1.1	0.2	0.6

Font: PNsD. Elaboració pròpia.

Observant les prevalences per tipus de joc en línia, veiem que durant el 2018 tant per als homes com per a les dones són els videojocs i les apostes esportives els ítems que compten amb uns percentatges més alts.

* Once cupones, juego activo eurojackpot, 7/39 ** rascas once *** (póquer, mus, blackjack, punto y banca...).

FUENTE: PNsD²⁰

La quantitat major de doblers gastada en un sol dia en les persones que han jugat doblers està, entre la població juvenil (14 a 18 anys), per sota dels 50 euros.

Entre la població de 15 a 64 anys que ha jugat doblers de manera presencial en 2018, els tipus de jocs més usats van ser les loteries (primitiva, bonoloto, etc.), a les quals va jugar un major percentatge de persones (94 %), seguides de les loteries instantànies («rascas»), amb un 22,1 %, i les travesses de futbol i/o quinigol (16,4 %). S'observen diferències per sexe respecte al tipus de jocs usats.

En el grup dels homes són les travesses de futbol la segona elecció a l'hora de jugar doblers de manera presencial, a diferència de les dones, que opten per les travesses instantànies com a

segona elecció; la primera elecció per a tots dos grups són les loteries.

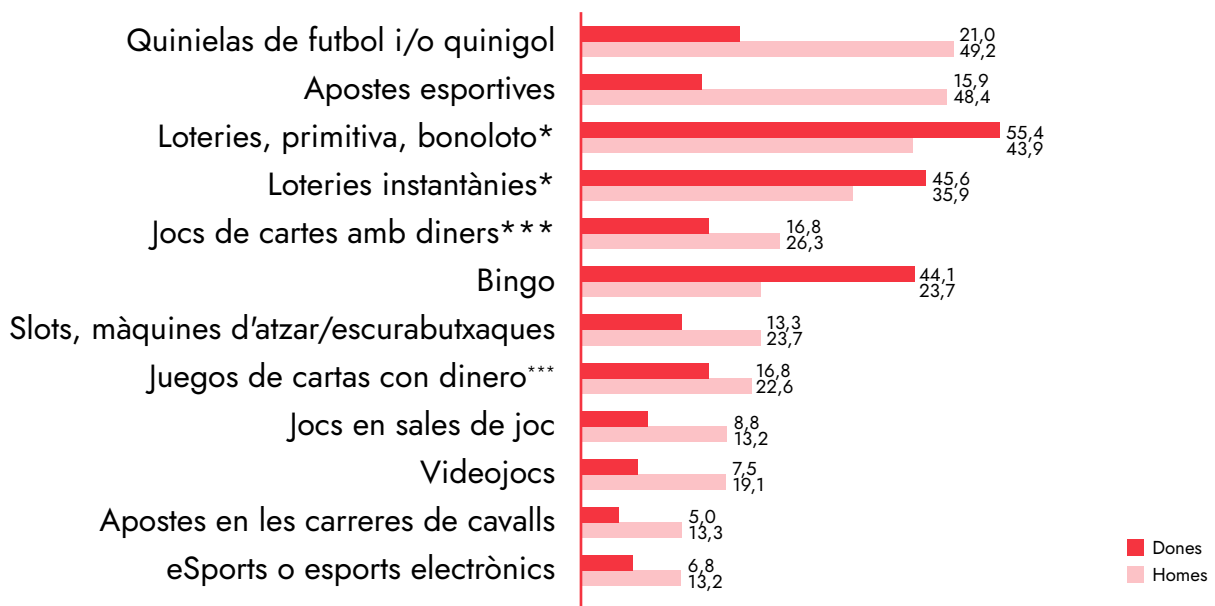
Durant el 2018, igual que ocorria amb el joc en línia, s’observa en tota la serie com el percentatge de les persones estudiants de 14 a 18 anys que ha jugat doblers de manera presencial en el darrer any es va incrementant segons va augmentant l’edat dels individus. Així tenim un 18.6 % entre les persones de 14 anys i un 37.2 % entre les persones de 18 anys.

En el tipus de joc utilitzat per les persones estudiants que han jugat doblers de manera presencial, s’observen grans diferències en funció del sexe: en el cas de les dones, destaquen les loteries i el bingo, mentre que les prevalences més altes en els homes es registren per a les apostes esportives i les travesses de futbol.

²⁰ Informe sobre adicciones comportamentales

* Once cupones, juego activo eurojackpot, 7/39 ** rascas once *** (póquer, mus, blackjack, punto y banca...)

FUENTE: PNsD

3.2. Joc problemàtic i trastorn del joc

Quan el joc es converteix en el centre de la vida d’una persona, i n’ocupa una gran part de l’activitat diària, pensant en com jugar, quant o d’on treure doblers per a poder jugar, i, a més, no es pot deixar de jugar, tot i les conseqüències negatives que danyen seriosament les seves relacions familiars, laborals o personals, estem davant del que es coneix com «trastorn del joc».

Molts comportaments potencialment addictius, inclòs el trastorn del joc, troben la seva eina perfecta en línia. La immediatesa de la recompensa, la fàcil accessibilitat i accés 24 hores al dia, l’anonimat i l’entorn íntim que proporcionen les noves tecnologies, es converteixen en un instrument en el qual les persones donen curs al comportament addictiu, que en facilita el descontrol.

Aquest trastorn sol començar en l’adolescència en els homes i en edats més avançades en dones, passant per diverses oscil·lacions, però amb tendència a convertir-se en un problema crònic.

És a dir, es considera que el problema té un començament, seguit de períodes de remissió i agudització durant la resta de la vida adulta. Habitualment, la preocupació, la necessitat i la

conducta de joc augmenten durant els períodes d'estrès i, així mateix, els problemes que sorgeixen com a resultat del joc tendeixen a una intensificació de la conducta de joc²¹.

Es pot descriure el joc com un continu, amb nivells i estadis que reflecteixen el grau d'implicació en el joc. En aquest sentit, s'utilitzen diferents termes per classificar les persones en funció dels seus patrons de joc²²

Des d'aquesta perspectiva, obtenir una puntuació d'1 a 3 en l'escala DSM-V es consideraria joc problemàtic, que representa una conducta de joc excessiva en què la persona experimenta algun problema derivat d'aquesta activitat, però sense un impacte molt significatiu. En aquesta categoria els símptomes poden ser variats: pot haver-hi problemes familiars o sentir-se la persona culpable per haver invertit massa temps o massa diners en un episodi de joc, etc. Una puntuació igual o major a 4 es consideraria trastorn del joc, el qual es pot diferenciar en tres nivells segons la puntuació: trastorn del joc lleu (DSM-V $\geq 4 \leq 5$), moderat (DSM-V $\geq 6 \leq 7$) o greu (DSM-V $\geq 8 \leq 9$).

²¹ The American Psychiatric Association (APA). Diagnostic and Statistical manual of Mental Disorders (fifth edition). Washington DC, 2013.

²² National Research Council (NRC, 1999).

criteris diagnòstics DSM-V de trastorn per joc (312.31).

A) El trastorn per joc problemàtic persistent i recurrent, que provoca una deterioració o malestar clínicament significatiu i es manifesta perquè l'individu presenta quatre (o més) dels següents criteris durant un període de 12 mesos

- Necessitat d'apostar quantitats de diners cada vegada majors per a aconseguir l'excitació desitjada.
- Està nerviós o irritat quan intenta reduir o abandonar el joc.
- Ha fet esforços repetits per a controlar, reduir o abandonar el joc.
- Sovint té la ment ocupada en les apostes (p. ex. Revivint contínuament amb la imaginació experiències d'apostes passades, condicionant o planificant la seva pròxima aposta, pensant en maneres d'aconseguir diners per a apostar.)
- Sovint aposta quan sent desassossec (p. ex. Desempament, culpabilitat, ansietat, depressió).
- Després de perdre diners en les apostes, sol tornar un altre dia per a intentar guanyar ("recuperar" les perdudes.)
- Esmenti per a ocultar el seu grau d'implicació en el joc,
- Compte amb els altres perquè li donin diners per a alleujar la seva situació financera desesperada provocada pel joc.

B) El seu comportament davant el joc no s'explica millor per un episodi maníac.

En l'edició 2017 de l'enquesta EDADES es va introduir una escala basada en els criteris diagnòstics DSM-V per explorar l'existència d'un possible joc problemàtic. Aplicant l'anterior categorització, entre les persones jugadores dels últims 12 mesos que han contestat l'escala DSMV, el 3,4 % farien un possible joc problemàtic en haver obtingut una puntuació d'1 a 3 en aquesta escala i el 0,9 % presentaria un possible trastorn per joc, en obtenir 4 o més ítems positius en el DSM-V. En l'edició de 2019-2020 no trobem aquesta escala, de manera que les dades de 2017 són les més recents.

Aquestes dades suposen, extrapolant-les a la població espanyola de 15 a 64 anys, que el 2,0 % de persones fan un possible joc problemàtic (2,9 % en homes i 1,1 % en dones) i un 0,5 % presenten un possible trastorn del joc.

Hi ha grans diferències en els jocs practicats de manera presencial (fora d'Internet), on s'aprecia clarament que la població general de 15 a 64 anys juga en gran mesura únicament a la loteria, mentre que les persones que presenten un possible joc problemàtic juguen a una major varietat de jocs, entre els quals destaquen, a més de les loteries, les travesses, les apostes esportives, les màquines escurabutxaques i el bingo.

En l'enquesta ESTUDES 2018/19, per explorar el possible joc problemàtic, es va introduir el qüestionari Lie-Bet, escala que ja s'ha utilitzat en l'enquesta europea ESPAD dels anys 2015 i 2019.

Es tracta d'un instrument de cribatge de tan sols dues preguntes en què s'indaga si el subjecte ha sentit la necessitat d'apostar cada vegada més o si ha mentit a persones significatives sobre quants diners gasta en el joc. El qüestionari Lie-Bet, creat per Johnson et al. (1997) segueix criteris de DSM-IV. Segons les respostes obtingudes en l'escala Lie-Bet, el 19,4 % de l'alumnat de 14 a 18 anys que ha jugat doblers en l'últim any té un possible joc problemàtic.

Per sexe, la prevalença és superior entre els al·lots que entre les al·lotes (22,6 % i 12,7 %, respectivament). Aquestes dades suposarien, extrapolant-les al total de la població d'estudiants de 14 a 18 anys, que el 4,7 % dels estudiants presentaria un possible joc problemàtic. Per sexe, la prevalença seria superior entre els al·lots que entre les al·lotes (7,6 % i 2,0 %, respectivament).

Pel que fa al tipus de jocs en línia, s'observa que, tant les persones que juguen en línia com les persones que juguen online que presenten un possible joc problemàtic, han jugat en major mesura a videojocs, apostes esportives o esports electrònics, tot i que en les persones amb possible joc problemàtic són les apostes esportives el tipus de joc més jugat.

Pel que fa al joc amb doblers de manera presencial, s'observa que són les apostes esportives els jocs més jugats per els estudiants que presenten un possible joc problemàtic, mentre que, entre el total d'estudiants de 14 a 18 anys que han jugat en els últims 12 mesos a jocs de manera presencial, el joc més jugat són les loteries, primitiva o bonoloto.

Entre la població més gran de 64 anys veiem, pel que fa al joc amb diners, que el 68,3 % ha jugat diners de manera presencial en l'últim any (72,6 % en homes i 65,1 % en dones), dada superior en 5 punts percentuals al de la població de 15 a 64 anys.

El 2,4 % de la població major de 64 anys ha jugat amb doblers online en l'últim any, dada 4 punts percentuals menor que a la població de 15 a 64 anys. L'1,3 % de la població major de 64 anys presentaria un possible joc problemàtic o trastorn per joc.

3.3 Ús compulsiu d'Internet

L'ús d'internet està àmpliament estès en la població espanyola.

Segons dades de l'Enquesta sobre Equipament i Ús de Tecnologies de la Informació i Comunicació a les Llars, en l'any 2019 a Espanya, el 90,7 % de la població de 16 a 74 anys ha utilitzat Internet en els darrers tres mesos, 4,6 punts més que en 2018. Això suposa un total de 31,7 milions de persones usuàries.

Les persones que fan servir Internet s'han elevat en els últims anys i el valor de la bretxa de gènere ha passat de 3,4 punts en l'any 2014 a 0,2 punts en l'any 2019. L'ús d'Internet és una pràctica majoritària entre la població de 16 a 24 anys, amb un 99,2 % en els homes i un 99,0 % en les dones.

En analitzar els tipus d'activitats realitzades per Internet, s'observa que tant en homes com en dones les activitats més freqüents són utilitzar missatgeria instantània, intercanviar missatges (p. ex. WhastsApp®), cercar informació sobre béns i serveis, rebre o enviar correus electrònics i veure continguts de vídeo de llocs per compartir (per exemple YouTube)²³.

L'ús compulsiu d'Internet és un fenomen creixent del nostre temps que es dona, sobretot, en els grups més joves.²⁴

Un dels grans reptes en aquest context és el de disposar de dades que permetin conèixer l'estat de situació a escala poblacional.

Amb aquesta finalitat, es va introduir en l'enquesta ESTUDES 2014, 2016 i 2018 i EDADES 2015 i 2017 una escala per mesurar l'ús compulsiu d'Internet: The Compulsive Internet Utilitza Scale, CIUS18.

Es tracta d'una escala validada per a la detecció precoç de possibles casos de risc i que consta d'un total de 56 punts, en la qual una puntuació major o igual a 28 indica un risc per a un possible ús compulsiu d'Internet.

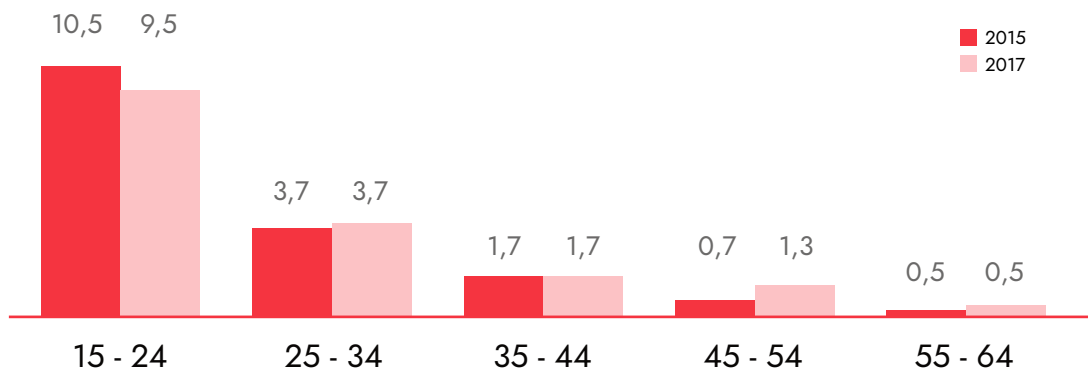
Els resultats obtinguts en aplicar aquesta escala a les enquestes EDADES i ESTUDES es mostren a continuació:

Entre la població de 15 a 64 anys (EDADES) podem veure que la prevalença de possible ús compulsiu d'Internet és superior entre els més joves (15-24 anys). En 2017, gairebé un 3 % de la població de 15 a 64 anys va fer un possible ús compulsiu d'Internet a Espanya, el que suposaria una xifra estimada d'aproximadament 900.000 persones.

²³Encuesta sobre Equipamiento y Uso de Tecnologías de la Información y Comunicación en los Hogares. INE . Disponible a: [INEbase / Nivel y condiciones de vida \(IPC\) / Condiciones de vida / Encuesta sobre equipamiento y uso de tecnologías de información y comunicación en los hogares / Últimos datos](#)

²⁴Fioravanti G, Dèttore D, Casale S. Adolescent internet addiction: testing the association between self-esteem, the perception of internet attributes, and preference for online social interactions. Cyberpsychol Behav Soc Netw. 2012 Jun;15(6):318-23.

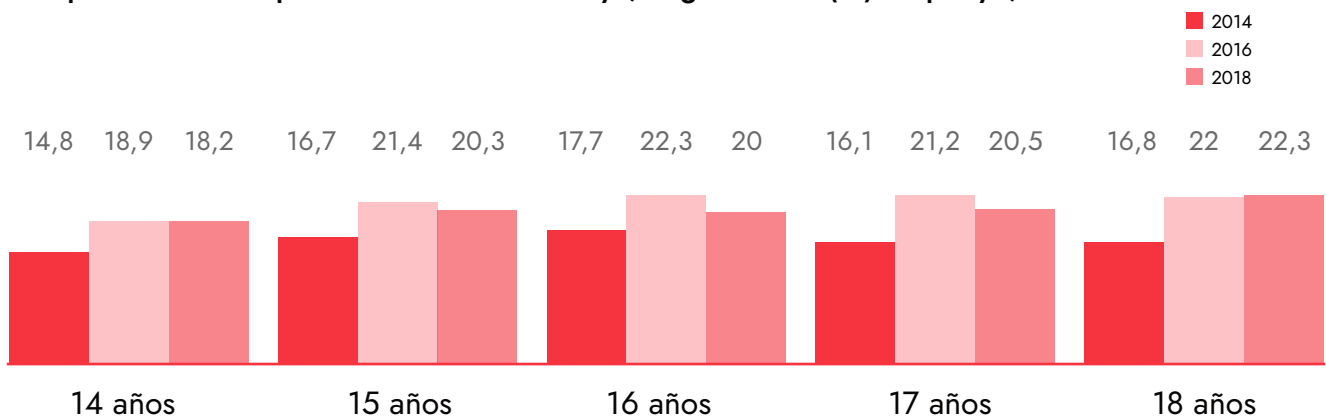
Prevalença de persones usuàries d'Internet amb risc elevat de tenir-ne un possible ús compulsiu entre la població de 15 a 64 anys, segons edat (%). Espanya, 2015-2017

Font: OEDA. Enquesta sobre Alcohol i Drogues a Espanya (EDADES).

Si analitzem les dades de l'enquesta ESTUDES, adreçada a la població d'estudiants de 14 a 18 anys, veiem que, en 2018, un 20 % dels estudiants de 14 a 18 anys presenten un risc elevat d'estar fent un ús compulsiu d'Internet a Espanya.

Prevalença de persones usuàries d'Internet amb risc elevat de tenir-ne un possible ús compulsiu entre la població de 14 a 18 anys, segons edat (%). Espanya, 2015-2017

Font: OEDA. Enquesta sobre Ús de Drogues en Ensenyaments Secundaris a Espanya (ESTUDES).

3.4. Ús de videojocs

En les últimes dècades, el potencial addictiu dels videojocs ha estat una qüestió àmpliament discutida en els mitjans de comunicació.

Aquest debat científic va fer que el Manual Diagnòstic i Estadístic dels Trastorns Mentals (DSM-V) de l'Associació Americana de Psiquiatres de l'any 2013, en la secció III, reservada a les condicions que requereixen estudi posterior, inclogués el Trastorn per Joc a Internet (Internet Gaming Disorder), especificant que només s'inclouen en aquest trastorn els jocs d'Internet sense apostes.

El trastorn per ús de videojocs es defineix, segons la CIM-11 (classificació internacional de les malalties, OMS 2018) com un patró de comportament de joc («joc digital» o «videojoc») caracteritzat per un control deficient sobre el joc, que augmenta la prioritat donada al joc sobre altres activitats en la mesura que el joc té prioritat sobre altres interessos i activitats diàries, al costat de la continuació del joc tot i l'ocurrència de conseqüències negatives.

Perquè es diagnostiqui el trastorn per ús de videojocs, el patró de comportament ha de ser prou sever per provocar un deteriorament significatiu en les àrees personals, familiars, socials, educatives, ocupacionals o altres àrees importants de funcionament i, normalment, hauria estat evident durant almenys 12 mesos.

L'any 2018 dins del marc de l'Enquesta d'Estudiants a l'Ensenyament Secundari sobre Drogues i Addiccions (14-18 anys) es va incloure un mòdul sobre videojocs.

La primera part de la lliçó va incloure preguntes generals sobre prevalença i freqüència d'ús i, en una segona part, es van incloure preguntes basades en els criteris DSM-V per poder detectar un possible trastorn per videojocs.

També es van incloure preguntes sobre l'ús d'esports electrònics ("eSports") com a jugador/a, o bé, com a espectador/a.

A Espanya, el 82,2 % de les persones estudiants declaren haver jugat a videojocs en l'últim any. Pel que fa a l'activitat amb els esports en els últims 12 mesos, el 47,9 % dels alumnes han jugat i

el 34,7 % han estat espectadors mentre altres jugaven. Per sexe, podem observar com les tres activitats són molt més freqüents entre els al·lots que entre les al·lotes. Per exemple, en el cas dels videojocs, el 96 % dels al·lots han jugat en l'últim any, percentatge que baixa al 69 % en el cas de les al·lotes. Per edat, es registren les majors prevalències entre els estudiants de 14 anys, que es redueixen segons avança l'edat de l'alumnat.

Set de cada deu estudiants que han jugat als videojocs, ho han fet sense cap despesa de diners associats per millorar la seva posició, el seu personatge, accessoris, imatge, etc., mentre que un 19,2 % indica haver-se gastat menys de 50 € i una mica menys del 10 % s'han gastat en l'últim any més de 50 € per aquests motius.

Pel que fa al sexe, són els al·lots els qui han gastat majors quantitats de diners i, per edat, són els més joves els qui més diners han gastat.

Possible trastorn per ús de videojocs en població d'estudiants de 14 a 18 anys

Entre el total de les persones estudiants de 14 a 18 anys, el 6,1 % presentaria un potencial trastorn per ús de videojocs segons l'escala basada en criteris DSM-V.

Per sexe, s'aprecien grans diferències. Aquest percentatge supera el 10 % entre els al·lots mentre que entre les al·lotes la dada és inferior al 2 %.

Per edat, les majors prevalències de possible trastorn es registren entre els alumnes de 14 i 15 anys.

3.5. Dades durant el confinament en pandèmia COVID

L'enquesta OEDA-COVID 2020²⁵ publicada al març de 2021 i passada a població d'entre 15 i 64 anys, revela un descens del consum d'alcohol, tabac i cànnabis durant la pandèmia per COVID-19, mentre que l'ús d'hipnosedants sense recepta i el consum d'hores d'Internet per diversió va augmentar lleugerament i el joc en línia va romandre sense canvis.

²⁵ Disponible a: [Informe Encuesta OEDA-COVID 2020](#)

4. Situació actual a Balears²⁶

4.1. Situació del consum de substàncies.

A escala autonòmica, a l'igual que en anys anteriors, les últimes dades recollides (ESTUDES 2019/19), i l'informe de l'Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions (OEDA)²⁷ de 2020 mostren que les drogues més consumides pels estudiants d'ensenyaments secundaris a Balears d'edats compreses entre els 14 i els 18 anys han estat l'alcohol, el tabac i el cànnabis.

El consum de la resta de substàncies (cocaïna, èxtasi, al·lucinògens, amfetamines, substàncies volàtils, heroïna, etc.) és molt més minoritari, i se situa entre el 0,6 % i el 2.9 % la proporció d'estudiants que les han provat alguna vegada.

Prevalença de consum dels darrers dotze meses. Percentatges

Joves de 14 a 18 anys	Substància	Espanya	Balears
	Alcohol	75.9	78.6
	Tabac	35	46.8
	Cànnabis	27.5	20.5

Font: DGPNSD. ESTUDES 2019/20. Elaboració pròpia.

²⁶ Disponible a: [PADIB-Observatori autonòmic de drogues](#)

²⁷ Informe 2017 del Observatorio Español de la Drogas y Adicciones (OEDA)

4.2. Situació d'addiccions comportamentals

A les Balears, l'ús compulsiu d'Internet entre la població de 14 a 64 anys és d'un 15 %. Entre els homes, presenta una mitjana una mica inferior a les dones (un 14.7 % enfront del 15.5 %).

El grup d'edat que presenta una prevalença d'ús més alta és el del grup més jove, el grup de 15 a 24 anys, que presenta un 32 % enfront del 6.9 % que arriba al grup amb edats més avançades (de 55 a 64 anys).

Pel que fa al joc amb diners, ens trobem amb dos tipus de joc, el joc en línia (o a través d'Internet) i el presencial.

En els últims 12 mesos, abans de passar l'enquesta, el 4.9 % de les persones enquestades entre els 15 i els 64 anys afirmen haver jugat amb doblers a través d'Internet. A aquest tipus de joc els homes el fan servir més que les dones (7 % i 2.9 % respectivament).

Amb el joc presencial, les persones que l'han fet, durant els últims 12 mesos, abans de passar l'enquesta, puja a un 66.5 %, i són les dones les que fan servir més aquesta modalitat de joc amb doblers, amb un 68.3 % enfront del 64.7 % dels homes.

Altres peculiaritats de les Illes Balears

Economia de la joventut de les Balears: en circumstàncies alienes a l'actual conjuntura econòmica derivada de la pandèmia mundial de la COVID-19, des de fa anys, i a causa de les característiques especials del món laboral balear, aquest esdevé un factor de risc. La incorporació al món del treball es fa abans que a la resta del país i això fa que els joves tinguin més poder adquisitiu.

Segons les dades recollides en l'Enquesta de Població Activa del quart trimestre del 2020²⁸ les Illes Balears són una de les comunitats autònomes amb la taxa d'activitat més alta en relació a la mitjana estatal, amb un 61.79 % Els homes arriben al 66,15 % i les dones un 57,49 %. La mitjana nacional se situa en el 58.19 %.

D'altra banda, també tenim la taxa de fracàs escolar a secundària (abandonament primerenc dels estudis) més alta del país²⁹. Com s'assenyala l'informe del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport del Govern d'Espanya, la població de 18 a 24 anys que no ha assolit el nivell de l'educació secundària va ser del 24.2 % en 2019-2020, el que posa les Illes al capdavant de l'abandonament escolar primerenc a Espanya, gairebé set punts per sobre de la mitjana nacional, que se situa en el 17.3 %.

Les raons d'aquesta situació tenen la seva base en la manca d'interès dels joves per la formació, «per creure que no és necessària per a l'obtenció de la primera ocupació».

²⁸ Fuente INE: EPA.Segundo trimestre 2020. Disponible en:[Encuesta de Población Activa \(EPA\). Segundo trimestre de 2020](#)

²⁹ Fuente: [Datos y cifras. Curso escolar 2019-2020. Ministerio de educación, cultura y deporte.](#)

5. Situació actual a Calvià

5.1. Dades de consum entre la població d'estudiants de Calvià

Aquestes dades han estat extretes dels qüestionaris d'avaluació dels i de les participants en els diferents mòduls de prevenció impartits en els diferents centres educatius d'ensenyament

secundari del municipi, durant l'any 2019. Durant el 2020, a causa de la pandèmia mundial COVID-19, no es van poder passar els qüestionaris d'avaluació, per això presentem les dades de l'any 2019.

Durant l'any 2019 es van fer accions formatives des del programa de prevenció d'addiccions amb 42 grups, amb un total de 56 sessions, a què van assistir 974 persones.

Les dades es recullen a través d'un qüestionari d'avaluació. De les 974 persones assistents, van omplir el qüestionari 565.

La franja d'edat se centra en els 12-17 anys, i la mitjana d'edat de les persones que han contestat el qüestionari se situa en els 15,05 anys .

El 49,20 % del total de la mostra està composta per dones.

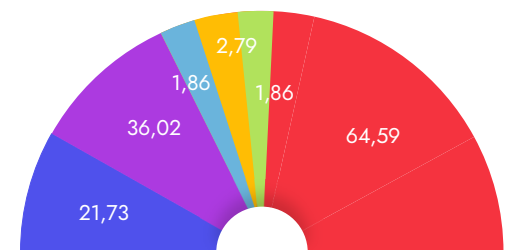
Consumeixen o han consumit drogues alguna vegada 290 de les 565 persones que han omplert el qüestionari de valoració. Això representa el 51.32 %.

L'estil de consum predominant és el que es concentra en el cap de setmana-mensual, en totes les substàncies analitzades excepte en el tabac, droga que es consumeix de manera més freqüent. Gairebé el 62 % dels joves i el 60 % de les joves que afirmen consumir aquesta substància ho fa amb una freqüència diària o de cap de setmana.

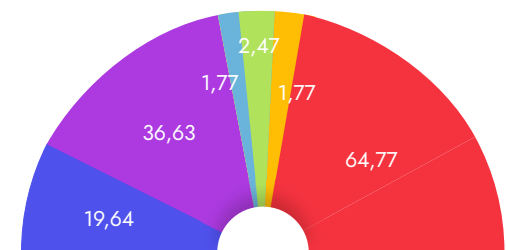
Diuen consumir o han consumit drogues il·legals el 13,86 % del total de les persones que han participat en els grups durant aquest any i entre les persones consumidores consumeixen aquestes substàncies el 23.89 %.

L'11,39 % de les persones enquestades diuen que consumeixen derivats de cànnabis. La marihuana n'és el derivat més consumit.

Prevalença Consum. Calvià 2018

Prevalencia Consumo. Calvià 2019

■ Tabac ■ Alcohol ■ Cànabis ■ MDMA ■ Cocaïna ■ Al·lucinògens

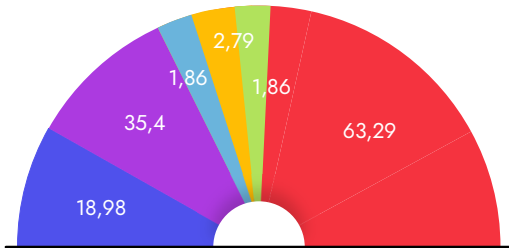
Comparant les gràfiques, podem observar que l'alcohol, el tabac i els derivats de cànnabis segueixen sent les drogues més usades entre les persones que han contestat el qüestionari de valoració.

També podem observar, comparant gràfiques, que el consum de substàncies es manté més o menys estable, exceptuant-ne el consum de cànnabis i de substàncies al·lucinògenes, en què se n'aprecia una disminució del consum.

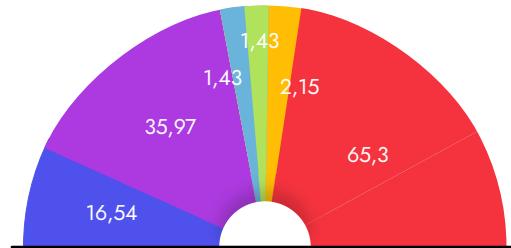
El consum de cànnabis ha experimentat un ascens de gairebé dos punts percentuals respecte a les dades anteriors, mentre que el consum de substàncies al·lucinògenes ha baixat un punt percentual.

A continuació, presentem gràfiques en què es reflecteix, per sexe, el tipus de droga que consumeixen les persones que han omplert el qüestionari aquest any, fent la comparació amb la gràfica de l'any passat.

Prevalença Consum. Noies Calvià 2018

Prevalença Consum. Noies Calvià 2019

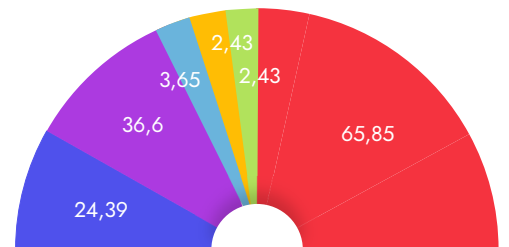

■ Tabac ■ Alcohol ■ Cànnabis ■ MDMA ■ Cocaïna ■ Al·lucinògens

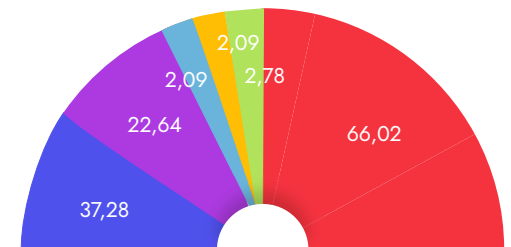
Si comparem els percentatges de consum per sexe, veiem que hi ha diferències entre els dos grups. Ells consumeixen més alcohol, tabac i derivats de cànnabis tot i que les diferències percentuals són cada vegada menors.

En la taula que presentem a continuació, podem observar, de manera més detallada, la freqüència de consum per substància.

Prevalença Consum. Nois Calvià 2018

Prevalença Consum. Nois Calvià 2019

■ Tabac ■ Alcohol ■ Cànnabis ■ MDMA ■ Cocaïna ■ Al·lucinògens

Taula. Freqüència de consum. Calvià 2019

Notes de la taula

Diari: consum de la substància cada dia, encara que sigui en petites quantitats.

Cap de setmana: ús de la substància tots els caps de setmana, encara que sigui un sol dia o encara que la substància sigui usada en petites quantitats.

Mensual: no es consumeix cada cap de setmana, però es fa un ús mensual (majoritàriament només una vegada) de la substància.

Anual: el consum es produeix en dies molt assenyalats de l'any. Ocasional: primers contactes

amb la substància.

Experimental: només l'han provat.

Dins dels derivats de tabac, vam incloure la varietat «shisha», un tipus de tabac provinent d'Egipte que es fuma en pipes d'aigua o narguils. Encara que sembla que les varietats que es

Substància	Nº de persones		Freqüència de consum	
	Elles 278	Ells 287	Elles	Ells
Tabac	100 35,97%	107 37,28%	Diari 14 24% Cap de setmana 36 36% Alguna vegada més 23 23% Ocasional 7 7% Abandonamen 10 10%	Diari 14 22,43% Cap de setmana 42 39,25% Alguna vegada més 15 14,01% Ocasional 8 16,82% Abandonament 8 7,47%
Alcohol	176 63,30%	190 66,20%	Cap de setmana 58 32,95% Alguna vegada més 67 38,07% Ocasional 28 15,90% Experimental 23 13,08%	Fin de setmana 80 42,10% Alguna vegada més 62 32,64% Ocasional 48 25,26%
Cànnabis	46 16,54%	65 22,64%	Diari 6 13,05% Cap de setmana 12 26,09% Alguna vegada més 8 17,39% Ocasional 5 10,87% Experimental 5 10,87% Abandonament 10 21,73%	Diari 18 27,69% Cap de setmana 21 32,30% Alguna vegada més 10 15,38% Ocasional 6 9,23% Experimental 3 4,64% bandonament 7 10,76%
Cocaïna	4 1,43%	6 2,09%	Experimental 100%	Ocasional 50% Experimental 50%
MDMA	6 2,15%	8 2,78%	Experimental 100%	Ocasional 50% Experimental 50%
Al·lucinògens	4 1,43%	6 2,09%	Experimental 100%	Ocasional 25% Experimental 75%

fumen a Calvià³⁰ no contenen nicotina, i que no haurien de considerar-se com una substància d'ús psicoactiu, la incloem en aquest apartat, ja que el seu ús pot provocar les mateixes malalties obstructives respiratòries que pot ocasionar el tabac.

Encara que hi ha hagut preguntes sobre el cigarret electrònic, i fins i tot hi ha hagut persones que comenten haver-ho "provat", en les enquestes no es reflecteixen aquests consums.

L'índex de consum diari de cànnabis entre les persones que han contestat que sí que consumeixen drogues és del 4,25 % i del total de la mostra és del 2,46 %, índex molt similar al que es va assolir durant l'any 2018, que va ser del 2.62 %

També volem ressaltar que no tenim constància ni de consum d'heroïna ni de ketamina entre les persones que han emplenat el qüestionari.

Els medicaments que més consumeixen són antiinflamatoris (tractament de la dismenorrea en al·lotes), medicació relacionada amb el trastorn de dèficit d'atenció i/o hiperactivitat o medicació relacionada amb problemes dermatològics.

³⁰ Des de l'any 2013, s'ha observat en diversos estancs del municipi que hi ha varietats de shisha amb nicotina.

Evolució de les prevalences de consum (%). Calvià 2007-2019

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Alcohol	48	31,75	32,2	52,29	52,7	59,77	48,78	40,21	47,36	58,88	47,77	64,59	64,77
Tabac	36	21,75	48,29	39,31	34,11	36,27	34,46	20,48	38,43	26,66	32,96	36,02	36,63
Cànnabis	4	18,95	25,85	20,23	21,67	19,28	18,87	14,56	13,26	17,77	8,51	21,73	19,64
MDMA	14	1,4	3,65	2,29	0,44	0,63	0,74	0,91	0,67	0,88	1,11	1,86	2,47
Cocaïna	14	1,05	4,39	2,29	0,58	0,89	0,84	0,45	0,94	0,66	1,11	1,86	1,76
Ketamina			0,48				0,21						
Ketamina			0,48	0,95	0,29	0,63	0,32	0,3	0,67	0,44	0,74	2,79	1,76
Medicaments³⁶	2	16,73	3,17	1,24	1,46	4,85	4,56	9,25	6,49	16,66			
Sense especificar	2	0,38	8	1,15	0,29	1,14	0,95						

Font: Memòries d'activitats 2007-2019 del programa de prevenció del Pla Municipal de Prevenció de Drogues de l'Ajuntament de Calvià. Elaboració pròpia.

5.2. Enquesta sobre addiccions en l'IES Calvià

En el marc de la problemàtica detectada entre l'alumnat de l'IES Calvià entorn a les drogues i el seu consum i "la menuda" o tràfic a petita escala, a la fi de 2019, des del Servei d'Intervenció Social i Gent Gran es va presentar un projecte social que intervé de manera multidisciplinària sobre els i les joves i les seves famílies.

A petició de l'IES Calvià, dins la línia de treball en xarxa i amb la finalitat de conèixer la realitat dels i de les joves del centre educatiu cap a les drogues i altres addiccions, construir una visió conjunta i establir línies de treball comunitari, es va proposar la constitució d'una taula.

Aquesta taula, constituïda l'octubre de 2019 i composta per diferents professionals que intervenen dins el context educatiu amb els/les joves del municipi, tindria, entre d'altres, l'objectiu de fer un estudi sobre les addiccions a l'IES Calvià.

Per fer aquest estudi, la taula va conformar un grup de treball per fer una enquesta en format electrònic, en què es recullen els ítems més rellevants que poden ajudar a fer una anàlisi de la situació de les addiccions dins el centre, així com desenvolupar i millorar projectes, actuacions i altres propostes d'intervenció preventives.

L'enquesta recull 46 preguntes que estan dividides en diferents seccions. Es va posar en marxa durant els mesos de març i abril de 2021 entre l'alumnat d'ESO de l'IES Calvià.

S'han fet 552 enquestes entre les 679 persones que conformen les línies d'ESO de l'IES Calvià. L'enquesta, per tant, ha estat contestada pel 81,29 % de l'alumnat.

En presentem les conclusions (es pot llegir l'anàlisi completa en l'annex 5 d'aquest document marc):

- La percepció d'un elevat consum, sobretot de cànnabis, entre l'alumnat de l'IES Calvià era errònia. Es va parlar que fins a un 70 % consumia aquesta substància. El 87.1 % de les persones enquestades afirmen no haver consumit mai aquesta substància. Aquestes dades es confirmen també per la feina feta per les forces de seguretat, que confirmen que les actes que es van aixecar a les rodalies de l'IES han estat per consum de tabac.
- Sobre el consum d'alcohol, un 59.7 % no n'ha consumit mai i un 16.3 % afirma consumir-ne de manera anual, el que es considera un indicador de bon pronòstic.
- Hi ha indicadors de risc de mal ús d'Internet i de jocs amb apostes.
- Un petit nombre de persones enquestades contesten (per fer-se els "graciosos" o "gracioses") que fumar o jugar és considerat com a hàbit saludable, o directament menteixen (un 18 % afirma no haver rebut informació sobre els temes que són tractats a l'aula per part del Servei d'Igualtat, els Serveis Socials, la Policia, la Guàrdia Civil, l'Equip de Prevenció Socioeducatiu o el Programa de Prevenció d'Addiccions).
- És elevat el nombre de persones que consideren que el consum de begudes energètiques no comporta problemes (58,51 %).
- Els i les professionals veiem la necessitat de fer aquesta enquesta en els altres centres educatius del municipi per tenir un mapa clar del consum de l'alumnat dels IES a Calvià.
- Es valora la necessitat de crear una taula de treball sobre continguts educatius a incloure en les diferents activitats informatives, formatives i de prevenció.

5.3. Enquesta de percepció de necessitats formatives del professorat dels centres educatius de Calvià

De cara a la planificació de les accions formatives per al curs escolar 2021-2022 dirigides als centres educatius del municipi, el Servei d'Intervenció Social i Gent Gran de l'Ajuntament de Calvià, a través del programa de prevenció d'addiccions, vol conèixer l'opinió del professorat que treballa en els centres educatius del municipi, tant en instituts d'educació secundària com en col·legis d'infantil i primària, sobre les dificultats més comunes en els centres educatius relacionades amb les addiccions, les necessitats formatives pel que fa a l'alumnat i el contingut de les sessions formatives que desitjarien rebre per poder desenvolupar millor la seva tasca com a agent preventiu dins l'aula.

L'objectiu final d'aquesta enquesta és ajustar l'oferta de tallers i activitats que es planifiquen des del Programa Municipal de Prevenció d'Addiccions a les necessitats detectades en els centres escolars.

Aquesta enquesta recull 17 preguntes, que estan dividides en diferents seccions, i es va posar en marxa durant el mes de juny de 2021 entre el professorat dels centres educatius públics del municipi de Calvià.

Se'n pot llegir l'anàlisi completa en l'annex 6 d'aquest document marc.

Per a una millor anàlisi, es va decidir fer una enquesta als centres de secundària i una altra als centres de primària.

5.3.1. Centres de secundària

Han contestat l'enquesta 19 persones docents, una mostra que no és representativa del total de persones docents que treballa al municipi. Les principals conclusions en són les següents:

- El 52.6 % considera que el consum de drogues és un problema greu limitat a un nombre de casos.

- Es té la percepció que alcohol, tabac i cànnabis són les substàncies que més es consumeixen en el centre escolar.
- Alcohol, tabac i cànnabis són les substàncies en les quals cal centrar els esforços de prevenció i assessorament.
- L'ús de mòbils, les xarxes socials i els videojocs són les addiccions comportamentals que més preocupen.
- Les matèries que s'han d'abordar dins de l'aula són la prevenció del consum d'alcohol, tabac i cànnabis i la prevenció de ciberaddiccions.
- El 73.5 % de les persones docents no han rebut cap curs sobre educació de la salut en els últims cinc anys.

5.3.2. Centres de primària

A dia d'avui, han contestat l'enquesta 22 docents, una mostra que no és representativa del total de persones docents que treballen en els centres d'infantil i de primària al municipi. Les principals conclusions en són les següents:

- El 59.1 % considera que el consum de drogues no és un problema del seu centre escolar i el 22.7 % desconeix si és un problema o no.
- Alcohol, tabac i cànnabis són les substàncies en les quals cal centrar els esforços de prevenció i assessorament.
- L'ús de mòbils, les xarxes socials i els videojocs són les addiccions comportamentals que més preocupen.
- Es considera que l'ús inadequat d'Internet afecta negativament el comportament entre l'alumnat.
- Les matèries que s'han d'abordar dins de l'aula són la prevenció de riscos derivats de l'ús de les noves tecnologies, la prevenció del ciberassetjament, i la prevenció de les addiccions i les ciberaddiccions.
- El 86.4 % de les persones docents no han rebut cap curs sobre educació de la salut en els últims cinc anys.

5.4. Dades IMAS-UCA. Calvià 2020

L'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS) és la institució de referència a Mallorca per a la gestió dels serveis socials, la protecció de menors i els recursos assistencials a Mallorca. És un organisme autònom que depèn de la Conselleria de Benestar Social del Consell de Mallorca i que va entrar en funcionament el passat 1 de novembre del 2007.

L'IMAS assumeix, des del moment de la seva creació, les competències i responsabilitats establertes per la Llei 14/2001 d'atribució de competències als consells insulars en matèria de serveis socials. Gent gran, persones amb discapacitat o amb risc d'exclusió social, immigrants i menors són els col·lectius fonamentals de les polítiques de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials.

L'atenció i el tractament ambulatori de les persones amb addiccions es presten a la Unitat de Conductes Addictives (UCA) al Centre de Salut Na Burguesa a Palmanova.

Durant l'any 2020 la unitat UCA de Calvià va atendre 264 persones. El 73.86 % van ser homes i el 26.14 % dones.

Durant el 2020, el 42.42 % dels casos atesos van ser pel consum d'alcohol. El 28.40 % per consum d'heroïna. El 15 % són casos de persones consumidores de cocaïna. El 9.47 % van ser per consum de cànnabis. Un 0,75 % són casos per consum de sedants i un 0,37 % són casos de consum d'al·lucinògens.

EPel que fa a trastorns addictius sense substància (addiccions comportamentals), el 3.40 % de les persones ateses ho van ser per aquesta causa.

Droga principal	UCA Calvia	
	Home	Dona
Sexe		
Alcohol	81	31
Al·lucinògens	1	0
Cànnabis	15	10
Cocaïna	31	9
Heroïna	59	16
Sedants	2	0
Adiccions comportamentals	6	3

A la taula que es presenta a continuació veiem les diferències que hi ha per sexe.

Proporcionalmente, los hombres hacen más demanda de tratamiento en todas las sustancias analizadas, al igual que en las adicciones comportamentales.

Durante el año 2020, la tasa de abandono se situó en el 24,24%.

Font: Memòria dades 2020 de IMAS-UCA.

IV. Objectius

La prevenció del consum de drogues es proposa, en línies generals, promoure un augment de consciència, tant personal com comunitària, sobre la importància dels possibles problemes, danys i costos personals i socials del consum de drogues i de les addiccions en general, a fi d'augmentar la percepció que aquests danys són evitables o que poden ser reduïts per l'individu i per la societat en el seu conjunt.

Les activitats de prevenció, per tant, han d'anar encaminades, per una banda, a augmentar les capacitats i les habilitats personals de resistència al consum problemàtic de drogues, i, d'altra banda, a retardar l'edat d'inici de consums experimentals (primers contactes amb les substàncies) i d'altres conductes addictives. Un consum o un ús que comenci en edats primerenques té més probabilitats d'esdevenir una addicció i/o un consum problemàtic.

Després d'elaborar una anàlisi de les dades de la situació, considerem que un dels objectius

estratègics d'aquest pla s'ha de centrar a disminuir els danys associats al consum de substàncies addictives i als ocasionats per les addiccions comportamentals, a través d'accions coordinades i emmarcades per la normativa legal vigent, i potenciar les accions preventives i la promoció de la salut des d'una perspectiva d'atenció centrada en la persona, en els diferents col·lectius i en el marc comunitari.

Una de les funcions del Pla Estratègic Municipal de Prevenció d'Addiccions és augmentar el nivell d'informació de la ciutadania sobre les drogues i altres conductes addictives, i sensibilitzar la població sobre les característiques en què es fa convenient l'adopció d'ajuda i intentant capacitar la persona per fer front al problema si aquest es presenta.

Per a dur a terme les diferents actuacions de prevenció, tindrem en compte diverses variables: edat, sexe-gènere, experiències de consum o altres addiccions, substàncies més consumides, estil de consum o addicció existent (freqüència i combinacions de diferents consums, entre d'altres), tipus d'informació que té la ciutadania de Calvià i grau de percepció del risc.

Cal incorporar l'atenció a les addiccions sense substància i noves conductes addictives, i reforçar l'educació i sensibilització dels pares i mares, del professorat, dels mateixos infants, adolescents i joves, i de la ciutadania en general.

Per això, contemplem en aquest pla municipal la prevenció dirigida a les addiccions a través de l'ús de les tecnologies de la relació, informació i comunicació (Internet, jocs en línia, jocs d'apostes esportives, compres en línia, aplicacions per a dispositius de telefonia mòbil, xarxes socials, etc.) i els problemes d'addicció derivats d'aquest ús en la població adolescent i jove.

Ahora, continuem incloent la perspectiva de gènere en tot el pla, desenvolupant accions específiques quan siguin necessàries.

Les estratègies de prevenció estaran en funció, per tant, del grup al qual es dirigeix l'acció: universals, quan les activitats vagin dirigides a la població en general; selectives, quan vagin dirigides a segments de la població en què s'observa un alt índex de factors de risc; i indicada, en les persones o grups en las quals ja existeix un abús de substàncies, altres comportaments addictius o altres problemes de conducta relacionats.

Objectius Generals

Disminuir la incidència i prevalença d'ús/abús de substàncies i d'altres conductes addictives.

Retardar l'edat d'inici a les addiccions i reduir la demanda de la població adolescent i jove que s'inicia en el consum de substàncies.

Impulsar la realització d'activitats preventives que afavoreixin canvis d'actituds i hàbits, encaminades a modificar conductes d'ús problemàtic i/o abús de drogues o d'altres conductes addictives, així com reforçar comportaments que afavoreixin hàbits de vida saludables.

Fomentar el desenvolupament d'actituds, valors i habilitats socials per evitar l'ús de substàncies addictives i altres addiccions no relacionades amb substàncies.

Afavorir una intervenció integral en l'àmbit de les addiccions mitjançant la coordinació entre diferents entitats i serveis públics i privats.

Sensibilitzar i conscienciar sobre el concepte d'igualtat de gènere, i analitzar les idees estereotipades i arrelades en la nostra societat que reforcen comportaments i actituds que poden desembocar en trastorns addictius, consums problemàtics o conductes delictives.

Coordinar totes les activitats relacionades amb el pla municipal d'addiccions que es promoguin al municipi.

Prevenió ambiental: reducció i control de l'oferta, reforçant i difonent a través de campanyes d'informació i formació els models de socialització lliures de consums addictius.

Prevenió ambiental: revisió de la normativa existent en relació amb la venda, consum, dispensació i promoció de drogues o d'altres conductes addictives, especialment les dirigides a protegir les persones menors d'edat.

Objectius del programa de Prevenió d'Addiccions de Calvià (Departament de desenvolupament, Social, Infància i Gent Gran).

Objectiu 1

Impulsar accions preventives i promoure la difusió dels riscos i danys que provoca el consum de drogues i d'altres addiccions, per reduir, sobretot en la població jove, la percepció de normalitat en el consum de substàncies psicoactives i altres conductes de risc.

Objectius específics

- 1.1. Trencar amb la creença de la innocuïtat de qualsevol casta de consum de les substàncies analitzades.
- 1.2. Augmentar la percepció de risc en tots els entorns i situacions de l'àmbit vital.
- 1.3. Facilitar informació, adequada a l'edat de la població objecte d'intervenció, sobre les diferents substàncies que hi ha al mercat i els seus efectes.
- 1.4. Retardar al màxim l'edat d'inici de consum.
- 1.5. Trencar amb les creences distorsionades sobre les conductes addictives.
- 1.6 Informar i formar sobre els efectes adversos del consum i de les addiccions.
- 1.7 El procés d'addicció: les conductes que puguin ser susceptibles de convertir-se en una addicció.

Objectiu 2

Potenciar els factors de protecció personals, entenent com a factors de protecció els factors interns i/o externs que són capaços d'intervenir en la resposta de rebuig al consum o de desenvolupar una addicció.

Objectius específics.

- 2.1. Reforçar les característiques personals que puguin actuar com a factor de protecció davant de situacions que puguin desembocar en un consum problemàtic o en el desenvolupament d'una addicció.
- 2.2. Identificar i modificar les raons i les creences distorsionades que poden facilitar l'ús/abús de substàncies psicoactives i altres conductes addictives.
- 2.3. Identificar les variables i les dificultats diferencials de sexe-gènere que afecten directament la població femenina i que fan necessaris canvis en la conducta de la població masculina.
- 2.4. Aprendre a prendre decisions i a assimilar-ne les conseqüències.
- 2.5. Partir de les seves potencialitats per millorar el desenvolupament de les seves habilitats personals i socials.
- 2.6. Augmentar la percepció de responsabilitat de la seva pròpia vida.
- 2.7. Donar a conèixer pautes de reducció de riscos com a estratègia perquè l'ús de drogues no es converteixi en problemàtic.

2.8. Donar a conèixer pautes d'autocura com a estratègia per no desenvolupar una addicció.

Objectiu 3

Facilitar una resposta integral a les necessitats de les famílies de les persones que presenten un consum problemàtic de drogues o una addicció.

Objectius específics.

3.1 Donar suport a les famílies per afavorir l'adquisició d'habilitats educatives que els permetin prevenir el consum de drogues.

3.2. Capacitar les famílies per prevenir els usos inadequats i l'addicció.

Objectiu 4

Promoure la prevenció en el municipi i impulsar i fomentar la cooperació, l'intercanvi d'informació i documentació, mitjançant l'acció conjunta entre els diferents serveis municipals i entre les diferents institucions relacionades amb la prevenció d'addiccions, i crear diversos nivells de coordinació, tant a escala comunitària com a escala autonòmica.

Objectius específics

4.1. Coordinar els eixos de treball d'aquest pla estratègic d'addiccions i del programa de prevenció amb els plans estratègics d'altres departaments de l'Ajuntament, per garantir de forma conjunta l'impacte en la millora dels estils de vida de la població del municipi.

4.2. Participació en estructures municipals i supramunicipals que tractin temes relacionats amb la prevenció.

4.3. Col·laboració en les accions preventives d'impuls d'hàbits de vida saludable i de enfrontament de les addiccions.

3. Objectius de la intervenció dels serveis socials comunitaris

1. Afavorir la rehabilitació i la integració educativa, laboral i social de les persones amb problemes d'addicció.

1.1. Informar sobre recursos específics d'atenció i tractament d'addiccions.

1.2. Derivar la població amb problemàtica d'addiccions als diferents sistemes d'atenció. 1.3. Coordinar la intervenció amb els professionals de referència de les diferents entitats i serveis.

2. Facilitar una resposta integral a les necessitats de les famílies de les persones que presenten problemes d'addicció.

2.1 Donar suport i capacitar les famílies per afavorir l'adquisició d'habilitats personals i socials que els permetin gestionar el procés de deshabitació de les persones que presenten problemes d'addicció.

3. Afavorir itineraris d'incorporació social especialment dirigits a la població més vulnerable.

4. Objectius de la prevenció ambiental

1. Promoure la reducció de la presència i promoció de les drogues i d'altres conductes susceptibles de generar addicció.

2. Limitar l'accessibilitat dels i de les menors a les drogues i als altres conductes susceptibles de generar addicció: vigilància de la venda d'alcohol i tabac a menors de 18 anys i de l'accés d'aquestes persones a establiments públics on s'expedeixin aquests productes.

3. Promoure la coordinació entre les forces de l'ordre per combatre el cultiu, producció, importació, distribució i venda de drogues.
4. Vigilància dels llocs on es presumeix que hi pot haver consum de drogues.
5. Manteniment de plans policials a l'entorn de centres educatius i de lleure: vigilància en les proximitats dels centres escolars, control de l'absentisme escolar.
6. Control de l'acompliment de les ordenances municipals.

5. Objectius de la incorporació social

1. Promoure l'adquisició i desenvolupament de competències prosocials que desenvolupin una creixent autonomia personal i social.
2. Estimular la responsabilitat sobre el propi procés de desenvolupament personal i promoció social.
3. Estimular la responsabilitat social envers les obligacions administratives, jurídiques, econòmiques i de convivència cívica com a membre d'una comunitat.
4. Facilitar l'accés a idèntiques oportunitats que la resta de la població.
5. Crear, potenciar o mantenir la xarxa de suports familiars i socials en l'entorn social més proper.
6. Promoure accions educatives i/o formatives que afavoreixin la incorporació social.
7. Promoure hàbits de vida saludables.
8. Millorar l'ocupabilitat per situar-se favorablement davant l'ocupació i facilitar el seu accés a un lloc de treball.

V. Persones destinatàries

Atès que la competència municipal en l'àmbit de les addiccions és fonamentalment la prevenció i la inserció, les persones destinatàries d'aquest Pla estratègic seran:

Persones destinatàries d'actuacions emmarcades en la prevenció universal:

- Població en general.
- Professionals que treballin en àmbits relacionats amb el consum o conductes de risc en temes d'addiccions, especialment amb la població jove.
- Famílies, amb l'objectiu de prevenir situacions de risc.
- Infància i Joventut en l'àmbit educatiu comunitari.

Persones destinatàries d'actuacions emmarcades en la prevenció selectiva i/o indicada:

- Joves consumidors i consumidoras, amb edats compreses entre els 12 i els 30 anys.
- Famílies en què algun dels seus membres hagi iniciat un consum o tingui una conducta susceptible de convertir-se en una addicció.
- Població en què el consum de drogues o una altra addicció s'hagi convertit en una conducta problemàtica en l'àmbit personal, social i/o professional.

VI. Àrees específiques d'intervenció

Àmbit	Objectius	Accions	Àrees / Departaments implicats	ODS
Coordinació institucional	1. Informar els diferents departaments i organismes municipals del nou Pla Estratègic Municipal de Prevenció d'Addiccions de l'Ajuntament de Calvià.	<p>1.1. Elaboració d'un document resum del Pla.</p> <p>1.2. Realització del pla de difusió i comunicació del nou Pla.</p> <p>1.3. Remetir el document als diferents departaments municipals i organismes autonòmics que treballin en l'àmbit de les addiccions, així com a les institucions (PADIB, IMAS) i associacions.</p> <p>1.4. Elaboració de materials informatius i de difusió sobre els programes del Pla, dirigits a la ciutadania i a la població diana dels diferents projectes del programa de prevenció.</p> <p>1.5. Definir i planificar la comunicació i les coordinacions entre els diferents departaments i serveis.</p> <p>1.6. Exposició pública, aprovació del pla pel Ple de la corporació i publicació d'aquest al BOIB.</p> <p>1.7. Anunci de l'aprovació del Pla en el web de l'Ajuntament de Calvià.</p> <p>1.8. Publicació del Pla estratègic en el web municipal</p> <p>1.9. Difusió de les actuacions concretes a través del web i dels altres mitjans de comunicació social del municipi</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Desenvolupament Social, Infància i Gent Gran: Gent Gran: Intervenció Social i Gent gran. Programa de prevenció d'addiccions - Benestar Social · Igualtat · Turisme i Comerç · Inspecció i Sancions · Cultura · Comunicació · Batlia · Participació Ciutadana • Joventut · Policia Local · IMEB · ICE · IFOC · Ràdio Calvià · MAS: UCA. Suport Territorial · PADIB · Centres educatius · Fundació Projecte Jove · IBSalut · Guàrdia Civil 	Obj.3 Obj 3.5
	2. Promoure la coordinació institucional entre les regidories i/o àrees de l'Ajuntament en què l'àmbit d'intervenció mantingui alguna relació amb les addiccions, incrementant els espais de col·laboració, comunicació i intercanvi	<p>2.1. Impulsar la creació d'una taula de coordinació sobre hàbits saludables i addiccions. Hi estaran representades les diferents regidories, àrees municipals i recursos d'altres institucions o d'altres administracions.</p> <p>2.2. Reunions amb les diferents àrees implicades per coordinar les accions transversals.</p> <p>2.3. Participació activa en els projectes de caràcter comunitari que s'implementin en el municipi, liderant i</p>		

Àmbit	Objectius	Accions	Àrees / Departaments implicats	ODS
	d'experiències en els àmbits comunitari, escolar, familiar, legal, sanitari i de serveis socials.	<p>coordinant les accions de l'àmbit de la prevenció d'addiccions.</p> <p>2.2. Reunions amb les diferents àrees implicades per coordinar les accions transversals.</p> <p>2.3. Participació activa en els projectes de caràcter comunitari que s'implementin en el municipi, liderant i coordinant les accions de l'àmbit de la prevenció d'addiccions.</p>		
	3. Promoure la coordinació i col·laboració amb altres recursos existents a Calvià que actuen directament o indirectament en la prevenció de les addiccions.	<p>3.1. Participació en estructures municipals que tractin temes relacionats amb la prevenció.</p> <p>3.2. Establiment de procediments de derivació i coordinació afins amb els diversos organismes i/o entitats del municipi.</p> <p>3.3. Difusió i suport a les següents campanyes específiques:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Controls d'alcoholèmia. - Control de venda d'alcohol a menors. - Control dels cartells de prohibició de la venda d'alcohol a menors. - Control de dispensació d'alcohol a menors. - Control d'accés a menors a sales de joc i/o cases d'apostes <p>3.4. Col·laboració en les accions preventives d'impuls d'hàbits de vida saludable i d'abordatge de les conseqüències de les addiccions.</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Desenvolupament Social, Infància i Gent Gran: · Programa de prevenció d'addiccions - Serveis Socials Comunitaris · Igualtat · Turisme i Comerç · Infraccions i Sancions · Comunicació · Participació Ciutadana · Joventut · Policia Local · IMEB · ICE · IFOC · IMAS: UCA · Guàrdia Civil · Centres educatius · Fundació Projecte Jove · IBSalut · FEMP · PNSD · Entitats culturals, esportives, educatives i socials. 	
	4. Promoure la coordinació amb les institucions i sectors de la societat civil en què el treball conjunt és necessari per a l'optimització	4.1. Participació en jornades, congressos, xerrades, reunions, grups de treball, fòrums i altres actuacions que es dissenyin a l'lsalut, Pla Autonòmic de drogodependències de les Illes Balears (PADIB), Universitat de les Illes Balears (UIB) associacions ciutadanes i altres entitats públiques o privades.	<ul style="list-style-type: none"> · Desenvolupament Social, Infància i Gent Gran. · Totes les àrees municipals implicades en el pla, organismes autònoms i/o les entitats esportives, culturals, 	

Àmbit	Objectius	Accions	Àrees / Departaments implicats	ODS
	de les actuacions de prevenció, detecció precoç i atenció dels problemes relacionats amb les addiccions.	4.2 Impuls, planificació, organització i difusió de jornades i accions formatives en matèria de prevenció d'addiccions al municipi de Calvià.	empresarials, sindicals, educatives i socials en funció de la temàtica, objectius i població destinatària de les accions formatives. · Organismes de caràcter supramunicipal i forces de seguretat de l'Estat.	
Informació i sensibilització	Informar i sensibilitzar el conjunt de la població de Calvià sobre les conseqüències de l'ús inadequat de substàncies, així com de les estratègies més efectives per a la prevenció de consums abusius i de conductes addictives, amb l'objectiu de generar una consciència col·lectiva davant aquesta problemàtica, i fomentar la participació en les accions que contempla el Pla Estratègic Municipal.	1.1. Realització de campanyes que incideixin en els riscos i conseqüències del consum de diferents substàncies. 1.2. Realització de campanyes que incideixin en els riscos i conseqüències de desenvolupar una conducta addictiva. 1.3. Participació i difusió de campanyes sobre prevenció d'addiccions d'altres institucions i entitats. 1.4. Ús de les tecnologies de la informació i comunicació (TIC) per accedir al nombre més gran de ciutadans i ciutadanes de Calvià, facilitant-los informació sobre addiccions i les seves conseqüències. 1.5. Col·laborar amb les xarxes socials d'altres institucions per informar i sensibilitzar la ciutadania.	· Batlia · Comunicació · Desenvolupa ment Social, Infància i Gent Gran: -Programa de prevenció addiccions · - Serveis Socials Comunitaris · Joventut · Participació ciutadana · Igualtat · Cultura · Centres educatius · Turisme · Activitats · Comerç · IMEB · IFOC · Entitats · ciutadanes, esportives, educatives i socials · Altres organismes estatals, autonòmics, insulars o municipals.	Obj.3 Obj 3.5
	2. Informar els joves i adolescents sobre les conseqüències del consum de substàncies i incrementar la percepció de risc davant el consum d'aquestes substàncies.	2.1. Accions i actuacions de sensibilització en l'àmbit familiar, escolar i social que fomentin la detecció de menors que practiquen consums de risc.	· Desenvolupa ment Social, · Infància i Gent Gran: -Programa de prevenció addiccions - Programa comunitari de prevenció socioeducativa - Serveis Socials Comunitaris · Joventut	

Àmbit	Objectius	Accions	Àrees / Departaments implicats	ODS
			<ul style="list-style-type: none"> · Participació Ciutadana · Centres escolars i educatius · Policia Local · Igualtat · IMEB · IFOC · Entitats ciutadanes, esportives, educatives i socials del municipi de Calvià. 	
	3. Informar els joves i adolescents sobre les conseqüències del desenvolupament de conductes addictives.	3.1. Accions i actuacions de sensibilització en l'àmbit familiar, escolar, formatiu i social que fomentin la detecció de menors que puguin estar desenvolupant conductes addictives.		
	4. Col·laborar amb professionals, agents socials i mitjans locals de comunicació en la difusió de missatges preventius sobre consum de substàncies o desenvolupament d'addiccions, perquè contribueixin a multiplicar-ne l'impacte.	4.1. Elaboració d'una estratègia de col·laboració amb els mitjans de comunicació social (premsa, ràdio) amb difusió en el municipi, oferint-los informació constant sobre les activitats dels diferents programes del Pla i oferint-los informació sobre els efectes de les substàncies i els efectes de desenvolupar una addicció.	<ul style="list-style-type: none"> · Desenvolupament Social, Infància i Gent Gran: - Programa de prevenció addiccions · Comunicació · Cultura · Participació Ciutadana · Juventud · ICE · IMEB · IFOC · Turisme · Comerç · Altres serveis municipals 	
	Difondre les polítiques municipals recollides en el Pla Estratègic.	5.1. Realització o participació en actes socials, culturals i/o esportius (concursos, concerts, competicions) dirigits a divulgar les activitats del Pla i difondre missatges preventius sobre el desenvolupament de conductes addictives.	<ul style="list-style-type: none"> · Centres escolars i educatius · Entitats del tercer sector · Fundacions, empreses del sector privat. 	

Àmbit	Objectius	Accions	Àrees / Departaments implicats	ODS
Àmbit escolar	1. Generalitzar la prevenció escolar al conjunt dels centres escolars del municipi de Calvià: infantil, primària i secundària.	1.1. Assessorament, orientació i suport als centres escolars del municipi, per a la implementació dels programes de prevenció escolar, tant universal, com indicada o selectiva, que duen a terme el PADIB, l'Ajuntament de Calvià o altres entitats.	<ul style="list-style-type: none"> Desenvolupament Social, Infància i Gent Gran: - Programa de prevenció d'addiccions - Serveis Socials Comunitaris IMEB Policia Local Igualtat Joventut Guardia Civil Centres educatius Fundació Projecte Jove FEMP PADIB. Govern Balear. PNSD 	Obj.3 Obj 3.5
	2. Impulsar l'aplicació de programes preventius en col·laboració amb el PADIB, la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP) i el Pla Nacional sobre Drogues (PNSD).	2.1. Assessorament i suport tècnic al professorat.		
	3. Prioritzar l'aplicació de programes selectius dirigits a escolars amb major incidència de factors de risc cap al consum de substàncies o altres addiccions.	3.1. Accions formatives amb el professorat sobre les característiques del consum de substàncies entre la població adolescent i juvenil del municipi i pautes d'actuació davant de situacions de possibles addiccions d'alumnes.	<ul style="list-style-type: none"> Desenvolupament Social, Infància i Gent Gran: - Programa de prevenció d'addiccions - Serveis Socials Comunitaris Policia Local IMEB: CREC IFOC Igualtat Joventut Guardia Civil Centres educatius 	
	4. Afavorir la vinculació dels centres educatius amb les accions preventives que s'impulsen des dels diferents departaments i àrees municipals implicats en el desenvolupament del PEMPA.	4.1. Programes de prevenció i/o sessions informatives i de sensibilització de consum de substàncies i/o del Desenvolupament de conductes addictives adaptats a les diferents necessitats en funció del sexe i de l'edat.		

Àmbit	Objectius	Accions	Àrees / Departaments implicats	ODS
	5. Informar i difondre els recursos disponibles tant municipals com autonòmics en matèria de prevenció d'addiccions.	5.1. Lliurament de material de difusió (cartells, fullets, etc.) dels programes municipals, autonòmics i d'altres institucions així com de materials que donin informació sobre drogues i efectes i de pautes per no desenvolupar addiccions.		
Àmbit comunitari	1.Consolidar el Programa de prevenció d'addiccions com un dispositiu de resposta en matèria de prevenció d'addiccions i promoció de la salut.	<p>1.1. Atenció personalitzada per proporcionar informació (presencial, telefònica o mitjançant el correu electrònic) sobre el servei d'orientació i assessorament.</p> <p>1.2. Desenvolupament d'entrevistes i intervencions personalitzades així com intervencions grupals amb les persones dels diferents grups de població i col·lectius que ho requereixin (joves, famílies, professors, adults, etc).</p> <p>1.3 Participació en les comissions, projectes i activitats de caire comunitari en els diferents nuclis del municipi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Desenvolupament Social, Infància i Gent Gran: Programa de prevenció d'addiccions, projecte socioeducatiu comunitari i Serveis socials Comunitaris · Joventut · Centres educatius · IMEB · ICE · IFOC · Infraccions i sancions · Fundació Projecte Jove · Energycontrol (campanyes d'oci recreatiu nocturn) · PADIB · Altres organismes de caràcter estatal, autonòmic, insular o municipal. 	Obj.3 Obj 3.5
	2. Sensibilitzar tota la comunitat envers la participació en la prevenció d'addiccions.	<p>2.1. Sessions informatives sobre les drogues i sobre els efectes i conseqüències del seu consum.</p> <p>2.2. Sessions informatives i de sensibilització sobre conductes addictives i sobre els efectes i conseqüències personals, familiars i socials que comporta desenvolupar una addicció.</p>		

Àmbit	Objectius	Accions	Àrees / Departaments implicats	ODS
	3.Reduir els riscos del consum de substàncies en el context d'oci nocturn i/o festes.	<p>3.1. Realització de campanyes específiques de prevenció de riscos del consum de drogues, en col·laboració amb altres institucions o entitats.</p> <p>3.2. Realització de campanyes emmarcades en l'oci recreatiu nocturn que informin sobre els riscos del consum de drogues i la conducció sota els seus efectes.</p> <p>3.3. Difusió i suport a les següents campanyes específiques: - Controls d'alcoholèmia. - Control de venda d'alcohol a menors. - Control dels cartells de prohibició de la venda d'alcohol a menors. -Control de dispensació d'alcohol a menors.</p> <p>3.4. Difusió de missatges que promoguin l'abstinència o el consum amb responsabilitat en els programes de festes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Comunicació · Desenvolupament Social, Infància i Gent Gran: Programa de prevenció d'addiccions. · Policia Local · Guardia Civil · Turisme · Comerç · Fundació Projecte Jove · Energycontrol (campanyes d'oci recreatiu nocturn) · PADIB · Altres organismes de caràcter estatal, autonòmic, insular o municipal. 	
	4. Informar, orientar i assessorar la població general en matèria d'addiccions i dels problemes associats al consum de drogues, així com sobre els recursos existents a escala nacional, autonòmica i local.	4.1. Lliurament de material de difusió (cartells, fullets, etc.) dels programes municipals i autonòmics així com de materials que donin informació sobre drogues i els seus efectes en els centres culturals, centres escolars, centres municipals i/o de joves del municipi.		
	5- Conscienciar la població sobre les diferents pautes de consum i les diferents fases del d'addicció per adoptar procés poder mesures oportunes.	5.1. Elaboració de programes de ràdio que ajudin a sensibilitzar i a reflexionar sobre el consum de drogues.	<ul style="list-style-type: none"> · Desenvolupament Social, Infància i Gent Gran: Programa de prevenció d'addiccions. · Comunicació · Joventut · Igualtat · Fundació Projecte Jove 	

Àmbit	Objectius	Accions	Àrees / Departaments implicats	ODS
	6. Augmentar els nivells de coneixements, habilitats i actituds dels cossos locals de seguretat en matèria de prevenció d'addiccions.	6.1 Elaboració d'articles en revistes municipals i/o diaris autonòmics en relació amb els problemes que pot generar el desenvolupament d'una addicció.	<ul style="list-style-type: none"> · Policia Local · Guardia Civil · Altres entitats, serveis i organismes autònoms, en funció de la temàtica a tractar. 	
	7. Fomentar les possibilitats de formació i reciclatge en matèria de prevenció d'addiccions a diferents professionals o ciutadans interessats.	<p>7.1. Organitzar cursos, tallers i/o sessions formatives de prevenció d'addiccions.</p> <p>7.2. Difusió d'informació d'interès en matèria de drogues i addiccions (jornades, cursos, notícies, alertes o altres actuacions) que es duguin a terme en altres contextos a part del municipal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Desenvolupament Social, Infància i Gent Gran: Programa de prevenció d'addiccions. · IFOC · IMEB · Joventut · PADIB · Infojove · Fundació Projecte Jove · Hazkunde · Energy Control · Altres entitats i funció de necessitats formatives detectades. 	
	8. Complir el Decret d'aprovació de mesures alternatives a les sancions per a infraccions de l'Ordenança per al foment de la convivència a Calvià	8.1. Desenvolupament d'un protocol d'actuació que suposi una alternativa a les sancions imposades per la policia.	<ul style="list-style-type: none"> · Policia Local · Programa de prevenció d'addiccions. · Inspecció i sancions · Fundació Projecte Jove · Comunicacions · Policia Local · Guàrdia Civil · Altres serveis en funció de les necessitats detectades. 	
	9. Vigilar el consum de substàncies il·legals al municipi.	<p>9.1. Desenvolupament d'actuacions conjuntes de totes les àrees implicades en el pla i el programa de prevenció d'addiccions de l'Ajuntament.</p> <p>9.2. Supervisió i informació sobre el compliment de la normativa en els llocs on hi ha venda de tabac i/o begudes alcohòliques.</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Policia Local · Programa de prevenció d'addiccions. · Inspecció i sancions · Fundació Projecte Jove · Comunicacions · Policia Local · Guàrdia Civil · Altres serveis en funció de les necessitats detectades. 	

Àmbit	Objectius	Accions	Àrees / Departaments implicats	ODS
Àmbit de l'esport, oci i Temps lliure	1. Integrar la prevenció en totes les activitats extraescolars.	1.1. Assessorament, orientació i suport als clubs esportius, associacions juvenils i socials del municipi, per a la implementació dels programes de prevenció escolar, tant universal, com indicada o selectiva, que duen a terme el PADIB i/o l'Ajuntament de Calvià.	<ul style="list-style-type: none"> Desenvolupament Social, Infància i Gent Gran: - Programa de prevenció d'addiccions Serveis Socials Comunitaris Juventut i Participació Ciudadana Cultura Centres educatius Igualtat IMEB ICE AMIPAS i AMPAS Fundació Projecte Jove PADIB Infojove Policia Local Guàrdia Civil Comerç i activitats Turisme Altres organismes de caràcter estatal, autonòmic, insular o municipal. Entitats esportives i culturals, associacions de gent gran, entitats del tercer sector, fundacions i empreses del sector privat. 	Obj.3 Obj 3.5
	2. Potenciar els coneixements i actituds de mediadors i mediadores socials que treballin amb població infantil i juvenil perquè en el transcurs de les seves actuacions afavoreixin la presa de decisions contra el desenvolupament de conductes addictives	2.1. Assessorament i suport tècnic a les persones professionals que treballin amb població infantil i juvenil.		
	3. Potenciar i generar alternatives atractives d'oci, cultura i temps lliure com a factors de protecció davant el consum problemàtic de drogues i el desenvolupament de conductes addictives.	3.1. Accions formatives amb els mediadors i les mediadores socials sobre les característiques del consum de substàncies entre la població adolescent i juvenil del municipi i pautes d'actuació davant de situacions on la conducta addictiva s'hagi desenvolupat.		
	4. Afavorir la formació i actualització de coneixements en matèria de prevenció dels agents que intervenen en el municipi.	4.1. Programes de prevenció i/o sessions informatives i de sensibilització de consum de substàncies adaptats a les diferents necessitats en funció del gènere i de l'edat.		

Àmbit	Objectius	Accions	Àrees / Departaments implicats	ODS
		<p>4.2. Lliurament de material de difusió (cartells, fullers, etc.) dels programes municipals i autonòmics així com de materials que donin informació sobre drogues, els seus efectes i els altres tipus de conductes addictives.</p> <p>4.3. Reunions de coordinació per al seguiment i definició de les necessitats en matèria de prevenció dins l'àmbit de l'esport, l'oci i el temps lliure.</p>		
	5. Accions d'informació, assessorament i formació en reducció de riscos relacionats amb el consum de drogues als i les professionals d'hostaleria del municipi.	5.1 Signatura de convenis de col·laboració amb entitats i/o institucions que imparteixin formació en dispensació responsable d'alcohol i/o reducció de riscos en l'oci recreatiu.		
Àmbit familiar	1. Oferir sessions de sensibilització, orientació, formació i assessorament per a la tasca educativa dins l'àmbit familiar.	1.1. Entrevistes i atenció personalitzada a les famílies i als joves que ho sol·licitin.	<ul style="list-style-type: none"> · Desenvolupament Social: - Programa de prevenció d'addiccions - Serveis Socials Comunitaris - Projecte de prevenció socieducativa · Policia Local · ICE · Joventut · Igualtat · Centres educatius · AMIPA I AMPA · IMEB · IFOC · IMAS: UCA · IBSalut · FELIB / FEMP · PADIB · INFOJOVE 	Obj.3 Obj 3.5
	2. Promoure la participació i la implicació de la família en accions i programes preventius.	2.1. Disposició de punts d'atenció i informació sobre addiccions i hàbits de vida saludables.		

Àmbit	Objectius	Accions	Àrees / Departaments implicats	ODS
	3. Conscienciar pares i mares de la importància del seu paper com a agents educatius, de socialització i per a la salut, i aportar-los els coneixements necessaris.	3.1. Fer tallers i/o sessions formatives per a famílies, per tal de dotar-les d'estratègies d'intervenció que els permeti actuar com a agents preventius i afavorir el desenvolupament d'estratègies d'afrontament i comunicació.	<ul style="list-style-type: none"> · Fundació Projecte Jove · Altres entitats i serveis en funció dels projectes o activitats a desenvolupar. 	
	4. Implicar les AMIPA, regidories i altres entitats en la difusió de les activitats dirigides a les famílies.	4.1. Orientació i assessorament sobre com abordar problemàtiques d'addiccions en la família.		
	5. Vincular la prevenció familiar amb la desenvolupada en altres àmbits.	5.1. Facilitar l'accés a recursos especialitzats en matèria d'addiccions que hi ha al municipi i a la Comunitat.		
	6. Promoure la participació de les famílies en activitats conjuntes d'oci.	6.1. Participar o impulsar tallers d'adquisició d'habilitats parentals/marentals i "espais familiars".		
	7. Promoure l'afrontament i la gestió emocional en processos on l'addicció està instaurada en un o més dels membres de la família.	7.1. Participar o impulsar projectes o sessions formatives sobre aspectes relacionats amb la prevenció familiar selectiva i indicada.		

Àmbit	Objectius	Accions	Àrees / Departaments implicats	ODS
Perspectiva de Gènere	1. Informar sobre les conductes de risc condicionades per gènere que se solen presentar en els espais d'oci nocturn.	1. Fer sessions de sensibilització, orientació, formació i assessorament. 2. Incorporar la perspectiva de gènere a les accions informatives que es duquin a terme.	<ul style="list-style-type: none"> · Igualtat · Comunicació · Desenvolupament Social, Infància i Gent Gran: <ul style="list-style-type: none"> - Programa de prevenció d'addiccions - Serveis Socials Comunitaris - Projecte de Prevenció socioeducativa · Policia Local · IMEB · IFOC · Turisme · Comerç · Participació ciutadana · Cultura · Joventut · ICE · Centres Educatius 	Obj.3 Obj.3.5 Obj.5
	2. Informar, visibilitzar i sensibilitzar sobre els diferents tipus de violència contra les dones en els espais d'oci nocturn.	2. Aplicar la perspectiva de gènere en els tallers i/o sessions formatives per a famílies, per tal de dotar-los d'estratègies d'intervenció que els permeti actuar com a agents preventius amb perspectiva de gènere.		
	3. Sensibilitzar i reflexionar sobre els estereotips de gènere, que es poden convertir en causes de fets i/o conductes delictives.	3. Fer tallers i/o sessions formatives per a formadors i formadores, professionals i/o agents socials, per tal de dotar-los d'estratègies d'intervenció que permetin actuar com a agents de prevenció amb perspectiva de gènere.		
	4. Sensibilitzar i eliminar el tractament sexista de la imatge de la dona en publicitat d'esdeveniments d'oci.	4. Realització de tallers i/o sessions formatives per a menors i joves, per tal de dotar-les d'estratègies d'intervenció que els permeti actuar com a agents preventius amb perspectiva de gènere.		
	5. Detectar conductes de risc que se solen presentar en els espais d'oci nocturn. 6. Promoure la igualtat de dones i homes en activitats d'oci, temps lliure i esport.	5.1 Fer tallers i/o sessions formatives per a la ciutadania, per tal de dotar-la d'estratègies d'intervenció que li permeti actuar com a agent preventiu amb perspectiva de gènere.		

Àmbit	Objectius	Accions	Àrees / Departaments implicats	ODS
	7. Sensibilitzar i formar sobre les diferències en l'ús de drogues recreatives entre les dones i els homes.	7.1 Adhesions a campanyes i accions formatives específiques.	<ul style="list-style-type: none"> · Joventut · Centres Educatius · Altres àrees, departaments i entitats en funció de les necessitats detectades · IBdona · Conselleria d'Igualtat. CIM · PADIB · Infojove 	
	8. Capacitar la ciutadania calvianera per poder emetre missatges preventius tenint en compte la perspectiva de gènere	<p>8.1 Fer tallers i/o sessions formatives per a la població en general que afavoreixin el desenvolupament d'accions dirigides a la igualtat efectiva,</p> <p>8.2 Fer campanyes sobre addiccions en relació a la violència de gènere i altres violències masclistes.</p>		

VII. Finançament

El Pla es durà a terme amb recursos propis de L'Ajuntament i amb recursos externs, a través de la participació a les convocatòries de finançament provinents de l'Administració estatal, autonòmica, Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues i Consell Insular. També es promourà el finançament d'accions concretes d'altres entitats públiques i privades.

Els recursos humans que s'assignen a la implementació del Pla són els següents:

- Personal de direcció del servei d'Intervenció Social i Gent Gran per a la coordinació, supervisió i seguiment del desenvolupament del pla.
- Persona tècnica específica per a la coordinació, seguiment i aplicació dels projectes i seguiment i avaluació del pla. Serà el/la professional de referència per als professionals i la població del municipi.
- Personal auxiliar administratiu del Servei d'Intervenció Social i Gent Gran per al suport en la gestió.
- Equip professional dels centres municipals de serveis socials comunitaris.
- Professionals de les àrees, departaments, serveis i organismes autònoms municipals implicats en el desenvolupament del pla.

La realització d'accions de prevenció comunitària general o específica comptarà amb assignació pressupostària anual en funció dels projectes a desenvolupar.

VIII. Coordinació

La Intervenció en addiccions requereix del compromís i la participació tant dels diferents serveis municipals implicats en la matèria com del conjunt de la societat, per a garantir-ne l'efectivitat. La prevenció "ha de fer-se des de la comunitat i no per a la comunitat".

Els programes desenvolupats en l'àmbit del municipi de Calvià han de respondre a uns objectius i estratègies comunes, i evitar la dispersió d'accions puntuals. Per això, l'Administració municipal adoptarà mecanismes de coordinació que garanteixin l'exercici de les seves competències en aquesta matèria, d'acord amb la Llei 4/2005, de 29 d'abril de 2005 (Llei sobre drogodependències i altres addiccions a les Illes Balears), que atorga als ajuntaments la coordinació dels programes de prevenció que es desenvolupin en el seu àmbit territorial.

La **direcció i gestió** del Pla recau en la Regidoria de Desenvolupament Social, Infància i Gent Gran, que depèn de la Tinença de Batlia de Cohesió Social, Igualtat, Comunicació i Policia Local de l'Ajuntament de Calvià, a qui correspon:

- La redacció del Pla Estratègic Municipal d'Addiccions de Calvià.
- El desenvolupament dels projectes, les actuacions i les activitats en matèria de prevenció.
- La direcció i coordinació del Pla Estratègic Municipal.
- La redacció d'informes tècnics.
- La realització de l'avaluació continuada i de les memòries anuals de desenvolupament del Pla Estratègic Municipal d'Addiccions de Calvià.
- La coordinació entre les diferents àrees de l'Ajuntament implicades en el Pla Estratègic.
- La representació en els esdeveniments de caràcter supramunicipal.
- La representació en les diferents relacions amb altres institucions municipals i autonòmiques.

L'objectiu general de la coordinació és el foment de la cooperació i l'intercanvi d'informació, documentació i l'acció conjunta entre els diferents serveis municipals i entre les diverses

institucions relacionades amb la prevenció d'addiccions, mitjançant la creació de diversos nivells de coordinació, tant a escala comunitària com a escala autonòmica, amb altres institucions membres de la Plataforma d'Oci de Qualitat de les Illes Balears i d'altres xarxes de suport o coordinació.

Aquests espais de coordinació tenen com a finalitat:

- Anàlisi de la situació del consum de drogues i altres addiccions comportamentals del municipi per conèixer i prioritzar els àmbits d'actuació del Pla Estratègic Municipal de Prevenció d'Addiccions.
- Conèixer i coordinar els projectes i actuacions que s'han de dur a terme en matèria de prevenció d'addiccions al municipi de Calvià.
- Creació i/o consolidació de les vies de relació i col·laboració.
- Establir les formes de col·laboració entre les diferents institucions i organismes que participen en el Pla Estratègic per unir esforços i integrar les diferents actuacions que es volen dur a terme.
- Mantenir obert un fòrum de debat en el qual es facin propostes d'intervenció a fi d'adequar els objectius i actuacions relacionades amb la prevenció d'addiccions que es programin a Calvià.
- Impulsar políticament el Pla Estratègic de Prevenció d'Addiccions.

A més és essencial la coordinació interna entre els diferents serveis municipals, per a dur a terme les actuacions previstes en el Pla Estratègic Municipal amb la màxima eficàcia.

Per tant, per al desenvolupament del Pla Estratègic Municipal de Prevenció d'Addiccions s'establiran diferents mecanismes per garantir la coordinació i el seguiment del compliment de les accions previstes:

- Avaluació del procés i avaluació final dels projectes i accions dutes a terme amb els i les professionals implicades.
- Revisió semestral amb totes les àrees, departaments, serveis i organismes autònoms implicats en aquest pla per a la revisió del grau de compliment dels objectius, la valoració de la implementació, la detecció de noves necessitats, la correcció de desviacions i propostes de millora, o els canvis en la planificació de les diferents accions que conformen aquest pla.
- Reunions de coordinació i seguiment amb altres entitats tant públiques com privades implicades en la intervenció comunitària al municipi i en accions concretes per al desenvolupament d'aquest.

IX. Avaluació

El Pla Estratègic Municipal defineix i inclou entre les seves propostes els mecanismes i instruments que permeten conèixer i estudiar els progressos i avenços en la consecució dels objectius marcats.

L'avaluació ha de ser un procés que vagi dels projectes concrets al pla general.

Totes les accions i projectes fets inclouran en el seu disseny els seus respectius mecanismes d'avaluació, que seran pertinents per a poder estimar la consecució dels objectius.

Indicadors d'avaluació

Objectiu 1: impulsar la realització d'activitats preventives que afavoreixen canvis d'actituds encaminades a modificar conductes d'ús problemàtic i de l'ús de drogues, així com reforçar comportaments que afavoreixen hàbits de vida saludables.

Indicadors:

- Nombre i tipus d'actuacions de prevenció universal.
- Nombre i tipus d'actuacions de prevenció selectiva.
- Nombre i tipus d'actuacions de prevenció indicada.
- Nombre de material divulgatiu generat.
- Nombre de material didàctic.
- Nombre de suports publicitaris i de difusió (falca de ràdio, fullets, cartells...).
- Nombre de persones participants en les activitats (desagregades per sexe i per edat).

Objectiu 2: afavorir una intervenció integral en l'àmbit de les drogodependències i altres addiccions, mitjançant la coordinació entre diverses entitats públiques i privades.

Indicadors:

- Nombre d'activitats i descripció de formacions dutes a terme.
- Nombre de persones destinatàries de les accions formatives dutes a terme, per sexe i edat.
- Nombre d'actuacions puntuals en els grups de famílies.
- Nombre de centres educatius implicats en el desenvolupament d'activitats i percentatge sobre el total de centres existents.
- Nombre d'AMIPA implicades en el desenvolupament d'activitats.
- Nombre d'accions dutes a terme dins el marc dels projectes d'intervenció comunitària a les zones prioritzades.

Objectiu 3: Coordinar les activitats que es promouen des del Pla Estratègic Municipal.

Indicadors:

- Nombre de reunions de coordinació interna, entre els serveis municipals .
- Nombre de reunions de tots els departaments, serveis i organismes municipals implicats en el Pla Estratègic.
- Nombre de reunions de coordinació externa, entre entitats públiques i privades de la comunitat.

Pel que fa als moments d'avaluació, és important establir una periodicitat anual.

En aquesta avaluació anual es recolliran els resultats dels projectes elaborats en els diferents serveis i àrees, i es valorarà la consecució dels objectius proposats per a cada any.

Els resultats obtinguts permetran l'adopció de mesures d'ajust i correcció.

X. Vigència

El Pla Estratègic Municipal de Prevenció d'Addiccions de l'Ajuntament de Calvià tindrà una vigència de quatre anys des de la seva aprovació. Així, abastarà el període 2022-2025.

XI. Annexos

ANNEXO 1. Programes de prevenció d'addiccions a Calvià.

1. 1. Programa específic de l'Àrea de Desenvolupament Social, Infància i Gent Gran: INFOADDICCIONS CALVIÀ

Població destinatària

- Professionals en contacte amb joves del municipi.
- Joves amb edats compreses entre els 12 i els 30 anys.
- Famílies
- Població en general.

Fonamentació

- La Constitució Espanyola de 1978, en el seu article 20.1.d, reconeix com un dels drets fonamentals el dret a la informació.
- Estratègia Nacional sobre Drogues 2017-2024. Àmbits d'actuació:
 - **Família:** ""[...] És, a més, una de les referències més sòlides per a l'adolescència que, en general, la consideren, juntament amb persones que consideren amigues, entre els àmbits més importants de la seva vida. La informació i les activitats a desenvolupar s'adaptaran a les circumstàncies i condicions culturals i socials dels diversos tipus de família.
 - **Població infantil, adolescents i joves:** Sectors de població amb més probabilitat d'ús de drogues per diverses raons (etapa evolutiva de desenvolupament cap a la maduresa; vulnerabilitat als estímuls cap al consumisme en general, curiositat davant les novetats, etc.). Cal assenyalar que la joventut i les persones adolescents són les que més practiquen el consum recreatiu de drogues com el cànnabis.
 - **Comunitat educativa:** juntament amb la família, és la que més contribueix a la socialització de les persones. Per tant, serà necessari aconseguir un alt índex d'interrelació entre les actuacions que es duguin a terme des de l'àmbit social i l'educatiu.
 - **CARTA ERYICA** en la qual s'estableixen els principis generals per garantir el dret que tenen els i les joves d'accedir a una informació realista i veraç. Aquests principis són:
 - **Igualtat.** L'accés a la informació ha d'establir-se en condicions d'igualtat per a tots els joves i les joves, sense que hi pugui haver cap discriminació per raó d'ubicació, origen, sexe, religió, classe social o altres circumstàncies o condicions personals o socials.
 - **Independència.** La informació ha de ser independent i objectiva i ha de respondre a les demandes o necessitats que expressin els usuaris i usuàries, i, a més, ha d'excloure qualsevol interès particular i ideològic.
 - **Qualitat.** La informació ha de facilitar-la, de manera professional, el personal format a aquest efecte. En tot cas, la informació ha de ser completa, precisa, actualitzada i pràctica, i ha de garantir la seva objectivitat, mitjançant el pluralisme i el contrast en la utilització de les fonts d'informació.
 - **Atenció personal.** L'atenció a l'usuari ha de ser personalitzada i adaptada a la demanda. La Informació i l'assessorament han de respectar la confidencialitat i l'anonimat de l'usuari.

- Ley10/2006, de 26 de Juliol, integral de la joventut.
- Article 37. Concepte i principis de la informació juvenil.
- S'entén per informació juvenil, als efectes d'aquesta llei, l'activitat de recerca, recopilació, tractament i difusió de la informació per a la joventut, i també l'orientació i l'assessorament prestats a la joventut en els serveis d'informació jove.
- **Punt d'atenció**

Es Generador.

C/ Voranova, 8 07181. Son Caliu

Telèfono: 971.68.30.00 (9 a 14h) | 610157732

Horari d'atenció: Dilluns 12 a 17h.

De dimarts a divendres de 9 a 14h

(Cita concertada: mail o whatsapp)

sinenganches@calvia.com

Els dos serveis que s'engloben en aquest programa són:

- Prevenció d'addiccions Calvià-Jove: destinat a públic infantil i juvenil.
- Prevenció d'addiccions Calvià: destinat al públic adult en general, i a les famílies en particular.

Amb aquesta diferenciació volem aconseguir que cada grup de població tingui el seu propi espai interactiu, amb una persona tècnica especialitzada en la prevenció d'addiccions que respondrà a les seves demandes.

Els projectes que es duren a terme des del programa d'Infoaddiccions Calvià són quatre:

- PIDA: Punt d'Informació, Documentació i Assessorament.
- Programa de Formació a Professionals.
- Mòduls de prevenció.
- PASA: Programa Alternatiu a la Sanció Administrativa

Projectes del programa de prevenció: INFOADDICCIONS CALVIÀ

Projecte	Població destinatària	Objectius	Activitats
Servei d'informació documentació i assessorament	Població escolar primària Població escolar secundària Personal docent i professionals dels centres educatius	Informar, orientar i assessorar sobre recursos i programes preventius i assistencials, derivant, si n'és el cas, als nivells especialitzats. Atendre consultes de professionals que treballen amb joves. Assessorar la població destinatària sobre problemes d'addiccions, dubtes, etc. Donar informació sobre substàncies usades en oci recreatiu. Donar pautes sobre com trencar creences distorsionades de les conductes addictives	<ul style="list-style-type: none"> · Espai de recerca d'informació. · Elaboració de material didàctic i material de prevenció. · Assessorament. · Consultoria. · Grups de discussió per a joves. · Grups de reforç per a famílies. · Sessions informatives. · Sessions formatives. · Videofòrum. · Col·laboracions en programes de ràdio/tv i altres mitjans de comunicació.

Projecte	Població destinatària	Objectius	Activitats
<p>Formació i assessorament Per a professionals i agents socials</p>	<p>Professionals, agents socials, monitors i monitores i persones voluntàries que estan en contacte amb joves.</p>	<p>Millorar la informació que es té sobre l'oferta de drogues al carrer.</p> <p>Aprendre a diferenciar els diferents estils de consum per intentar prevenir els consums problemàtics.</p> <p>Aprendre a diferenciar els indicadors de les fases d'una addicció.</p> <p>Dotar de les habilitats i coneixements necessaris per poder proporcionar informació o corregir idees equivocades.</p> <p>Conèixer els indicadors de consum.</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Assessorament · Consultoria. · Sessions informatives. · Sessions formatives. · Grups de discussió
<p>Mòdulos de Prevenció</p>	<p>Població escolar primària Població escolar secundària Població escolar cicles formatius Població universitària</p>	<p>1. Difusió d'informació sobre les diferents substàncies que hi ha al mercat així com els seus efectes.</p> <p>Objectius específics:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Modificar les actituds pel que fa a la percepció del risc associat a l'ús de substàncies. · Intentar retardar l'edat d'inici del consum.. <p>2. Desenvolupar i afermar les habilitats necessàries per a ser objectiu i respectuós amb si mateix i amb els altres</p> <p>Objectius específics</p> <ul style="list-style-type: none"> · Aprendre a analitzar situacions conflictives. · Desenvolupar aptituds necessàries per a reforçar l'autoestima. · Augmentar la percepció de responsabilitat de la seva pròpia vida. <p>3. Perspectiva de gènere en el consum de drogues.</p> <p>Objectius específics::</p> <ul style="list-style-type: none"> · Reforçar les característiques personals que puguin actuar com a factor de protecció davant de situacions que puguin desembocar en un consum problemàtic. · Identificar i modificar les raons i les creences distorsionades que poden facilitar l'ús/abús de substàncies psicoactives. · Aprendre a prendre decisions i a assimilar les seves conseqüències. <p>4. Promocionar mesures per reduir l'impacte dels consums de drogues en contextos d'alt risc.</p> <p>Objectius específics:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Aprendre a prendre decisions i a assimilar les seves conseqüències. · Conèixer hàbits i conductes de risc associats al consum de substàncies en l'entorn d'oci recreatiu. · Millorar la informació sobre els riscos del consum de substàncies d'ús recreatiu així com les seves pràctiques. 	

Projecte	Població destinària	Objectivos
<p>Programa alternatiu A la sanció administrativa (P.A.S.A)</p>	<p>Persones residents a Calvià, amb edats compreses entre 14 i 17 anys i que hagin estat multades, per primera vegada, per una infracció de la llei de l'Ordenança municipal per al foment de la convivència a Calvià.</p>	<p>Concienciar les persones infractores per consum d'alcohol a la via pública o per consum i/o tinença de drogues psicoactives dels riscos associats a aquest tipus de conductes.</p> <p>Objectius específics.</p> <ul style="list-style-type: none"> · Informar sobre les substàncies psicoactives d'ús recreatiu.. · Concienciar sobre el seu ús/abús. · Sensibilitzar sobre les conseqüències físiques, psicològiques i socioeducatives del consum

1.2. Programa de prevenció Dispensació responsable d'alcohol.

Projecte	Població destinària	Objectius	Activitats
<p>Programa servei responsable (DGPNSD)</p>	<p>Empresaris i empresàries del sector hostaler, així com els i les professionals que desenvolupen el seu treball en l'àmbit de l'hostaleria i els beneficiaris indirectes, les personas usuàries dels locals de l'hostaleria.</p>	<p>Implicar els i les professionals del sector hostaler en la prevenció i reducció dels problemes associats al consum d'alcohol i altres drogues.</p> <p>Objectius específics:</p> <p>Sensibilitzar a les i els professionals del sector hostaler sobre la importància del paper que poden exercir per a evitar o reduir els riscos associats al consum d'alcohol i altres drogues.</p> <p>Formar als i els professionals de l'àmbit de l'hostaleria en dispensació responsable d'alcohol i pautes de reducció de riscos associats, tant al consum d'alcohol com al d'altres drogues.</p> <p>Fomentar la dispensació responsable d'alcohol i el compliment de la normativa en relació amb les drogues legals i il·legals.</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Campanyes de sensibilització dirigides al sector de l'hostaleria i a la població en general. · Sessions formatives a formadors i formadores. · Sessions formatives a professionals d'hostaleria:

ANNEXO 2. Programes d'intervenció a Calvià

2.1. Programa d'intervenció individual i familiar en serveis

Prestacions	Objectes	Persones destinatàries	Actuacions	Professionals
Atenció social de persones amb abús o addicció a substàncies psicoactives i altres tipus de conductes addictives.	<p>1.1. Canalitzar les sol·licituds de tractament de persones amb abús de substàncies o addiccions.</p> <p>1.2. Atendre les necessitats socials detectades.</p> <p>1.3. Facilitar el suport psicosocial als familiars de les persones amb problemes d'addicció.</p> <p>1.4. Facilitar la inserció social de les persones en procés de tractament o que ja l'hagin culminat.</p>	<p>Persones amb addicció.</p> <p>Familiars de persones amb addicció.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Informació sobre prestacions i actuacions de serveis socials. - Tramitació a recursos externs de serveis socials. - Informació i / o derivació a altres serveis. - Derivació a recursos i serveis interns del sistema de serveis socials. - Suport social, psicològic i socioeducatiu. - Actuacions o projectes d'inserció social. - Actuacions i projectes de promoció social. - Tramitació d'ajudes econòmiques públiques. 	<p>Equip de família</p> <p>De CMSS</p>

2.2 Serveis de tractament a persones amb consums problemàtics i / o altres addiccions

2.2.1. Xarxa pública d'atenció sociosanitària

- PAC Santa Ponça C/ Riu Sil, 25. Telèfono: 971/69 46 54.
- Centre de Salut de Palmanova Ctra. Palma–Andratx, c-719 km. Teléfono: 971.68.37.75

2.2.2. IMAS: Unitat Conductes Addictives (UCA)³²

Les unitats de conductes addictives (UCA) són centres ambulatoris que atenen de forma integral les persones que presenten problemes d'addicció a substàncies diverses (alcohol, cànnabis, cocaïna, heroïna, etc.) i/o conductes addictives (ludopatia, noves tecnologies, compres compulsives, etc.) i també presten atenció i suport a les seves famílies.

Les UCA estan constituïdes per equips multidisciplinaris formats per personal mèdic, treballadors i treballadores socials, educadors i educadores socials (UCA Jove), infermeres, auxiliars d'infermeria i personal administratiu.

³² [Disponible a imasmallorca](#)

Prestacions	Objectius	Persones destinatàries	Actuacions	Professionals
Servei especialitzat en el tractament de les addiccions	Oferir atenció ambulatoria a les persones amb abús/ dependència a substàncies psicoactives i amb addiccions sense substància.	Persones amb consum problemàtic o altres addiccions. Familiars de persones amb addicció.	Programa d'informació i orientació a les persones afectades, als seus familiars i altres persones interessades demanen. Programes desintoxicació. Programes si ho de de deshabituació. Programes i estratègies de reducció de danys Atenció i integració social	Equip UCA

2.3 Altres institucions o entitats de tractament a persones amb consum problemàtics i addiccions

Col·laboració entre l'ajuntament de Calvià i la fundació projecte Jove

L'Ajuntament de Calvià té signats dos convenis amb la Fundació Projecte Jove, un dels quals amb vigència anual i dotació econòmica, destinat a la consecució dels seus fins de rehabilitació de les persones en tractament, i l'altre vigent fins al mes d'abril de 2024, vinculat a la col·laboració en el Programa Alternatiu a la Sanció Administrativa (PASA) descrit abans.

La Fundació Projecte Home, a més dels convenis signats amb aquest Ajuntament, duu a terme els següents programes d'atenció:

Prestacions	Objectius	Persones destinatàries	Actuacions	Professionals
Servei especialitzat en el tractament de les addiccions.	Oferir atenció i tractament a persones amb addiccions i assessorament a les famílies.	Persones amb addiccions. Familiars de persones amb addiccions.	Els programes s'estructuren per àrees de feina i edat. 1. Programes per a persones adultes: Programa Base; CT Casa Oberta; Centre Andana; Horabaixa; Centre Arrels; Eureka; Itaca i centres de tractament integral 2. Programes per a persones joves: Projecte Jove; Just a Temps; Servei d'Orientació Famílies i Addiccions i Programa Ciber. 3. Col·laboració amb el projecte PASA de l'Ajuntament de Calvià.	Equip PHB

ANNEX 3. Cronograma

Coordinació institucional	Gn	Fb	Mr	Abr	Mg	Jun	Jl	Ag	Set	Oct	Nv	Dc
1. Informar als diferents departaments i organismes municipals del nou Pla Estratègic Municipal de prevenció d'addiccions de l'Ajuntament de Calvià.							●	●	●	●		
1.1 Elaboració d'un document resum del Pla.												
1.2. Realització del Pla de difusió i comunicació del nou Pla.						●						
1.3. Remetir el document als diferents departaments municipals i organismes autonòmics que treballin en l'àmbit de les addiccions, així com a les institucions (PADIB, IMAS) i associacions.							●	●	●			
1.4. Elaboració de materials informatius i de difusió sobre els programes del Pla, dirigits a la ciutadania i a la població diana dels diferents projectes del programa de prevenció	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
1.5. Exposició pública, aprovació del pla pel Plenari de la Corporació i publicació d'aquest al BOIB	●				●	●						
1.6. Anunci de l'aprovació del Pla en la pàgina web de l'Ajuntament de Calvià.	●				●	●	●	●	●	●	●	●
1.7. Difusió de les actuacions concretes a través de la web i dels altres mitjans de comunicació social del municipi.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2. Promoure la coordinació institucional entre les regidories i/o àrees de l'Ajuntament on l'àmbit d'intervenció mantingui alguna relació amb les addiccions, incrementant els espais de col·laboració, comunicació i intercanvi d'experiències en els àmbits comunitari, escolar, familiar, legal, sanitari i de serveis socials.												
2.1. Impulsar la coordinació en hàbits saludables i addiccions.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2.2. Reunions amb les diferents àrees implicades per coordinar les accions transversals	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2.3 Participació activa en els projectes de caràcter comunitari que s'implementin en el municipi, liderant i coordinant les accions de l'àmbit de la prevenció d'addiccions.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

	Gn	Fb	Mr	Abr	Mg	Jun	Jl	Ag	Set	Oct	Nv	Dc
3. Promoure la coordinació i col·laboració amb altres recursos existents a Calvià que actuen directament o indirectament en la prevenció de les addiccions.												
3.1. Participació en estructures municipals que tractin temes relacionats amb la prevenció.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3.2. Establiment de procediments de derivació i coordinació afins amb els diversos organismes i / o entitats del municipi.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3.3. Difusió i support a les següents campanyes específiques: - Controls d'alcoholèmia. - Control de venda d'alcohol a menors. - Control dels cartells de prohibició de la venda d'alcohol a menors. - Control de dispensació d'alcohol a menors. - Control d'accés a menors a sales de joc i / o cases d'apostes.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4. Promoure la coordinació amb aquelles institucions i sectors de la societat civil on el treball conjunt és necessari per a l'optimització de les actuacions de prevenció, detecció precoç i atenció dels problemes relacionats amb les addiccions.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4.1. Participació en Jornades, congressos, xerrades, reunions, grups de treball, fòrums i altres actuacions que es dissenyin a l'bsalut, Pla Autonòmic de drogodependències de les Illes Balears (PADIB), Universitat de les Illes Balears (UIB) associacions ciutadanes i altres entitats públiques o privades.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4.2. Impuls, planificació, organització i difusió de jornades i accions formatives en matèria de prevenció d'addiccions al municipi de Calvià.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Informació i sensibilització												
1. Informar i sensibilitzar al conjunt de la població de Calvià sobre les conseqüències de l'ús inadequat de substàncies així com de les estratègies més efectives per a la prevenció de consums abusius i de conductes addictives, amb l'objectiu de generar una consciència col·lectiva davant aquesta problemàtica, i fomentar la participació en les accions que contempla el Pla Estratègic Municipal.												

	Gn	Fb	Mr	Abr	Mg	Jun	Jl	Ag	Set	Oct	Nv	Dc
1.1. Realització de campanyes que incideixin en els riscos i conseqüències del consum de diferents substàncies.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
1.2. Realización de campañas que incidan en los riesgos y consecuencias de desarrollar una conducta adictiva	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
1.3. Participació i difusió de campanyes sobre prevenció d'addiccions d'altres institucions i entitats.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
1.4. Ús de les tecnologies de la informació i comunicació (TIC) per accedir al nombre més gran de ciutadans i ciutadanes de Calvià, facilitant-los informació sobre addiccions i les seves conseqüències.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2. Informar els joves i les adolescents sobre les conseqüències del desenvolupament d'addiccions i incrementar la percepció de risc davant el desenvolupament d'aquestes conductes.												
2.1. Accions i actuacions de sensibilització en l'àmbit familiar, escolar i social que fomentin la detecció de menors que practiquen conductes de risc relacionades amb les addiccions.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. Col·laborar amb professionals, agents socials i mitjans locals de comunicació en la difusió de missatges preventius sobre consum de substàncies o desenvolupament d'addiccions, perquè contribueixin a multiplicar el seu impacte.												
3.1. Elaboració d'una estratègia de col·laboració amb els mitjans de comunicació social (premsa, ràdio) amb difusió en el municipi, oferint-los informació constant sobre les activitats dels diferents programes del Pla i oferint-los informació sobre els efectes de les substàncies i els efectes de desenvolupar una addicció.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Àmbit escolar												
1. Generalitzar la prevenció escolar al conjunt dels centres escolars del municipi de Calvià: Primària i Secundària.												
1.1. Assessorament, orientació i suport als centres escolars del municipi, per a la implementació dels programes de prevenció escolar, tant universal, indicada o selectiva que realitzen el PADIB, l'Ajuntament de Calvià o altres entitats. difundir missatges preventivos sobre el desarrollo de conductas adictivas.	●	●	●	●	●	●			●	●	●	●

	Gn	Fb	Mr	Abr	Mg	Jun	Jl	Ag	Set	Oct	Nv	Dc
2. Impulsar l'aplicació de programes preventius en col·laboració amb el PADIB, la Federació espanyola de municipis i províncies (FEMP) i el Pla Nacional sobre Drogues (PNSD).												
2.1. Assessorament i suport tècnic al professorat.	●	●	●	●	●	●			●	●	●	●
3. Prioritzar l'aplicació de programes selectius dirigits als i a les escolars amb major incidència de factors de risc al consum de substàncies o altres addiccions.												
3.1. Accions formatives amb el professorat sobre les característiques del consum de substàncies entre la població adolescent i juvenil del municipi i pautes d'actuació davant de situacions de possibles addiccions d'alumnes.	●	●	●	●	●	●			●	●	●	●
4. Afavorir la vinculació dels centres educatius amb les accions preventives que s'impulsen des dels diferents departaments i àrees municipals implicats en el desenvolupament del PEMPA..												
4.1. Programes de prevenció i/o sessions informatives i de sensibilització de consum de substàncies i/o del desenvolupament de conductes addictives adaptats a les diferents necessitats en funció del sexe i de l'edat.	●	●	●	●	●	●			●	●	●	●
5. Informar i difondre els recursos disponibles tant municipals com autonòmics en matèria de prevenció d'addiccions.												
5.1. Lliurament de material de difusió (cartells, fullets, etc.) dels programes municipals, autonòmics i d'altres institucions així com de materials que donin informació sobre drogues i efectes i de pautes per no desenvolupar addiccions.	●	●	●	●	●	●			●	●	●	●

Àmbit comunitari

1. Consolidar el Programa de prevenció d'addiccions com un dispositiu de resposta en matèria de prevenció d'addiccions i promoció de la salut.												
1.1. Atenció personalitzada per proporcionar informació (presencial, telefònica o mitjançant el correu electrònic) sobre el servei d'orientació i assessorament.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
1.2. Desenvolupament d'entrevistes i intervencions personalitzades així com intervencions grupals	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

	Gn	Fb	Mr	Abr	Mg	Jun	Jl	Ag	Set	Oct	Nv	Dc
amb les persones dels diferents grups de població i col·lectius que ho requereixin (joves, famílies, professors, adults ... etc).	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2. Sensibilitzar tota la comunitat a la participació en la prevenció d'addiccions.												
2.1. Sessions informatives sobre les drogues i sobre els efectes i conseqüències del seu consum.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2.2. Sessions informatives i de sensibilització sobre conductes addictives i sobre els efectes i conseqüències personals, familiars i socials que comporta desenvolupar una addicció.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. Reduir els riscos del consum de substàncies en el context d'oci nocturn i / o festes.												
3.1. Realització de campanyes específiques de prevenció de riscos del consum de drogues, en col·laboració amb altres institucions o entitats.						●	●	●				
3.2. Realització de campanyes emmarcades en l'oci recreatiu nocturn informant sobre els riscos del consum de drogues i la conducció sota els seus efectes.				●	●	●	●	●	●	●	●	●
3.3. Difusió de missatges que promoguin l'abstinència o el consum amb responsabilitat en els programes de festes.				●	●	●	●	●	●	●	●	●
4. Informar, orientar i assessorar la població general en matèria d'addiccions i dels problemes associats al consum de drogues, així com sobre els recursos existents a nivell nacional, autonòmic i local.												
4.1. Lliurament de material de difusió (cartells, fullets, etc.) dels programes municipals i autonòmics així com de materials que donin informació sobre drogues i efectes en els centres culturals, centres escolars, centres municipals i / o de joves del municipi.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
5. Conscienciar la població sobre les diferents pautes de consum i les diferents fases del procés d'addicció per poder adoptar mesures oportunes.												
5.1. Elaboració de programes de ràdio que ajudin a sensibilitzar i a reflexionar sobre el consum de drogues.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
6. Augmentar els nivells de coneixements, habilitats i actituds dels cossos locals de seguretat en matèria de prevenció d'addiccions.												

	Gn	Fb	Mr	Abr	Mg	Jun	Jl	Ag	Set	Oct	Nv	Dc
6.1. Elaboració d'articles en revistes municipals i / o diaris autonòmics en relació amb els problemes que pot generar el desenvolupament d'una addicció.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
7. Fomentar les possibilitats de formació i reciclatge en matèria de prevenció d'addiccions a diferents professionals o ciutadans interessats.												
7.1. Organitzar cursos, tallers i / o sessions formatives de prevenció d'addiccions.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
7.2. Difusió d'informació d'interès en matèria de drogues i addiccions (jornades, cursos, notícies, alertes o altres actuacions) que es realitzen en altres contextos a part del municipal.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
8. Complir el Decret d'aprovació de mesures alternatives a les sancions econòmiques per a determinades infraccions de l'Ordenança per al foment de la convivència a Calvià.												
8.1.Desenvolupament d'un protocol d'actuació que suposi una alternativa a les sancions imposades per la policia.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
9. Vigilar el consum de substàncies il·legals al municipi.												
9.1. Desenvolupament d'actuacions conjuntes de totes les àrees implicades en el Pla i el programa de prevenció d'addiccions de l'Ajuntament.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
9.2. Supervisió i informació sobre el compliment de la normativa en llocs on es realitza venda de tabac i / o begudes alcohòliques.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Àmbit de l'esport, oci i temps lliure												
1. Integrar la prevenció en totes les activitats extraescolars.												
1.1.Assessorament, orientació i suport als clubs esportius, associacions juvenils i socials del municipi, per a la implementació dels programes de prevenció escolar, tant universal, indicada o selectiva que realitzen el PADIB i / o l'Ajuntament de Calvià.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2. Potenciar els coneixements i actituds de mediadors i mediadores socials que treballin amb població infantil i juvenil perquè en el transcurs de les seves actuacions afavoreixin la presa de decisions contra desenvolupament de conductes addictives.												

	Gn	Fb	Mr	Abr	Mg	Jun	Jl	Ag	Set	Oct	Nv	Dc
2.1 Assessorament i suport tècnic a les persones professionals que treballin amb població infantil i juvenil.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. Potenciar i generar alternatives atractives d'oci, cultura i temps lliure com a factors de protecció davant el consum problemàtic de drogues i el desenvolupament de conductes addictives.												
3.1. Accions formatives amb els mediadors i les mediadores socials sobre les característiques del consum de substàncies entre la població adolescent i juvenil del municipi i pautes d'actuació davant de situacions on la conducta addictiva s'hagi desenvolupat.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4. Afavorir la formació i actualització de coneixements en matèria de prevenció dels agents que intervenen en el municipi.												
4.1 Programes de prevenció i / o sessions informatives i de sensibilització de consum de substàncies adaptats a les diferents necessitats en funció del gènere i de l'edat.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4.2. Lliurament de material de difusió (cartells, fullets, etc.) dels programes municipals i autonòmics així com de materials que donin informació sobre drogues, els seus efectes i els altres tipus de conductes addictives.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4.3. Reunions de coordinació per el seguiment i definició de les necessitats en matèria de prevenció dins l'àmbit de l'esport, l'oci i el temps lliure.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
5. Accions d'informació, assessorament i formació en reducció de riscos relacionats amb el consum de drogues als professionals d'hostaleria del municipi.												
5.1. Firma de convenios de col·laboració con entidades y/o instituciones que formen en Dispensación Responsable de alcohol y/o reducció de riesgos en el ocio recreativo.	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Àmbit familiar	Gn	Fb	Mr	Abr	Mg	Jun	Jl	Ag	Set	Oct	Nv	Dc
1. Oferir sessions de sensibilització, orientació, formació i assessorament per a la tasca educativa dins l'àmbit familiar.												
1.1. Entrevistes i atenció personalitzada a les famílies i a les i els joves que ho sol·licitin.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2. Promoure la participació i la implicació de la família en accions i programes preventius.												
2.1. Disposició de punts d'atenció i informació sobre addiccions i hàbits de vida saludables.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. Conscienciar a pares i mares de la importància del seu paper com a agents educatius, de socialització i per a la salut, aportant-los els coneixements necessaris.												
3. Realització de tallers i / o sessions formatives per a famílies, per tal de dotar-les d'estratègies d'intervenció que els permeti actuar com a agents preventius i afavorir el desenvolupament d'estratègies d'afrontament i comunicació.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4. Implicar a AMIPAS, regidories i altres entitats en la difusió de les activitats dirigides a les famílies.												
4. 1. Orientació i assessorament sobre com abordar problemàtiques d'addiccions a la família.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
5. Vincular la prevenció familiar amb la desenvolupada en altres àmbits.												
5.1. Facilitar l'accés a recursos especialitzats en matèria d'addiccions que hi ha al municipi i la Comunitat.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
6. Promoure la participació de les famílies en activitats conjuntes d'oci.												
6.1. Participar o impulsar tallers d'adquisició d'habilitats parentals/ marentals i "espais familiars".	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
7. Promoure l'afrontament i la gestió emocional en processos on l'addicció està instaurada en un o més dels membres de la família.												
7. Participar o impulsar projectes o sessions formatives sobre aspectes relacionats amb la prevenció familiar selectiva i indicada.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Perspectiv de gènere	Gn	Fb	Mr	Abr	Mg	Jun	Jl	Ag	Set	Oct	Nv	Dc
1. Informar sobres les conductes de risc que se solen presentar en els espais d'oci nocturn.												
2. Informar, visibilitzar i sensibilitzar sobre els diferents tipus de violència contra les dones en els espais d'oci nocturn.												
3. Sensibilitzar i reflexionar sobre els estereotips de sexe-gènere, que es poden convertir en causes de fets i / o conductes delictives.												
4. Sensibilitzar i eliminar el tracte sexista de la imatge de la dona en publicitat d'esdeveniments d'oci.												
5. Promoure la l'gualtat en activitats d'oci, temps lliure i esport.												
6. Sensibilitzar i Formar sobre les diferències de sexe-gènere en l'ús de drogues recreatives.												
7. Capacitar la ciutadania calviarense per poder emetre missatges preventius tenint en compte la perspectiva de gènere.												
1. Realitzar sessions de sensibilització, orientació, formació i assessorament.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2. Realització de tallers i / o sessions formatives per a famílies, per tal de dotar-los d'estratègies d'intervenció que els permeti actuar com a agents preventius amb perspectiva de gènere.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. Realització de tallers i / o sessions formatives per a formadors i formadores, professionals i / o agents socials, per tal de dotar-los d'estratègies d'intervenció que permetin actuar com a agents de prevenció amb perspectiva de gènere.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4. Realització de tallers i / o sessions formatives per a menors i joves, per tal de dotar-les d'estratègies d'intervenció que els i les permeti actuar com a agents preventius amb perspectiva de gènere.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
5. Adhesions a campanyes i accions formatives específiques	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Tal com es reflecteix en el document, s'ha detallat el cronograma de l'any 2022. La majoria de les actuacions són anuals i s'aniran repetint o es mantindran durant la vigència d'aquest Pla Estratègic. Durant els mesos d'octubre a desembre, es prioritzaran i definiran les actuacions a dur a terme l'any següent, en funció de les necessitats detectades reflectides a la memòria anual. Els nous projectes s'inclouran en el cronograma anual.

ANNEX 4.

Programa de prevenció d'addiccions. Memòria 2020

1. Accions realitzades des del Programa de Prevenció d'Addiccions en 2020

Es presenta un breu resum de les actuacions realitzades durant l'any 2020, emmarcades en els projectes que conformen el programa de prevenció d'addiccions de l'Ajuntament de Calvià.

1.1. Formació i assessorament per a professionals i educadors

Breu descripció del projecte

Població destinària

Professionals, agents socials i població en general que estan en contacte amb joves.

Fonamentació

Les addiccions tenen una presència constant en l'adolescència, i en les distintes interaccions que mantenen les persones més joves al llarg d'aquest període sorgeixen situacions (consums propis o aliens, notícies, dubtes) que exigeixen per part dels formadors-educadors uns coneixements consistents.

Objectius.

- Millorar la informació que es té del process d'addicció i els tipus d'addiccions que existeixen.
- Millorar la informació que es té sobre l'oferta de drogues al carrer.
- Aprendre a diferenciar els distintes estils de consum per a prevenir els consums problemàtics.
- Dotar de les habilitats i coneixements necessaris per a poder proporcionar informació o corregir una idea equivocada.

Tipus de demandes

1. Sessions de formació

L'àrea de Participació Ciutadana i Joventut va sol·licitar una sessió formativa, adreçada als dinamitzadors de zona, d'una hora i mitja de durada. La sessió se centrava en les diferents estratègies que existeixen per poder parlar amb joves i com trencar creences distorsionades.

2. Redacció de documentació sobre videojocs per a joventut

En aquesta documentació preparada per la tècnica del Programa de Prevenció d'Addiccions, s'explica quins són els factors de risc i de protecció amb què comptem per evitar desenvolupar conductes problemàtiques relacionades amb els videojocs, quins són els senyals d'alerta davant els quals cal actuar per evitar conseqüències negatives i una petita autoavaluació que ajuda a ressituar les persones en relació amb el temps que passen jugant.

3. Redacció de continguts per al programa de radio Calvià "Joventut"

A causa de la celebració d'una trobada "gamer" a les instal·lacions d'Es generador, es va sol·licitar un petit guió que explicar els conceptes més importants de les addiccions relacionades amb el videojoc.

Aquest guió ha estat utilitzat tant en el programa de Radio Calvià com en la mateixa trobada.

4. Redacció del dossier "Drogues i agressivitat"

Aquest dossier va servir com a document de base per a fer infografies que es poden veure exposades a l'edifici d'Es Generador, destinades a la visibilització de les conseqüències del consum en el maneig de control d'impulsos.

5. Guia emocional d'actuació COVID

La pandèmia ha irromput a tot el món, i ha provocat canvis en la nostra vida, en la nostra feina, en les nostres relacions i en els nostres hàbits. Aquesta nova situació pot fer que algunes persones sentin algunes dificultats per afrontar el procés. L'objectiu d'aquesta guia és ajudar a gestionar les emocions per evitar que sorgeixin conductes problemàtiques, com són la ingesta de substàncies per pal·liar simptomatologia negativa, o el desenvolupament d'altres addiccions sense substàncies.

1.2. Mòduls de prevenció

Breu descripció del projecte

Població destinària

Joves i escolars amb edats compreses entre els 12 i els 21 anys.

Fonamentació.

Els resultats de les enquestes escolars del Pla Nacional sobre Drogues revelen que, entre les mesures preventives que la població d'estudiants considera més necessàries per abordar el problema de les addiccions, les citades amb major freqüència varen ser les xerrades i reunions en col·legis o instituts (75,5 %).

Objectius

- Difusió d'informació sobre les distintes substàncies que existeixen així com els seus efectes.
- Millorar la informació que es té sobre el procés d'addicció i els diferents tipus d'addiccions que existeixen.
- Desenvolupar i consolidar les habilitats necessàries per ser objectiu i respectuós amb si mateix i amb els altres.
- Identificar i modificar les raons i les creences distorsionades que poden facilitar l'ús/abús de substàncies psicoactives usant perspectiva de gènere.

Nombre de mòduls de prevenció realitzats. Gener-desembre 2020

Centre	Nom de la sessió	Nº de persones	Nº de grups	Nº de sessions
IFOC-PQI	Què es això de les drogues?	30	2	6
IES CALVIÀ	Monogràfic de cànnabis	469	24	24
IES CALVIÀ	COVID i drogues	53	3	3
Programa Alternativo a la Sanción Administrativa (PASA)	PASA	3	1	4
PASA	PASA	3	1	4
TOTAL		558	31	41

A causa de la pandèmia es van anul·lar 30 sessions i grups de diferents centres educatius de la zona: IES Calvià, CEIP Son Caliu, CEIP Jaume I, Basket Calvià, Àgora i IES Son Ferrer.

1.3. Punt d'Informació, Documentació i Assessorament

Breu descripció del projecte

Població destinària

- Joves amb edats compreses entre els 14 i els 30 anys.
- Famílies.
- Població en general.

Objectius

Amb aquesta activitat es pretén crear un espai interactiu per a tots els usuaris i usuàries, on, a més de donar informació i assessorament sobre consums de drogues i desenvolupament d'altres addiccions, es promouen una sèrie d'actituds amb l'objecte de treballar habilitats socials, habilitats específiques d'afrontament i també un espai en el qual les persones participants puguin compartir les diferents experiències que hagin tingut, estiguin tenint o tenguin en el futur.

Dins d'aquest projecte s'emmarquen les següents activitats:

- Programes de ràdio: "Bebo, fumo y desafino".
- Col·laboracions a Ràdio Calvià.
- Espai de recerca d'informació: PIDA en IES.
- Elaboració de material didàctic i material de prevenció.
- Consultoria i assessorament.

Activitats realitzades

1. Programa de ràdio (RESET XL): "Bebo, fumo y desafino"

Breu descripció del projecte

La tècnica de prevenció d'addiccions de l'Ajuntament de Calvià, juntament amb l'equip de dinamitzadors del Departament de Joventut, ha elaborat una sèrie de programes de ràdio, emmarcats en RESET XL i denominats: "Bebo, fumo y desafino".

Objectiu del programa de prevenció

Impulsar la realització d'activitats preventives que afavoreixin canvis d'actituds encaminades a modificar conductes d'ús problemàtic i d'abús de drogues, així com reforçar comportaments que afavoreixin hàbits de vida saludables i que mediïn per no desenvolupar conductes addictives.

Objectiu de l'activitat

Donar informació sobre els diferents tipus d'addiccions que existeixen i sobre conductes de risc associades a l'ús de drogues i altres addiccions, utilitzant les cançons de distintes èpoques, de distintes estils i de distintes temàtiques com a fil conductor.

Programes realitzats

Nom del programa	Mes
Educació afectivosexual	Febrer
Coeducació	Març (anul·lat COVID)
Oci recreatiu nocturn en temps de COVID	Agos
Videojocs 2.0	Setembre
Noves Xarxes Socials	Octubre (ajornat pel Servei de Joventut)

Els programes s’emeten en forma de podcast. [Es poden trobar a](#)

Colaboració i participació en altres programes de ràdio o mitjans de comunicació

Nom del programa	Mes	Tema
Radio Calvià: Radio Joventut	Agost	Dia de la Joventut: “Covidquiniela”
Radio Calvià: Radio Joventut	Agost	Difusió del programa “Bebo, fumo y desafino
Diario de Mallorca	Novembre	L’Ajuntament al teu costat

2. Punt PIDA en IES

Punts PIDA

s’han realitzat un total de 48 consultes per part de l’alumnat dels IES en horari escolar.

Puntos PIDA 3 consultas

Nombre de consultes	Tema tractat
2	Deixar de fumar
1	Interaccions tractament TDA i cànnabis

PIDA Calvià: 42 consultas

Nombre de consultes	Tema tractat
1	Activitats al centre
9	Multes per possessió en via pública
11	Programa PASA
7	Infodrogues: interacció cànnabis amb concerta (TDAH)
3	Infodrogues: interacció alcohol i cànnabis
6	Infodrogues: Lean (codeïna)
5	Infodrogues: Purple Drank (xarop antitussigen amb refresc)

PIDA Son Ferrer: 3 consultas

Nombre de consultes	Tema tractat
2	Activitats al centre
1	Multes per consum en via pública

El 41.6 % de les demandes estan relacionades amb les multes per possessió o consum en via pública i els recursos que hi ha al municipi per poder llevar-les.

El 45.3 % de les demandes són dubtes relacionats amb diferents substàncies.

3. Elaboració de material didàctic i material de prevenció

Covidquiniela

És una dinàmica senzilla a través de la qual es rep informació i s'ensenyen pautes que ajuden a reduir els riscos associats al consum de drogues en temps de pandèmia.

A continuació se n'exposa un petit exemple: Us proposem un seguit d'asseveracions, que has de decidir si són vertaderes, falses o "depèn". La solució la podràs trobar a peu de pàgina³⁸

1 F; 2V; 3V; 4F; 5F;6V; 7F; 8V;

	Vertader	Depèn	Fals
Si estic fora de casa i em rento correctament les rajo i m'asseco amb una tovallola de tela m'estic protegint bé.	1	x	2
Si soc una persona simptomàtica o asimptomàtica positiva haig de triar com a primera opció una màscara quirúrgica.	1	x	2
Si la màscara es mulla o s'humiteja no és necessari canviar-la, amb donar-li la volta et continua protegint.	1	x	2
Els joves no saben divertir-se sense consumir alcohol o altres drogues.	1	x	2
La pressió del grup influeix en les nostres conductes pel que si hi ha moltes persones que no porten posada la màscara pot ser que acaba llevant-me-la.	1	x	2
Si uso un mocador de paper, després d'esternudar, no és necessari rentar-se les mans.	1	x	2
Els símptomes més habituals per a saber que estàs contagiats són: tos seca, febre i cansament.	1	x	2

4. Consultoria i assessorament

Correu electrònic: 52

El 42% de las consultas están relacionadas con información sobre las distintas sustancias que hay en el mercado.

Nombre de consultes	Tema tractat
2	Link video sessions prevenció
2	Link: "Sentència obre portes per anul·lar multes per consum o possessió de cànnabis"
2	Protocol PASA
1	TICS: Guies per a pares i mares
16	Guia regulació d'emocions en COVID
1	Com manejar la por
11	Drogues i agressivitat
1	Infodrogues: efectes heroïna
2	Infodrogues: efectes cocaïna
2	Infodrogues: efectes MdMA
2	Infodrogues: interacció alcohol i cànnabis
2	Drogues i violència de gènere

Nombre de consultes	Tema tratado
1	Enviament esborrany PEMPA 2017-2020
1	Enviament fulla informativa PIDA
5	Fumar en via pública (BOIB 28 de agosto)
1	El CBD és legal? Sentència 20 novembre
5	Alerta sobre app "I am sober" (autolesions adolescents)

ANNEX 5.

Enquesta sobre addiccions en l'I.E.S. CALVIÀ.

Fonamentació

En el marc de la problemàtica detectada entre l'alumnat de l'IES Calvià, entorn a les drogues i el seu consum i el "menudeo" o tràfic a petita escala, a la fi del 2019, des del Servei d'Intervenció Social, Infància i Gent Gran es va presentar un projecte social que intervé de manera multidisciplinària sobre els i les joves i les seves famílies.

L'objectiu general d'aquest projecte és dur a terme una intervenció preventiva que afavoreixi canvis d'actituds encaminades a modificar conductes d'ús problemàtic i d'abús de drogues, modificar conductes d'ús problemàtic i d'abús de ciberaddiccions, així com reforçar comportaments que afavoreixen hàbits de vida saludables.

Aquest projecte social consta de quatre línies de treball:

Esta mesa, constituida en octubre de 2019 por varios agentes que intervienen con los/las jóvenes en el municipio, tendría, entre otros, el objetivo de realizar un estudio sobre las adicciones en el IES.

Prevenció

Intervenció individual i familiar

Treball en xarxa

Campanya de sensibilització

Dins de la línia de treball en xarxa i amb a fi de conèixer la realitat dels i les joves del centre educatiu cap a les drogues i altres addiccions, construir una visió conjunta i establir línies de treball comunitari, es va proposar la constitució d'una taula.

Aquesta taula, constituïda l'octubre de 2019 per diversos agents que intervenen amb els i les joves en el municipi, tindria, entre d'altres, l'objectiu de fer un estudi sobre les addiccions a l'IES.

Per fer aquest estudi, la taula va conformar un grup de treball per fer una enquesta en format electrònic en què es recullen els ítems més rellevants que podrien ajudar a fer una anàlisi de la situació de les addiccions dins l'IES, així com desenvolupar i millorar projectes, actuacions i altres propostes d'intervenció preventives.

L'enquesta, que recull 46 preguntes, estan dividides en diferents seccions, i es va posar en marxa durant els mesos de març i abril de 2021 entre l'alumnat d'ESO.

Seguidament en presentem les dades més rellevants.

Dades de l'enquesta

L'enquesta consta de 46 preguntes, dividides en 8 seccions:

1. Dades sociodemogràfiques
2. Oci i temps Lliure
3. Videojocs
4. Alcohol
5. Cànnabis
6. Jocs i apostes amb doblers
7. Percepció de conductes de risc
8. Comiat i tancament

S'han passat 552 enquestes entre les 679 persones que conformen les línies d'ESO de l'IES Calvià. L'enquesta, per tant, ha estat contestada pel 81,29 % de l'alumnat.

Dades sociodemogràfiques

El 50 % de les persones que han participat en aquesta enquesta són dones. Un 2.9 % contesta sentir-se d'una altra identitat a la d'home o dona. El 47,1 % de les persones enquestades són homes.

La mitjana d'edat és propera als 14 anys (13,97 anys).

El 29,2 % de les persones enquestades pertanyen a la línia de segon d'ESO.

Presentem una taula que recull la distribució de la població enquestada per nucli de població.

Taula. Distribució geogràfica de les persones enquestades

Nucli de població	Nº de persones	% de la mostra
Santa Ponça- Nueva Santa Ponça	175	31.7
URB. Galatzó	42	7.6
Costa de la Calma	32	5.8
Paguera	77	13.9
Palmanova	10	1.8
Magaluf	16	2.9
Cala Vinyes	4	0.7
Son Caliu	12	2.2
Calvià Vila	55	10
Es Capdellà	17	3.1
Son Ferrer	29	5.3
El Toro	48	8.7
Otras zona de Calvià	2	0.2
Andraxt o Port de Andratx	11	2
Palma	9	1.6
Otros municipios Mallorca	13	2.5
	552	100.00%

Font: Qüestionario IES CALVIÀ. Abril 2021. Elaboració pròpia.

El 59 % de les persones enquestades viuen a la zona de Santa Ponça (Santa Ponça, Peguera, Urb. Galatzó, Costa de la Calma).

Oci i temps lliure

El 93,78 % de les persones enquestades afirmen sentir-se a gust a la zona en què viuen i les raons per no sentir-se a gust a la seva zona són o perquè necessiten transport per traslladar-se o perquè no hi ha zones o llocs per desenvolupar activitats.

Les raons que més s'enumeren per sentir-se a gust a la zona en què viuen són la tranquil·litat, els recursos de què disposen (supermercats, parcs, platges, instal·lacions esportives) i la proximitat de les seves amistats.

El 82,6 % considera que Santa Ponça està ben connectada amb transport públic perquè de manera autònoma puguin fer activitats d'oci, esport i temps lliure, tant a dins com a fora de la seva zona.

El 59,3 % considera que no es fan activitats interessants en les zones en què viuen. Les activitats esportives, en general, són les activitats més ben valorades, i en destaquen les activitats relacionades amb la bicicleta i el futbol.

Quan se'ls pregunta pels tipus d'activitat que els agradaria que desenvolupessin a la seva zona ens trobem amb un percentatge alt de persones que no saben, els és igual o no volen que es desenvolupin activitats (al voltant d'un 30 %).

Algunes de les activitats més innovadores són: crear grups d'estudi o tallers de repàs entre iguals, senderisme, excursions o activitats de muntanya, creació de sales de "gaming" o activitats relacionades amb cavalls o hípica.

Se solen assabentar de les activitats que es fan per mitjà d'amistats (57 %); el segon lloc és per les xarxes socials (48,1 %) i el tercer lloc, per la família (42,1 %). Els cartells o "flyers" ocupen el quart lloc amb un 20,9 %.

Un 45,8 % afirma fer ús dels espais esportius del seu nucli de residència. El 66,1 % de les persones enquestades afirma no conèixer espais específics tancats de reunió juvenil de la seva zona.

A l'aire lliure es reuneixen sobretot en platges, places i instal·lacions esportives. Un alt nombre de persones creuen que no cal fer millores en aquests llocs. Les persones que contesten que cal millorar, ens fan aquestes aportacions:

- Vigilar perquè no es tirin residus.
- Netejar els grafits.
- Fer campanyes de sensibilització de neteja i recollida d'excrements de cans.
- Construir camps de futbol sala.
- Construir circuits de cal·listènia a Son Ferrer.
- Millorar les pistes de bàsquet a Santa Ponça.
- Millorar instal·lacions públiques (parcs) construint-hi llocs per seure a l'ombra.
- Crear llocs per a joves.
- Augmentar la freqüència dels autobusos.
- Desinfecció de cuques molles.
- Reciclatge d'escombraries de platja.
- Millorar o crear més protectores d'animals.
- Deixar entrar a les instal·lacions esportives sense haver d'estar federat (s'explica que aquesta situació es dona per les mesures anticovid marcades pel Govern).
- Habilitar Can Verger (Calvià vila) per a l'estiu.
- Habilitar sales de gaming.
- Més activitats de ball.
- Més discoteques.
- Carril bici.

Videojocs

Quan se'ls demana pel nombre d'hores que juguen a videojocs, eSports o videojocs multijugador, el 67,93 % afirma fer-ho menys de dues hores al dia. Un 45.65 % afirma fer-ho entre dues i cinc hores al dia.

A més, el 43,66 % de les persones enquestades afirmen practicar dues hores al dia o menys com a espectador de videojocs, eSports o videojocs multijugador.

Presentem una taula que recull el percentatge de persones que afirmen haver experimentat o viscut algunes de les situacions respecte a l'ús dels videojocs.

Taula. Videojocs. Situacions més freqüents

Afirmació o situació	% No	% Si
Penses molt en videojocs?	63,03%	36,96%
Sents irritació, inquietud o tristesa si no pots jugar?	87,14%	12,86%
Necessites estar, cada vegada, més temps jugant?	94,02%	5,98%
Has intentat passar menys temps jugant i no ho has aconseguit?	84,06%	15,94%
Per jugar, has perdut interès per altres activitats que feies abans?	81,88%	18,12%
Contínues jugant molt malgrat conèixer les conseqüències negatives que té?	63,41%	36,59%
Has enganyat familiars o altres persones sobre les hores que passes jugant?	86,41%	13,59%
Has jugat a videojocs per sentir-te millor quan estàs "de baixada" o quan et sents enfadat o nerviós/a?	50,54%	49,46%
Has posat en perill o perdut qualsevol amistat o relació o has deixat de costat els estudis per jugar?	93,30%	46,70%

Font: Qüestionario IES CALVIÀ. Abril 2021. Elaboració pròpia.

Consum

Alcohol

Gairebé el 60 % (59,7 %) afirma no haver consumit alcohol mai de la vida.

Entre les persones que sí han pres alcohol alguna vegada, un 2,7 % afirma haver-ho fet abans dels 9 anys i un 3.8 % entre els 9 i els 11. El 19,6 % afirma haver-ho fet per primera vegada entre els 11 i els 13 anys. Per tant, el 45,11 % de les persones enquestades afirmen haver consumit alcohol alguna vegada abans dels 16 anys.

Un 19,7 % afirma que només ho ha provat i un 16,3 % afirma consumir alguna vegada anualment.

A més, coneixen els aspectes legals sobre el que els pot passar si consumeixen.

Quan se'ls pregunta per la freqüència de consum d'alcohol, aquestes són les seves respostes:

Taula. Freqüència de consum d'alcohol

Freqüència de consum	% Sobre l'enquesta
Mai he consumit	49.1
Només ho he provat	19.7
Alguna vegada a l'any	16.3
Alguna vegada al mes	10.5
Cap de setmana	3.5
Diària	0.9

Font: Qüestionario IES CALVIÀ. Abril 2021. Elaboració pròpia.

Mentre que un 60,3 % afirma no haver comprat o aconseguit alcohol en la seva vida, el 16,8 % afirma haver-ho aconseguit a casa, el 15,4 % ho ha aconseguit a casa d'altres persones.

Un 15,2 % afirma comprar alcohol en supermercats o hipermercats i un 12 % el compra a les botigues properes del seu nucli de població. Un 5.1 % el compra en bars o pubs i un 4,2 % el compra en discoteques.

Crida l'atenció que puguin comprar alcohol en els establiments que diuen, ja que són menors d'edat, i la legalitat vigent no ho permet.

El 27,5 % de les persones enquestades afirmen aconseguir alcohol per mitjà d'altres persones (siguin aquestes majors d'edat o no), mentre un 13,4 % contesta haver-ho aconseguit per si mateixos. El 66,5 % afirma que no ha comprat ni ha aconseguit alcohol mai.

Els hem preguntat per les creences que tenen sobre les causes que porta a les persones a beure alcohol. Presentem una taula que recull les seves respostes.

Taula. Raons per les quals les persones beuen alcohol

Raó	% sobre enquesta
És divertit, anima les festes i les celebracions	42.4
Els ajuda quan estan de baixada o per oblidar-se d'alguna cosa	40.4
Els agrada com se senten després de beure	31.3
Per encaixar o no sentir-se exclòs	28.8
Per a emborratxar-se	24.6
Els ajuda a desinhibir-se, a ser més simpàtics o a lligar més	14.3
Els ajuda a desinhibir-se, a ser més simpàtics o a lligar més	29.7
No ho sé	

Font: Qüestionari IES CALVIÀ. Abril 2021. Elaboració pròpia.

Quan els preguntem les raons que tenen per al seu propi consum, ens trobem amb les respostes que presentem a continuació.

Tabla. Raons personals per beure alcohol

Raó	% sobre enquesta
És divertit, anima les festes i les celebracions	17.2
M'agrada com em sent després de beure	8
M'ajuda quan estic de baixada o per oblidar-me d'alguna cosa	6.7
Per a embriagar-me	6.2
M'ajuda a desinhibir-me, a ser més simpàtic o a lligar més	2.2
Per a encaixar o no sentir-se exclòs	1.1
No ho sé	13
No he begut mai	54.9

Font: Qüestionari IES CALVIÀ. Abril 2021. Elaboració pròpia.

El 81,7 % de les persones enquestades afirmen no haver-se embriagat cap vegada, davant el 18,3 % que afirma haver-ho fet.

També els hem preguntat el que significa, en el terreny personal, que és estar embriagat o embriagada. Presentem una petita taula que recull les respostes més destacades. És una pregunta multiresposta, en què una persona pot marcar diverses de les respostes com a indicadors.

Taula. Indicadors personals d'embriaguesa

Indicador	% sobre enquesta
No recordar res l'endemà	56.3
Tenir problemes per caminar	55.6
Marejar-se	55.1
Tenir naüsees, vomitar	54.7
Tenir problemes per xerrar	48.7
Tenir el riure ximple	45.5
No tenir vergonya	40.4
Sentir confusió, quedar-se en blanc	33.5
Perdre la consciència, desmaiar-se	25.9
Estar conscient però no respondre	20.7
Tenir la pell pàl·lida	10.3
Respirar de manera irregular o més lenta	8.7
Tenir convulsions	8.5
Hipotèrmia	7.8
No ho sé	1.08

Font: Qüestionari IES CALVIÀ. Abril 2021. Elaboració pròpia.

Per acabar amb les preguntes relacionades amb l'alcohol, veiem que les persones enquestades coneixen bé els aspectes legislatius relacionats amb el consum i/o venda d'alcohol a menors.

Taula. Aspectes legislatius en relació al consum d'alcohol

Afirmación	% Aciertos
Et poden multar per consumir alcohol al carrer	59.1
Et poden multar per consumir alcohol a la platja	46.7
Et poden multar per consumir alcohol en espais públics molestant els veïns i veïnes	83.5
Et poden multar per fer botellot	86.8
Oferir i/o vendre alcohol a menors d'edat és delictu	91.7

Font: Qüestionari IES CALVIÀ. Abril 2021. Elaboració pròpia.

Cànnabis

Sobre el seu consum de cànnabis, el 87,1 % afirma no haver consumit o consumir derivats de la planta cànnabis (haixix o marihuana).

Del 12,9 % que afirma consumir-ne, n'hi ha un 0,9 % que l'ha provat abans dels 9 anys, un 3.9 % l'ha provat entre els 11 i els 13 i un 7,1% ho ha fet entre els 14 i els 16 anys. Pertant, el 12,31 % de les persones enquestades afirmen haver consumit cànnabis alguna vegada abans dels 16 anys.

Entre les persones consumidores, ens trobem que un 4,7 % només l'ha provat, el 0.5 % afirma consumir-lo de manera esporàdica i un 1,4 % afirma consumir-ne amb regularitat (diària o gairebé diària).

Mentre que el 88 % de la mostra afirma no haver comprat mai derivats de Cànnabis, un 5,8

% afirma que n'ha comprat a casa d'altres persones, un 5,6 % afirma que n'ha aconseguit al carrer i un 1,1 % via internet o telefònica. Fregant l'1 % tenim altres respostes: a casa; en botigues de barri, en supermercats, en discoteques o bars.

Un 9,4 % ha recorregut a altres persones per aconseguir els derivats del Cànnabis, mentre que un 4.2 % afirma aconseguir-los anant a comprar directament.

Els hem preguntat per les creences que tenen sobre les causes que porta a les persones a consumir cànnabis. Presentem una taula que en recull les respostes.

Taula. Raons per les quals les persones consumeixen cànnabis

Raó	Raó
Els agrada com se senten després de consumir-ne	48.2
Perquè els ajuda quan estan de baixada o per oblidar-se d'alguna cosa	39.5
Per encaixar o no sentir-se exclòs	29.5
Perquè és divertit, anima les festes i les celebracions	23.9
Els ajuda a desinhibir-se, a ser més simpàtics o a lligar més	17.8
És saludable i forma part d'una alimentació equilibrada	9.1
No ho sé	40.2

Font: Qüestionari IES CALVIÀ. Abril 2021. Elaboració pròpia.

Quan els preguntem les raons que tenen per al seu propi consum, ens trobem amb aquestes respostes:

Taula. Raons personals per a consumir cànnabis

Raó	Raó
Els agrada com se senten després de consumir-ne	7.2
Perquè els ajuda quan estan de baixada o per oblidar-se d'alguna cosa	6
Per encaixar o no sentir-se exclòs	0.7
Perquè és divertit, anima les festes i les celebracions	4.7
Els ajuda a desinhibir-se, a ser més simpàtics o a lligar més	1.6
És saludable i forma part d'una alimentació equilibrada	0.9
Perquè em van obligar a consumir-ne	0.5
No ho sé	6.3
No he consumit mai derivats del cànnabis	83.7

Font: Qüestionari IES CALVIÀ. Abril 2021. Elaboració pròpia.

En el qüestionari s'han presentat una sèrie de situacions relacionades amb el consum de cànnabis. A la taula que presentem a continuació se'n poden veure les respostes.

Taula. Situacions relacionades amb Cànnabis

Situació	% persones que l'han viscut
T'han ofert, regalat o convidat a cànnabis	20.7
He fumat cànnabis dins l'IES	2.2
He arribat a l'IES sota els efectes del cànnabis	4.5
M'han amonestat a l'IES per possessió o consum	0.9
M'han expulsat de l'IES per possessió o consum	1.1
M'he adonat de problemes d'atenció per consumir-ne	3.1
No en consumesc, però conec persones que han passat per les diverses situacions plantejades	40.9
No consumesc i no conec ningú que hagi passat per les situacions plantejades.	53.3

Font: Qüestionari IES CALVIÀ. Abril 2021. Elaboració pròpia.

Jocs i apostes

El 76,9 % de les persones enquestades afirmen no haver jugat o apostat amb diners mai, davant el 23,1 % que sí que ho ha fet.

El 3,9 % ha jugat amb diners abans dels 9 anys, el 3,8 % ho ha fet entre els 9 i els 11, un 8,2 % ho ha fet entre els 11 i els 13 anys i un 6,9% entre els 14 i els 16. Pertant, el 22,46 % de les persones enquestades ha jugat o ha apostat amb diners abans dels 16 anys.

Un 7.3 % afirma haver jugat només una vegada, un 10,55 % afirma fer-ho de manera esporàdica i un 0.5 % afirma fer-ho de manera diària.

El 17.4 % afirma que juga de manera presencial; a les cases dels seus amics (timbes) és el lloc que més respostes ha rebut. Crida l'atenció que un 3.5 % afirmi jugar a loteries de l'Estat en ser aquestes per a majors de 18 anys.

Taula. Raons per les quals les persones juguen o aposten amb doblers

Raó	% sobre enquesta
Per guanyar doblers	60.9
Perquè els agrada com se senten apostant	28.6
Perquè és divertit	22.1
Els ajuda quan estan de baixada o per a oblidar-se de alguna cosa	9.1
Per a encaixar o no sentir-se exclòs	7.6
Perquè els ajuda a desinhibir-se	5.6
Perquè creuen que és saludable	3.3
No ho sé	39.1

Font: Qüestionari IES CALVIÀ. Abril 2021. Elaboració pròpia.

Taula. Raons personals per a jugar o apostar doblers

Raó	% sobre enquesta
Per a guanyar doblers	16.3
Perquè els agrada com se senten apostant	4.3
Perquè és divertit	5.3
Els ajuda quan estan de baixada o per a oblidar-se de alguna cosa	0.9
Per a encaixar o no sentir-se exclòs	0.9
Perquè els ajuda a desinhibir-se	0.7
Perquè creuen que és saludable	0.9
No ho sé	73

Font: Qüestionari IES CALVIÀ. Abril 2021. Elaboració pròpia.

A les persones enquestades se'ls ha presentat una llista de conductes problema amb l'objectiu de conèixer la seva percepció de risc d'aparició o no de problemes associats a la pràctica d'aquestes conductes.

Hem creat una taula, que presentem seguidament, on es recull la informació més rellevant.

Tabla. Percepción de riesgo en porcentajes.

Conducta Problema	Cap o pocs problemes	Bastants o molts problemes	No ho sé
Passar moltes hores amb dispositius electrònics	43.3	42.91	3.76
Passar moltes hores jugant a videojocs	37.86	49.27	12.86
Jugar o fer apostes amb dobler	20.65	65.03	14.31
Fumar tabac	14.5	75.36	10.14
Fumar e-cigar o vaporejar	33.33	51.63	15.04
Consumir cànnabis	15.03	75	9.96
Beure bebides energètiques	58.51	26.26	15.21
Consumir alcohol	30.43	57.6	11.96
Emborratxar-se	23.37	65.94	10.68
Consumir cocaïna	10.68	78.99	10.32
Consumir MDMA	10.32	72.29	17.4
Consumir amfetamines o speed	11.59	69.02	19.38
Consumir al·lucinògens	11.96	69.38	18.66
Consumir heroïna	10.68	75.72	13.59
Prendre tranquil·litzants	28.99	50.18	20.83
Consumir inhalables (cola industrial)	12.86	69.56	17.57
Consumir analgèsics opioides (Lean, Purple Drunk)	13.76	61.6	24.64
rendre estimulantes per a millorar el rendiment en els estudis	28.26	72.44	25.54

Font: Qüestionari IES CALVIÀ. Abril 2021. Elaboració pròpia.

Amb l'objectiu de millorar les actuacions extracurriculars, en l'enquesta s'ha inclòs una pregunta per saber sobre quins temes han rebut informació o sobre els temes que s'han treballat dins l'aula de manera transversal.

En presentem una taula resum:

Taula. Temes sobre els quals han rebut informació o s'han treballat dins l'aul

Tema	%
Efectes i problemes associats a drogues legals	57.6
Efectes i problemes associats a drogues il·legals	55.3
Efectes i problemes associats al mal ús de les tecnologies	75.4
Efectes i problemes associats al joc en línia i apostes	26.8
Sexualitat	1.44
Assetjament cibernètic	1.26
No he rebut cap informació sobre aquests temes	18.11

Font: Qüestionari IES CALVIÀ. Abril 2021. Elaboració pròpia.

Seguint amb l'estudi de percepció de risc, se'ls presenta una associació entre diferents conductes addictives i diferents conductes de risc.

Taula. Associació entre conducta addictiva i conductes de risc

Conducta de risc	Conducta addictiva							
	Alcohol	Cànnabis	Altres drogues	Internet	Video jocs	Joc amb doblers	Cap	No ho sé
Practicar sexe sense protecció	51.08	32.24	32.25	9.42	2.53	6.34	27.53	20.21
Mantenir relacions sexuals sense consentiment	53.62	34.6	43.29	16,49	3.42	8.33	15.03	20.83
Tenir mala relació amb la família	47.1	41.66	43.11	36.41	42.21	29.34	10,87	18.66
Passar menys temps amb la família	26.08	26.26	24.45	56.52	62.86	29.19	10.86	18.65
Passar menys temps amb els meus amics i amb les meves amigues	16.46	16.46	16,66	49.45	55.98	23.36	10.68	17.21
Descuidar els estudis, treure pitjors notes	44.02	44.01	40.94	55.98	61.96	26.63	6.52	15.58
Participar en conflictes discussions o baralles	58.15	44.75	45.47	28.08	22.82	27.53	7.97	21.01
Assetjar, maltractar o fer assetjament cibernètic a altres	36.23	30.43	30.61	46.01	26.45	10.86	11.96	21.55
Dormir malament o dormir menys	36.41	34.05	37.13	50.54	51.63	15.39	7.6	19.38
Estar despert o desperta fins molt tard	34.42	29.52	29.71	54.34	55.43	18.65	5.43	18.65
Tenir dificultats per concentrar-se o memoritzar	44.02	43.47	40.03	36.59	34.78	12.68	5.97	22.1
Pujar a motos o cotxes quan els conductors estan sota efectes de les drogues	60.32	50.72	50.36	11.23	8.69	6.15	7.42	23.73
Conduir sota els efectes de les drogues	61.59	58.33	56.34	9.78	6.7	5.25	5.25	21.19

Font: Qüestionari IES CALVIÀ. Abril 2021. Elaboració pròpia.

Segons les persones enquestades, practicar sexe sense protecció és més probable que succeeixi si es consumeix alguna droga, sobretot alcohol, que apareix en el 51.08 % de les respostes.

Respecte a la percepció que tenen de les seves pròpies addiccions comportamentals, passar molt de temps amb el mòbil i/o passar molt temps connectat a Internet són les dues conductes addictives que més puntuació acumulen, tal com podem veure en la taula que presentem a continuació.

Taula. Percepció personal sobre les seves pròpies conductes addictives

Conducta addictiva	Si	No	No ho sé
Passar molt de temps amb el mòbil	36.95	44.38	18.66
Passar molt de temps connectat a Internet	34.78	47.28	17.93
Jugar a videojocs	16.49	72.1	11.41
Jugar o apostar amb doblers	3.08	86.77	10.14
Consumir alcohol	4.89	85.88	9.42
Consumir cànnabis	4.89	85.88	9.42
Consumir altres drogues	3.8	86.96	9.23
Altres conductes o addiccions	6.52	80.07	13.4

Font: Qüestionari IES CALVIÀ. Abril 2021. Elaboració pròpia.

El 36,95 % de les persones enquestades afirmen que passen molt de temps amb el mòbil, un 44,38 % afirma no tenir o desenvolupar aquesta conducta i un 18,66 % contesta que no sap si passa, o no, molt de temps amb el mòbil. El 34,78 % afirma passar molt de temps connectat a Internet, enfront del 47,28 % que afirma no fer-ho.

Per acabar el qüestionari, es va preguntar quin tipus d'activitats o accions per intentar resoldre el problema de les drogues, les apostes i l'addicció a les tecnologies consideren que són importants o útils.

S'han recollit les respostes en una taula, que presentem a continuació.

Taula. Activitats més importants que ajudin a resoldre problemes associats amb addiccions (%)

Activitat	Poc important	Important	Molt important	No ho sé
Campanyes publicitàries explicant riscos	18.11	32.06	26.27	23.5
Educació en centres educatius	8.87	28.26	41.66	20.29
Tractament voluntari d'addiccions	7.24	18.84	52.17	20.29
Tractament obligatori d'addiccions	9.96	20.65	44.74	24.64
Control familiar	13.4	25.36	36.77	24.26
Lleis estrictes sobre consum o venda	13.59	20.47	41.3	24.64
Legalització del cànnabis	38.04	12.68	17.39	31.88
Legalització de totes les drogues	43.29	9.6	15,21	31.88

Font: Qüestionari IES CALVIÀ. Abril 2021. Elaboració pròpia

Les persones enquestades consideren que el tractament voluntari per deixar les addiccions és una de les accions importants o molt importants per poder fer-ho. Aquestes respostes obtenen un 71.01 % del total sobre l'enquesta. En segon lloc, l'educació en els centres educatius amb un 69,92 % i en tercer lloc el tractament obligatori a les persones consumidores.

Les accions menys rellevants les trobem amb la legalització parcial o total de les drogues.

Conclusions de la taula de treball i d'anàlisis

- La percepció d'un elevat consum, sobretot de cànnabis, entre l'alumnat de L'IES CALVIÀ era errònia. Es va parlar que fins a un 70 % consumia aquesta substància. El qüestionari reflecteix que el 87.1 % de les persones enquestades no ha consumit mai aquesta substància. Aquestes dades es confirmen també per la feina feta per part de les forces de seguretat, que confirmen que les actes que es van aixecar al voltant de L'IES han estat per consum de tabac.
- Sobre el consum d'alcohol, un 59.7 % no n'ha consumit mai i un 16.3 % afirma consumir-ne de manera anual. Indicador de bon pronòstic.
- Hi ha indicadors de risc de mal ús d'Internet i de jocs amb apostes.
- Un petit nombre de persones enquestades contesten, per fer-se els "graciosos" o "gracioses", que fumar o jugar és considerat com a hàbit saludable, o directament menteixen (un 18 % afirma no haver rebut informació sobre els temes que són tractats a l'aula per part d'Igualtat, Serveis socials, Policia, Guàrdia Civil, l'equip de prevenció socioeducatiu o el programa de prevenció d'addiccions).
- Hi ha un elevat nombre de persones que consideren que el consum de begudes energètiques no comporta problemes (58,51 %).
- Necessitat de passar aquesta enquesta en els altres centres educatius del municipi amb l'objectiu de fer un diagnòstic total de la realitat de la població de secundària a Calvià.
- Necessitat de crear una taula de treball sobre continguts educatius per crear sessions per línies educatives a incloure en les diferents activitats informatives, formatives, de sensibilització i de prevenció.

ANNEX.6

Enquesta de necessitats de formació del professorat dels centres educatius de Calvià.

El Servei d'Intervenció Social i Gent Gran de l'Ajuntament de Calvià, a través del programa de prevenció d'addiccions, vol conèixer l'opinió del professorat que treballa en els centres educatius del municipi sobre les dificultats més comunes en el seu centre educatiu relacionades amb les addiccions, les necessitats formatives pel que fa a l'alumnat i el contingut de les sessions formatives que desitjarien rebre per poder desenvolupar millor la seva feina com agent preventiu a dins l'aula. L'objectiu final d'aquesta enquesta és ajustar l'oferta de tallers i activitats que es planifiquen des del Programa de Prevenció d'Addiccions a les necessitats detectades en els centres educatius escolars. Per conèixer millor aquestes necessitats, s'han creat dues enquestes, una perquè fos emplenada pel professorat dels centres de primària i un altra per al professorat dels centres educatius de secundària. Totes dues es van posar en marxa durant el mes de juny de 2021 entre el professorat dels centres educatius públics del municipi de Calvià.

Dades de l'enquesta

L'enquesta consta de 17 preguntes, dividides en 7 seccions:

1. Presentació.
2. Dades sociodemogràfiques
3. Informació sobre la percepció de les persones docents.
4. Informació sobre les necessitats de formació de l'alumnat detectades per part del personal docent.
5. Necessitats formatives del personal docent.
6. Informació sobre actuacions realitzades en els centres.
7. Comiat i tancament.

1. Dades sociodemogràfiques

Han participat en les dues enquestes 41 professors i professores. El 32,5 % són homes i el 67.5 són dones.

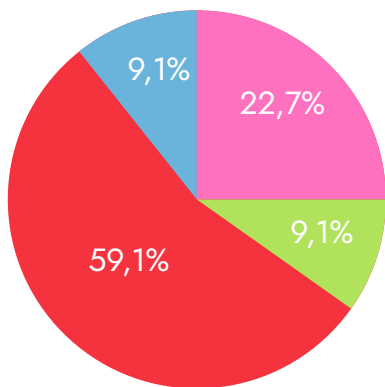
La moda estadística d'edat de les persones enquestades se situa entre els 35 i 45 anys.

L'enquesta ha estat contestada per 22 professors i professores de primària i 19 de secundària.

2. Informació sobre la percepció del personal docent

Primària

1. Indique el alcance que el problema del consumo de drogas tiene en su centro escolar

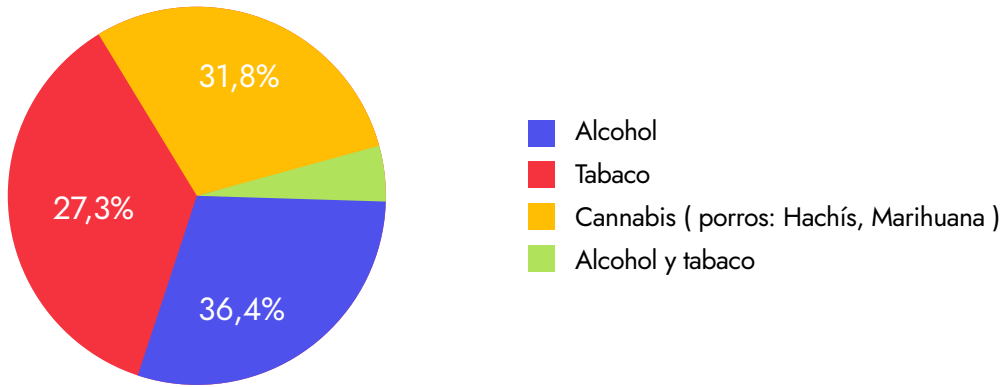

- Es un problema que afecta a un número relativamente alto del alumnado
- Es un problema que afecta a un número relativamente alto entre familias...
- Es un problema grave limitado a un número de casos
- En la actualidad el problema no existe en..
- Es un problema que no existe en c...
- Es un problema que afecta a un número...
- Desconozco si es un problema o no.

Font: Enquesta Necessitats de Formació entre el professorat. Juny 2021. Calvià

El 59.1 % considera que el consum de drogues no és un problema del seu centre escolar i el 22.7 % desconeix si és un problema o no.

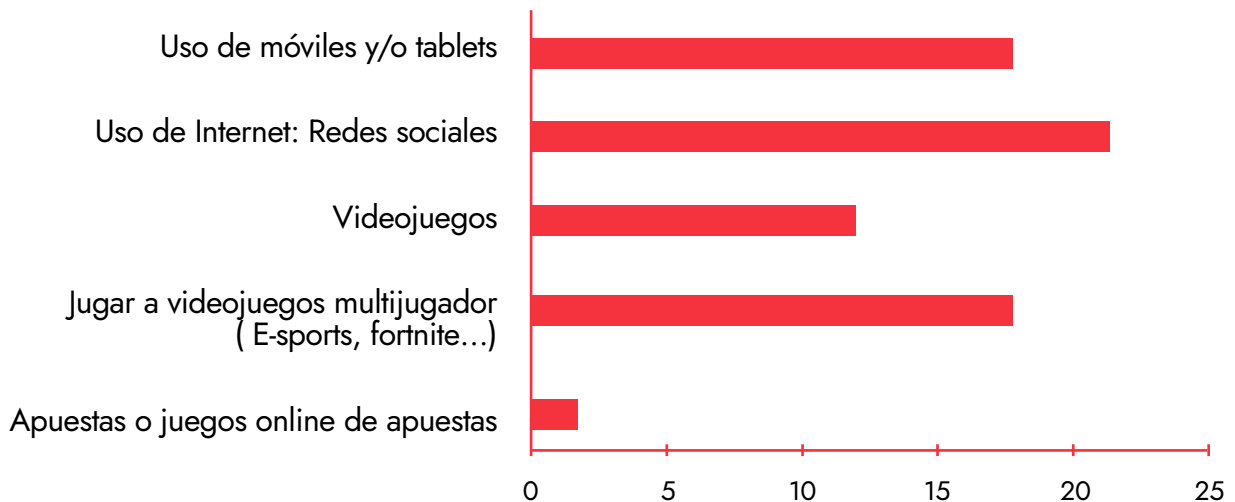
3. De las siguientes drogas. ¿Cuales considera más relevantes de cara a la prevención entre los niños, niñas, adolescentes... Señale las tres más relevantes

Font: Enquesta Necessitats de Formació entre el professorat. Juny 2021. Calvià

Alcohol, tabac i cànnabis són les substàncies en les qual cal centrar els esforços de prevenció i assessorament.

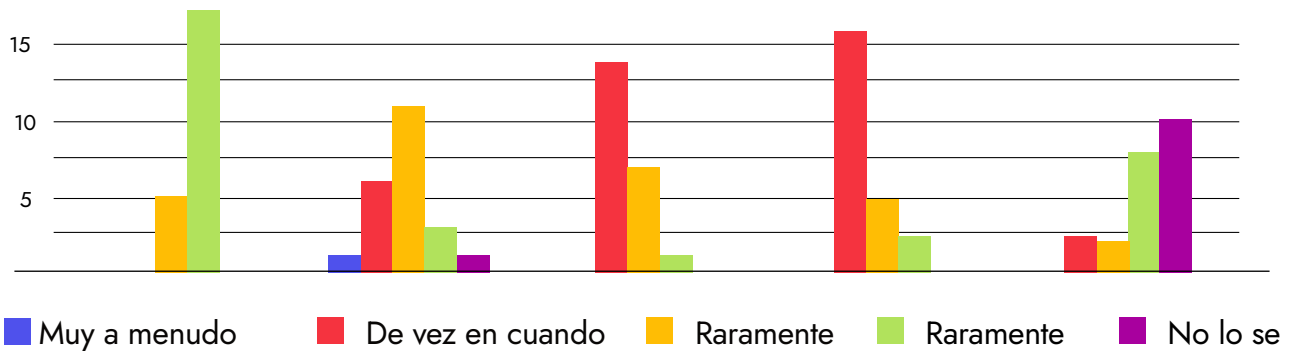
5. De las siguientes adicciones comportamentales. ¿Cuáles considera más relevantes de cara a la prevención entre los niños, niñas y adolescentes de su centro? (Se puede marcar varias casillas)

Font: Enquesta Necessitats de Formació entre el professorat. Juny 2021. Calvià

L'ús de mòbils, les xarxes socials i els videojocs són les addiccions comportamentals que més preocupen.

6. Para cada una de las siguientes afirmaciones indique la frecuencia con la que se observa entre el alumnado de su centro escolar.

Font: Enquesta Necessitats de Formació entre el professorat. Juny 2021. Calvià

Es considera que l'ús inadequat d'internet afecta negativament el comportament entre l'alumnat.

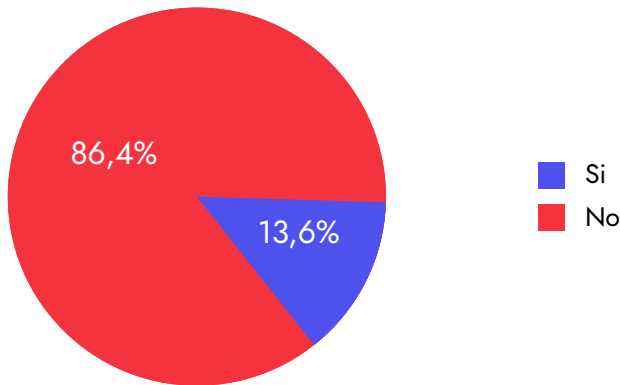
7. Cual de las siguientes temas o materias que pueden ser abordados en el aula considera usted más prioritarios?

Font: Enquesta Necessitats de Formació entre el professorat. Juny 2021. Calvià

Les matèries que s'han d'abordar a dins l'aula són la prevenció de riscos derivats de l'ús de les noves tecnologies, la prevenció del ciberassetjament i la prevenció de les addiccions i les ciberaddiccions.

8.¿Ha recibido usted formación en prevención del consumo de tabaco, alcohol, drogas ilegales y otras adicciones (ya se... para la salud) en los últimos cinco años?

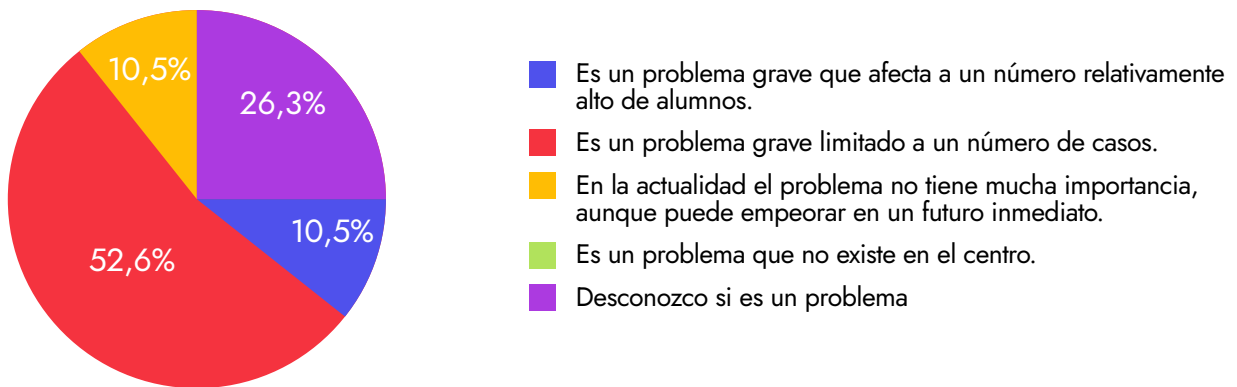

Font: Enquesta Necessitats de Formació entre el professorat. Juny 2021. Calvià

El 86.4 % del personal docent no ha rebut cap curs sobre educació de la salut en els darrers cinc anys.

Secundària

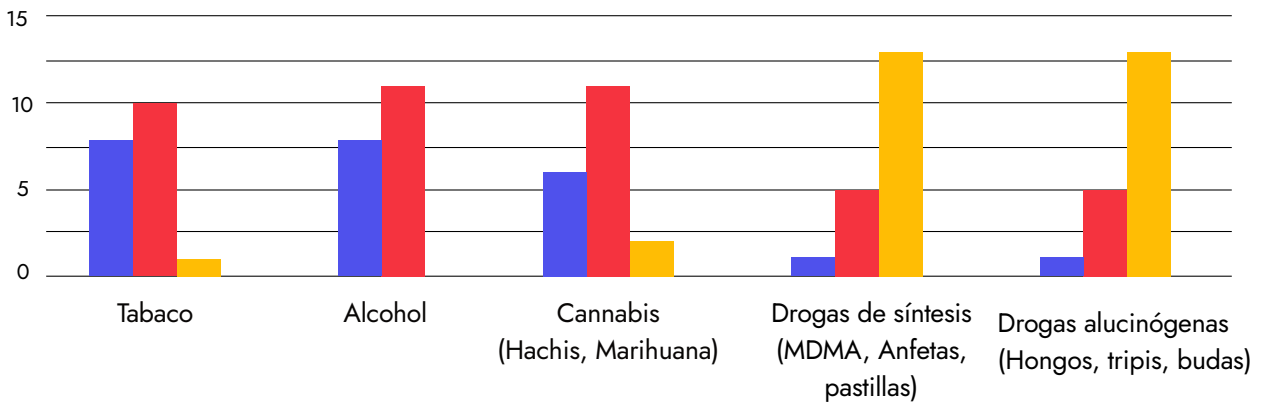
1. Indique el alcance que el problema del consumo de drogas tiene en su centro escolar.

Font: Enquesta Necessitats de Formació entre el professorat. Juny 2021. Calvià

El 52.6 % considera que el consum de drogues és un problema greu limitat a un nombre de casos.

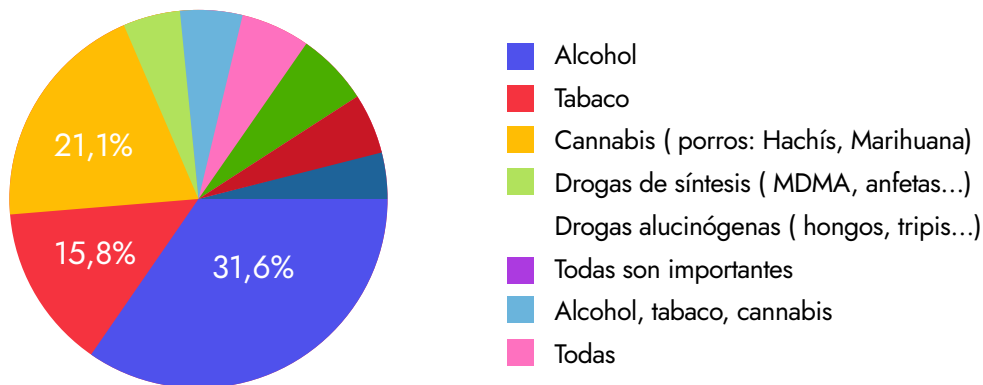
2. Indique el alcance que el problema de consumo de las siguientes drogas tienen en su centro escolar. (Señale la opción que mejor... ese la situación. Marque una casilla por línea).

Font: Enquesta Necessitats de Formació entre el professorat. Juny 2021. Calvià

Es té la percepció que alcohol, tabac i cànnabis són les substàncies que més es consumeixen en el centre escolar.

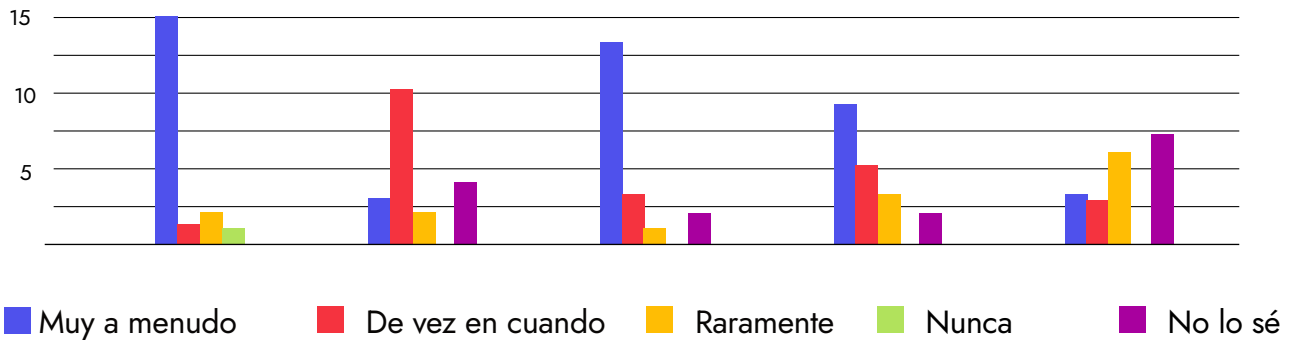
3. De las siguientes drogas ¿Cuáles considera más relevantes de cara a la prevención entre los adolescentes y jóvenes? Señale las tres que considere más relevantes).

Font: Enquesta Necessitats de Formació entre el professorat. Juny 2021. Calvià

Alcohol, tabac i cànnabis són les substàncies en les que cal centrar els esforços de prevenció assessorament.

6. Para cada una de las siguientes afirmaciones indique con la que se observa entre el alumnado de su centro escolar.

Font: Enquesta Necessitats de Formació entre el professorat. Juny 2021. Calvià

L'ús de mòbils, les xarxes socials i els videojocs són les addiccions comportamentals que més preocupen.

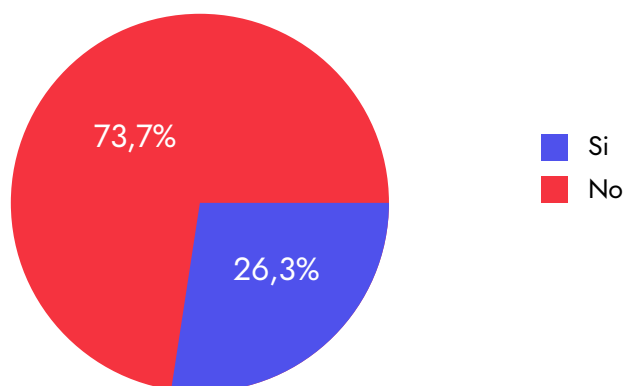
7. ¿Cuál de los siguientes temas o materias que pueden ser abordados en el aula considera usted más prioritarios?

Font: Enquesta Necessitats de Formació entre el professorat. Juny 2021. Calvià

Les matèries que s'han d'abordar a dins l'aula són la prevenció del consum d'alcohol, tabac i cànnabis i la prevenció de ciberaddiccions.

8. Ha recibido usted información en prevención del consumo de tabaco, alcohol, drogas ilegales y otras adicciones (ya se... para la salud) en los últimos cinco años?

Font: Enquesta Necessitats de Formació entre el professorat. Juny 2021. Calvià

El 73.5 % del personal docent no ha rebut cap curs sobre educació de la salut en els darrers cinc anys.

#PEMPACALVIÀ